Lyngen kommune

Møteinnkalling

Utvalg:	**Lyngen klima- og miljøutvalg**
Møtested:	Rådhuset, Lyngseidet
Dato:	29.11.2017
Tidspunkt:	13:00

Medlemmene innkalles med dette til møtet.

Det vil bli en felles gjennomgang/informasjon om økonomiplan 2018-2021/årsbudsjett 2018 sammen med Næringsutvalget og Arbeidsmiljøutvalget.
Møtested: Kantina på Rådhuset.
Utvalget fortsetter sin behandling av saken på møterommet i 2.etg på Rådhuset.

Medlemmer som måtte ha gyldig forfall og/eller mulig inhabilitet, må muntlig melde fra om dette snarest, slik at varamedlem kan bli innkalt. De varamedlemmene som får tilsendt innkallingen, møter altså bare dersom de får særskilt innkalling. Egenmeldingsskjema finnes på vår hjemmeside www.lyngen.kommune.no under politikk/sakspapirer.

De sakene som ikke er unntatt offentlighet er i tida fram til møtet utlagt med alle dokumenter til alminnelig ettersyn på Servicekontoret, kommunehuset.

De medlemmene og eventuelle innkalte varamedlemmer som skal delta i behandlingen av saker som er unntatt offentlighet, kan få nærmere innsyn i disse (dersom de ikke følger denne innkallingen) ved henvendelse til Servicekontoret.

Lyngen kommune, den 22.11.17

Mikal Nerberg
Leder

Inger-Helene B. Isaksen
utvalgssekretær

VEDLEGG:
Saksutredningene

Kopi av innkallingen vedlagt saksutredningene sendes til orientering til:

Vararepresentant
Rådmannen
Økonomisjefen
Næringssjefen
Sektorleder teknisk drift
Oppvekstsjefen
Helse- og omsorgssjefen
Ordfører

Sendes på e-mail til:

Kontrollutvalget (epost)
Råd for folkehelse v/Harald Haugen (Ikke saker unntatt offentlighet).
Fagforbundet htv, 9060 Lyngseidet (Ikke saker unntatt offentlighet)
Utdanningsforbundet htv, 9060 Lyngseidet (Ikke saker unntatt offentlighet)

Pressen - legges ut på internett:

Bladet Nordlys, postboks 2515, 9272 Tromsø. (Ikke saker unntatt offentlighet.)
Framtid i Nord, postboks 102, 9069 Lyngseidet. (Ikke saker unntatt offentlighet.)
NRK Troms, 9291 Tromsø. (Ikke saker unntatt offentlighet.)
Biblioteket for utlegging til alminnelig innsyn. (Ikke saker unntatt offentlighet.)

Kopi av innkallingen uten vedlegg:

Kommunekassereren

NB ! **De som mottar kopi av innkallingen (evt. m/vedlegg) møter kun etter eget ønske dersom de ikke blir innkalt særskilt.** Evt. talerett er i hht. formannskapets/utvalgets arbeidsreglement (pkt. A, § 4).

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 1/17	Økonomiplan 2018-2021/årsbudsjett 2018		2017/596
PS 2/17	Ang. innspillskanal for befolkningen		2017/39

Lyngen kommune

Arkivsaknr: 2017/596 -18
Arkiv: 151
Saksbehandler: Hilde Grønaas
Dato: 25.10.2017

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
137/17	Lyngen formannskap	15.11.2017
	Lyngen arbeidsmiljøutvalg	
1/17	Lyngen klima- og miljøutvalg	29.11.2017
52/17	Lyngen næringsutvalg	29.11.2017
	Lyngen personal- og arbeidsgiverutvalg	
	Lyngen Råd for folkehelse	
	Lyngen levekårsutvalg	
	Lyngen kommunestyre	

Økonomiplan 2018-2021/årsbudsjett 2018

Henvisning til lovverk:
Eiendomskatteloven (esktl)
Kommuneloven (kl) §§ 44 – 46

Vedlegg
1 Formannskapets innstilling - økonomiplan og årsbudsjett 2018-2021
2 Gebyrregulativ 2018
3 Havneregulativ 2018
4 Kontrollutvalgssak 24/17 - Budsjettramme 2018 - kontroll og tilsyn
5 Kontrollutvalgssak 24/17
6 Budsjett 2018 Lyngen kirkelige fellesråd
7 Investeringsbudsjett 2018-2021 Lyngen kirkelige fellesråd
8 Gebyrer for renovasjon og slam 2018

Saksprotokoll i Lyngen formannskap - 15.11.2017

Behandling:

Investeringer:

Forslag fra Lyngen Tverrpolitiske liste v/Dan-Håvard Johnsen og Krf v/Eirik Larsen:

18008 **Lenangsøyra havn** – ny adkomst: økes med inntil kr 500.000 til kr 1.150.000 i 2018 til utbedring av molo og isfri havn

18010 **Ny traktor og minigraver** – flyttes fra 2018 og føres opp i 2019 med kr 2.200.000.

Forslag fra Lyngen Arbeiderparti v/Sølvi Jensen:
15010 **Lyngseidet Sentrum** – fysiske tiltak - det avsettes kr 5.000.000 i 2019

Industriområde Storsteinnes – avsettes kr 5.000.000 hvert år i planperioden fra 2019.

Forslag fra Samhold Lyngen v/Stein Are Olsen, Lyngen Senterparti v/Karl Arvid Brose og Lyngen Høyre v/Line Van Gemert:
Demente prosjekt – grillhytte – det føres opp kr 100.000 i 2018

VEDTAK:
Lyngen formannskap tiltrer samtlige forslag til endinger på investeringsbudsjett/økonomiplanen.
Enst

Drift:

Forslag fra Lyngen Arbeiderparti v/Johnny Hansen:

FORMANNSKAPET SOM ØKONOMIUTVALG

Formannskapet er **økonomiutvalg** i Lyngen kommune.
Formannskapet ønsker å innta en mer aktiv rolle i økonomiarbeidet i Lyngen kommune.

Mål: Styrke politikernes eierskap til økonomibildet i Lyngen kommune, gjennom aktiv deltakelse i økonomiarbeidet hele året (ikke bare i budsjettarbeidet hver høst).

Eksempler på saker politikerne ønsker å involvere seg sterkere i:

1. Gjennomføring av investeringsprosjekter, med tanke på å unngå overskridelser o.l
2. Legetjenesten – hvordan finne smarte løsninger som kan redusere løpende kostnader til tjenesten.

Framdrift: Rådmann legger fram politisk sak snarest, med forslag til opplegg for en sterkere involvering av formannskapet i det løpende økonomiarbeidet i Lyngen kommune.

Budsjett: Ingen økonomiske konsekvenser.
Kan imidlertid bety flere møter i formannskapet.

VEDTAK:
Lyngen formannskap tiltrer forslaget fra Lyngen Arbeiderparti v/Johnny Hansen. Enst

Forslag fra Kristelig Folkeparti v/Eirik Larsen og Lyngen Tverrpolitiske liste v/Dan-Håvard Johnsen:

Ramme 5: «**Landbruksvikarordningen** avvikles innen 1.6.2018» endres til

«Landbruksvikarorganiseringen omorganiseres» med samme besparelser i planperioden

VEDTAK:
Lyngen formannskap tiltrer forslaget fra KRF og LTL vedr landbruksvikarordningen. Enst

Ramme 5: **Nydyrkingstilskuddet** styrkes med kr 70.000 i 2018.
Videre overføres ubrukte midler i 2017 kr 130.000 til 2018 ved reduksjon av disposisjonsfondet.

VEDTAK:
Lyngen formannskap tiltrer forslaget fra KRF og LTL vedr nydyrkingstilskuddet. Enst

Forslag fra Samhold Lyngen v/Stein Are Olsen, Lyngen Senterparti v/Karl Arvid Brose og Lyngen Høyre v/Line Van Gemert:
Ramme 1: Kr 143.000 omdisponeres på ramme 1 **ansvar 1112 levekårsutvalget til ansvar 1113 næringsutvalget** i hele planperioden.

VEDTAK:
Forslaget falt med 4 mot 3 stemmer.

Ramme 2: **Prosjektmidler til rådmannen** kr 100.000 (ansvar 1300) utgår i 2018.

VEDTAK:
Forslaget falt med 4 mot 3 stemmer.

Ramme 3: Kulturtilbud **Nord Troms Museum** reduseres med kr 300.000 fra 2019 og resten av planperioden. Det føres opp kr 100.000 til drift av egen museumsdrift i samme periode.

VEDTAK:
Formannskapet tiltrer forslaget. Enst

Ramme 3: **Sommer SFO** reduseres med kr 80.000 hvert år i planperioden.

VEDTAK:
Forslaget falt med 4 mot 3 stemmer.

Ramme 3: **Økt drift av basseng.** Det avsettes kr 100.000 hvert år i planperioden
(Basseng 5 d i uka/helg – samarbeid med lag og foreninger?)

VEDTAK:
Lyngen formannskap tiltrer forslaget vedr økt drift av basseng. Enst

Ramme 5: **Drift lysløypeanlegg** reduseres med kr 50.000 i hele planperioden.
Midlene overføres økt drift av basseng.

VEDTAK:
Forslaget falt med 4 mot 3 stemmer.

Ramme 5: **Drift tømmestasjonen** reduseres med kr 30.000 i hele planperioden.

VEDTAK:
Forslaget falt med 4 mot 3 stemmer.

Ramme 5: Det utarbeides reglement for leie av kommunale anlegg og det budsjetteres med kr 200.000 i **leieinntekter** i hele planperioden.

VEDTAK:
Lyngen formannskap tiltrer forslaget vedr økte leieinntekter. Enst

Forslag fra formannskapet:
Rammekutt på ramme 1 kr 85.000 skal ikke berøre næring.

VEDTAK:
Lyngen formannskap tiltrer eget forslag vedr rammekutt på ramme 1. Enst

VEDTAK:
Det framlagt forslaget med vedtatte endinger fremmes om formannskapets innstilling til årsbudsjett 2018/økonomiplan 2018-2021. Enst

Vedtak:

1) **Skattevedtak 2018**
   - 1.1 I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skrives det ut eiendomsskatt i hele Lyngen kommune for skatteåret 2018.
   - 1.2 Eiendomsskattesatsen er 5 promille jf ekstl. § 13
   - 1.3 Det foretas en kontormessig oppjustering av taksten med 5 % jf. esktl § 8 A-4
   - 1.4 Eiendomsskatten betales i to terminer.
   - 1.5 Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

2) **Budsjettvedtak 2018**
   - 2.1 Økonomiplanens første år gjelder som årsbudsjett for 2018.
   - 2.2 Det vedtas følgende endringer i budsjettrammene for 2018-2021:

I 1.000 kroner	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
KONSEKVENSJUSTERT DRIFT 2018-2021	**-3 226**	**3 911**	**3 597**	**9 783**
Ramme 1:				
Rammekutt 2018-2021 (skal ikke berøre næring)	-85	-150	-400	-600
Ramme 2:				
Rådmannens prosjektmidler	-100	-100	-100	-100
Rammekutt 2018-2021	-600	-600	-600	-600
Ramme 3:				
Rammekutt 2017-2020	*202*	*1 017*	*1 022*	*1 022*
Økte inntekter	-230	-230	-230	-230
50 % lærerstilling kuttes 2018	-94	-225	-225	-225
50 % lærerstilling kuttes 2019		-94	-225	-225

100 % lærerstilling kuttes 2020			-215	-520
Kutt 1 avdelingsleder 2018	-50	-100	-100	-100
100 % lærerstilling kuttes 2018	-196	-470	-470	-470
Kutt avdelingsleder/ledelse	-100	-200	-200	-200
50 % lærerstilling kuttes 2019		-98	-235	-235
50 % lærerstilling kuttes 2020			-98	-235
1 avdeling vakant			-625	-1 500
Reduserte inntekter			125	300
Kutt fellesområdet	-50	-50	-50	-50
Frivilligsentralen - kommunal bevilgning	-200	-200	-200	-200
Nord-Troms Museum		-300	-300	-300
Kommunal museumsdrift		100	100	100
Eidebakken svømmehall - utvidet åpningstid 5 d./uke	100	100	100	100
Ramme 4:				
Rammekutt 2017-2020	*889*	*2 056*	*2 063*	*2 063*
INTERKOMMUNAL LEGEVAKTSSENTRAL/NØDNETT	316	316	316	316
ØKNING UTEKONTAKT 15 %	80	80	80	80
KVALIFISERINGSSTØNAD - REDUKSJON	-50	-50	-50	-50
BARNEVERNSTJENESTEN - KJØP AV EKSTRA TJENESTER	800	800	0	0
MOBILT BARNEVERN	60	0	0	0
PÅRØRENDESTØTTE	200	200	200	200
AVLASTNING FUNKSJONSHEMMEDE BARN	375	375	375	375
VTA-PLASSER - NY AVTALE	-225	-450	-450	-450
STØTTEKONTAKT - RED. BUDSJETT	-41	-41	-41	-41
4. MÅLTID LUNSJ	200	200	200	200
4. MÅLTID LUNSJ	-90	-90	-90	-90
NORD-NORGESPERMISJON LEGETJENESTEN	500	500	500	500
BAKVAKT TURNUSLEGE (ny akuttmedisinsk forskrift)	500	500	500	500
KOMMUNAL LEGEVAKT - ØKTE REFUSJONER	-100	-100	-100	-100
RENHOLD LYNGSTUNET	-51	-51	-51	-51
LANGTIDSAVD. VEDERLAGSBETALING	-100	-100	-100	-100
OMSORGSTJENESTEN - NY ORGANISERING	-500	-500	-500	-500
OMSORGSTJENESTEN - NY ORGANISERING	-500	-500	-500	-500
ÅRSVERK - REDUKSJON	-240	-240	-240	-240
OMORGANISERING - REDUKSJON AV TJENESTER	-1 500	-2 500	-7 500	-7 500
Helsestasjon- og skolehelsetjenesten	-363	-363	-363	-363
Ramme 5:				
Rammekutt 2017-2020	*186*	*500*	*502*	*502*
VISIT LYNGENFJORD - TILSKUDD	200	0	0	0
Husleie Rådhuset	1 915	1 915	1 915	1 915
Reduksjon av husleie Rådhuset	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Off. toalett og parkering	-500	-500	-500	-500
Miljøavgift - off. toalett og parkering	500	500	500	500
RENHOLD TOALETT UTFARTSSTEDER	100	0	0	0
LYNGSDALEN OPPVEKSTSENTER LYS OG VARME	300	0	0	0
INNGJERDING MOT UTMARK	50	50	50	0
HELIKOPTERLANDINGSPLASS - BRØYTING	20	20	20	20
Veivedlikehold - reduksjon kjøp av tjenester	-100	-100	-100	-100

Vartoveien - reduksjon vintervedlikehold			-150	-150
Kommunale boliger oppgradering med økt husleie	-100	-750	-750	-750
Boligtilskudd		-1 000	-1 000	-1 000
Nydyrkingstilskudd		-200	-200	-200
Busslomme Tindevangen	-800			
Næringssjefen - prosjektledelse 50 %	-440			
Lønn og pensjon driftsleder/sektorleder	-700	-700	-700	-700
Plan - kjøp av tjenester	600	600	600	600
Landbruksvikarordningen omorganiseres	-250	-470	-470	-470
Industriutleiebygg Øra - husleie		-700	-700	-700
Lyngenløftet - driftsbudsjett prosjektledelse	100	100		
Lyngenhallen - brukerbetaling	-200	-200	-200	-200
Ramme 6:				
Redusert lønnsreserve pga. nedskjæringer	-30	-40	-40	-40
Ramme 7:				
Økt eiendomsskatt - kontorjustering	-335	-335	-335	-335
Kapitalutgifter Industriutleiebygg Øra	0	662	655	650
Avdrag nye investeringer - formannskapets endringer			431	555
Renter nye investeringer - formannskapets endringer	19	30	355	568
Overført til investeringsregnskapet			500	500
Avsatt til disposisjonsfond	5 134	-535	5 897	771
Sum	**0**	**0**	**0**	**0**

2.3 Årsbudsjett/økonomiplan 2018-2021 vedtas med følgende netto budsjettrammer drift:

Budsjettskjema 1A - drift	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
I 1.000 kroner	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Skatt på inntekt og formue	61 736	59 117	62 039	61 061	60 206	59 450
Ordinært rammetilskudd	151 667	155 543	154 975	153 245	151 588	150 136
Skatt på eiendom	6 583	6 620	7 065	7 065	7 065	7 065
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	4 068	1 993	4 686	3 467	2 785	2 017
Sum frie disponible inntekter	**224 053**	**223 273**	**228 765**	**224 838**	**221 644**	**218 668**
Renteinntekter og utbytte	1 056	715	863	830	794	757
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidl	0	0	0	0	0	0
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	7 702	9 152	8 558	11 654	15 634	17 079
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	15 000	15 000	15 804	16 991	18 054	18 178
Netto finansinnt./utg.	**-21 645**	**-23 437**	**-23 499**	**-27 815**	**-32 894**	**-34 500**
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	10 645	233	1 915	4 153	3 841	771
Til bundne avsetninger	4	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	5 868	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	2 699	0	0	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	**-2 082**	**-233**	**-1 915**	**-4 153**	**-3 841**	**-771**
Overført til investeringsbudsjettet	926	1 106	1 107	1 107	1 607	1 607
Til fordeling drift	**199 400**	**198 497**	**202 244**	**191 763**	**183 302**	**181 790**
Budsjettskjema 1B - drift						
Politikk og livssyn	7 888	7 721	7 210	7 319	6 892	6 896
Administrative tjenester	19 191	20 656	19 655	18 916	18 914	18 914
Oppvekst og kultur	55 917	59 157	64 525	59 997	57 863	56 243
Helse, sosial og omsorg	89 417	84 059	88 177	86 842	81 042	81 042
Plan, næring og teknikk	37 660	24 522	23 893	19 310	19 060	19 010
Finans	-16 515	2 382	-1 216	-621	-469	-315
Budsjettskjema 1A	144					
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	**193 702**	**198 497**	**202 244**	**191 763**	**183 302**	**181 790**
Mer/mindreforbruk	**5 698**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

2.4 Rådmannen gis fullmakt til å fordele avsetning til lønnsreserve fra ramme 6 til ramme 1-5 i henhold til lønnsoppgjør i 2018.

2.5 Rådmannen gis fullmakt til å fordele avsatte midler til pensjonspremie fra ramme 6 til ramme 1-5.

2.6 Rådmannen gis fullmakt til å fordele sentral budsjettpost på lærlinger fra ramme 2 til ramme 3-5.

2.7 Viderefordeling av driftsbudsjettet innenfor rammeområdene delegeres rådmannen.

2.8 Rådmannen gis fullmakt til å overføre mellom de ulike rammeområdene innenfor delegasjonsreglementet.

2.9 Avgifter, brukerbetalinger, leier, gebyrer og kontingenter mv. vedtas slik det fremgår av budsjett og økonomiplan kapittel 2.1.1 og vedlagte gebyrregulativ.

2.10 Investeringsbudsjettet forutsettes finansiert i samsvar med budsjettskjema 2 A:

I 1.000 kroner	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Investeringer i anleggsmidler	53 472	132 281	51 460	14 000	5 600	5 600
Utlån og forskutteringer	7 994	10 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Kjøp av aksjer og andeler	926	1 006	1 107	1 107	1 107	1 107
Avdrag på lån	18 721	1 666	2 076	2 188	2 301	2 314
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	2 494	0	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	**83 607**	**144 953**	**59 643**	**22 295**	**14 008**	**14 021**
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	61 396	140 681	52 650	17 365	10 100	10 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	1 498	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	0	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	7 110	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	9 080	1 666	2 076	2 188	2 301	2 314
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	**79 084**	**142 347**	**54 726**	**19 553**	**12 401**	**12 314**
Overført fra driftsbudsjettet	926	1 006	1 107	1 107	1 607	1 607
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	3 597	1 600	3 810	1 635	0	100
Sum finansiering	**83 607**	**144 953**	**59 643**	**22 295**	**14 008**	**14 021**
Udekket/udisponert	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Budsjettskjema 2B - investering - formannskapets innstilling					
	17.11.2017				
Budsjettskjema 2B - investering		Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	Til investering i anleggsmidler (tall i 1.000 kroner)	2018	2019	2020	2021
15010	LYNGSEIDET SENTRUM - FYSISKE TILTAK	5 000	5 000	0	0
15711	VANNLEDNINGSNETT - OPPGRADERING	5 000	0	0	0
16006	OPPGRADERING LYNGEN KIRKE	500	500	500	500
16010	VELFERDSTEKNOLOGI	1 000	1 000	0	0
16022	TYTTEBÆRVIKA KULVERT OG KAI	25 000	0	0	0
17003	ELEV- OG ANSATTE PC	150	100	100	100
17004	LYNGSTUNET - NYE HEISER	1 000	0	0	0
18001	IKT SKOLE OG BARNEHAGE	250	0	0	0
18002	UTEOMRÅDER BARNEHAGE OG SKOLE	300	200	0	0
18003	EIDEBAKKEN - LUKKING AVVIK	200	0	0	0
18004	EIDEBAKKEN - NYTT TELEFONSYSTEM	100	0	0	0
18005	LYNGSTUNET KJØKKEN - VARMEVOGNER	160	0	0	0
18006	LYNGSTUNET LANGTID - NYE PASIENTSENGER OG NATTBORD	250	0	0	0
18007	INDUSTRIUTLEIEBYGG ØRA	10 000	0	0	0
18008	LENANGSØYRA HAVN - NY ADKOMST	1 150	0	0	0
18009	TYTEBÆRVIKA - REGULERINGSPLAN OG INTERNVEI	1 000	0	0	0
18010	NY TRAKTOR OG MINIGRAVER	0	2 200	0	0
18011	LENANGEN BRANNSTASJON - UTVIDELSE	300	0	0	0
18012	INDUSTRIOMRÅDE STORSTEINNES	0	5 000	5 000	5 000
18013	PROSJEKT DEMENTE/GRILLHYTTE	100	0	0	0
	SUM ANLEGGSMIDLER	51 460	14 000	5 600	5 600

2.11 Kommunestyret vedtar å ta opp lån i samsvar med formannskapets forslag til investerings- og finansieringsplan for 2018.

2.12 Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å ta opp likviditetslån på inntil 5 mill. kroner i budsjetterminen 2018 dersom drifts- eller likviditetsmessige forhold skulle gjøre dette nødvendig.

2.13 Låneramme for startlån 2018 settes til 5 mill. kroner.

2.14 Formannskapet er økonomiutvalg i Lyngen kommune.
Formannskapet ønsker å innta en mer aktiv rolle i økonomiarbeidet i Lyngen kommune.

Mål: Styrke politikernes eierskap til økonomibildet i Lyngen kommune, gjennom aktiv deltakelse i økonomiarbeidet hele året (ikke bare i budsjettarbeidet hver høst).

Eksempler på saker politikerne ønsker å involvere seg sterkere i:

1. Gjennomføring av investeringsprosjekter, med tanke på å unngå overskridelser o.l
2. Legetjenesten – hvordan finne smarte løsninger som kan redusere løpende kostnader til tjenesten.

Framdrift: Rådmann legger fram politisk sak snarest, med forslag til opplegg for en sterkere involvering av formannskapet i det løpende økonomiarbeidet i Lyngen kommune.

Budsjett: Ingen økonomiske konsekvenser.
Kan imidlertid bety flere møter i formannskapet.

Rådmannens innstilling

1) Skattevedtak 2018

1.1 I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skrives det ut eiendomsskatt i hele Lyngen kommune for skatteåret 2018.

1.2 Eiendomsskattesatsen er 5 promille jf ekstl. § 13

1.3 Det foretas en kontormessig oppjustering av taksten med 5 % jf. esktl § 8 A-4

1.4 Eiendomsskatten betales i to terminer.

1.5 Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

2) Budsjettvedtak 2018

2.1 Økonomiplanens første år gjelder som årsbudsjett for 2018.

2.2 Det vedtas følgende endringer i budsjettrammene for 2018-2021:

I 1000 kroner	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
KONSEKVENSJUSTERT DRIFT 2018-2021	**-3 226**	**3 911**	**3 597**	**9 783**
Ramme 1:				
Rammekutt 2018-2021	-85	-150	-400	-600
Ramme 2:				
Rådmannens prosjektmidler	-100	-100	-100	-100
Rammekutt 2018-2021	-600	-600	-600	-600
Ramme 3:				
Rammekutt 2017-2020	*202*	*1 017*	*1 022*	*1 022*
Økte inntekter	-230	-230	-230	-230
50 % lærerstilling kuttes 2018	-94	-225	-225	-225
50 % lærerstilling kuttes 2019		-94	-225	-225
100 % lærerstilling kuttes 2020			-215	-520
Kutt 1 avdelingsleder 2018	-50	-100	-100	-100
100 % lærerstilling kuttes 2018	-196	-470	-470	-470
Kutt avdelingsleder/ledelse	-100	-200	-200	-200
50 % lærerstilling kuttes 2019		-98	-235	-235
50 % lærerstilling kuttes 2020			-98	-235
1 avdeling vakant			-625	-1 500
Reduserte inntekter			125	300
Kutt fellesområdet	-50	-50	-50	-50
Frivilligsentralen - kommunal bevilgning	-200	-200	-200	-200
Ramme 4:				
Rammekutt 2017-2020	*889*	*2 056*	*2 063*	*2 063*
INTERKOMMUNAL LEGEVAKTSSENTRAL/NØDNETT	316	316	316	316
ØKNING UTEKONTAKT 15 %	80	80	80	80
KVALIFISERINGSSTØNAD - REDUKSJON	-50	-50	-50	-50
BARNEVERNSTJENESTEN - KJØP AV EKSTRA TJENESTER	800	800	0	0
MOBILT BARNEVERN	60	0	0	0
PÅRØRENDESTØTTE	200	200	200	200

AVLASTNING FUNKSJONSHEMMEDE BARN	375	375	375	375
VTA-PLASSER - NY AVTALE	-225	-450	-450	-450
STØTTEKONTAKT - RED. BUDSJETT	-41	-41	-41	-41
4. MÅLTID LUNSJ	200	200	200	200
4. MÅLTID LUNSJ	-90	-90	-90	-90
NORD-NORGESPERMISJON LEGETJENESTEN	500	500	500	500
BAKVAKT TURNUSLEGE (ny akuttmedisinsk forskrift)	500	500	500	500
KOMMUNAL LEGEVAKT - ØKTE REFUSJONER	-100	-100	-100	-100
RENHOLD LYNGSTUNET	-51	-51	-51	-51
LANGTIDSAVD. VEDERLAGSBETALING	-100	-100	-100	-100
OMSORGSTJENESTEN - NY ORGANISERING	-500	-500	-500	-500
OMSORGSTJENESTEN - NY ORGANISERING	-500	-500	-500	-500
ÅRSVERK - REDUKSJON	-240	-240	-240	-240
OMORGANISERING - REDUKSJON AV TJENESTER	-1 500	-2 500	-7 500	-7 500
Helsestasjon- og skolehelsetjenesten	-363	-363	-363	-363
Ramme 5:				
Rammekutt 2017-2020	*186*	*500*	*502*	*502*
VISIT LYNGENFJORD - TILSKUDD	200	0	0	0
Husleie Rådhuset	1 915	1 915	1 915	1 915
Reduksjon av husleie Rådhuset	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Off. toalett og parkering	-500	-500	-500	-500
Miljøavgift - off. toalett og parkering	500	500	500	500
RENHOLD TOALETT UTFARTSSTEDER	100	0	0	0
LYNGSDALEN OPPVEKSTSENTER LYS OG VARME	300	0	0	0
INNGJERDING MOT UTMARK	50	50	50	0
HELIKOPTERLANDINGSPLASS - BRØYTING	20	20	20	20
Veivedlikehold - reduksjon kjøp av tjenester	-100	-100	-100	-100
Vartoveien - reduksjon vintervedlikehold			-150	-150
Kommunale boliger oppgradering med økt husleie	-100	-750	-750	-750
Boligtilskudd		-1 000	-1 000	-1 000
Nydyrkingstilskudd	-200	-200	-200	-200
Busslomme Tindevangen	-800			
Næringssjefen - prosjektledelse 50 %	-440			
Lønn og pensjon driftsleder/sektorleder	-700	-700	-700	-700
Plan - kjøp av tjenester	600	600	600	600
Landbruksvikarordningen avvikles innen 1.6.2018	-250	-470	-470	-470
Industriutleiebygg Øra - husleie		-700	-700	-700
Lyngenløftet - driftsbudsjett prosjektledelse	100	100		
Ramme 6:				
Redusert lønnsreserve pga. nedskjæringer	-30	-40	-40	-40
Ramme 7:				
Økt eiendomsskatt - kontorjustering	-335	-335	-335	-335
Kapitalutgifter Industriutleiebygg Øra	0	662	655	650
Overført til investeringsregnskapet			500	500
Bruk av disposisjonsfond	3 219	0	2 056	0
Avsatt til disposisjonsfond		-4 688		
Avsatt til disposisjonsfond	2 034	3 883	4 327	1 594
Sum	**0**	**0**	**0**	**0**

2.3 Årsbudsjett/økonomiplan 2018-2021 vedtas med følgende netto budsjettrammer drift:

Budsjettskjema 1A - drift	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
I 1000 kroner	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Skatt på inntekt og formue	61 736	59 117	62 039	61 061	60 206	59 450
Ordinært rammetilskudd	151 667	155 543	154 975	153 245	151 588	150 136
Skatt på eiendom	6 583	6 620	7 065	7 065	7 065	7 065
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	4 068	1 993	4 686	3 467	2 785	2 017
Sum frie disponible inntekter	**224 053**	**223 273**	**228 765**	**224 838**	**221 644**	**218 668**
Renteinntekter og utbytte	1 056	715	863	830	794	757
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidl	0	0	0	0	0	0
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	7 702	9 152	8 539	11 624	15 279	16 511
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	15 000	15 000	15 804	16 991	17 623	17 623
Netto finansinnt./utg.	**-21 645**	**-23 437**	**-23 480**	**-27 785**	**-32 108**	**-33 377**
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	10 645	233	2 034	3 883	4 327	1 594
Til bundne avsetninger	4	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	5 868	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	2 699	0	0	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	**-2 082**	**-233**	**-2 034**	**-3 883**	**-4 327**	**-1 594**
Overført til investeringsbudsjettet	926	1 106	1 107	1 107	1 607	1 607
Til fordeling drift	**199 400**	**198 497**	**202 144**	**192 063**	**183 602**	**182 090**
Budsjettskjema 1B - drift						
Politikk og livssyn	7 888	7 721	7 210	7 319	6 892	6 896
Administrative tjenester	19 191	20 656	19 655	18 916	18 914	18 914
Oppvekst og kultur	55 917	59 157	64 425	60 097	57 963	56 343
Helse, sosial og omsorg	89 417	84 059	88 177	86 842	81 042	81 042
Plan, næring og teknikk	37 660	24 522	23 893	19 510	19 260	19 210
Finans	-16 515	2 382	-1 216	-621	-469	-315
Budsjettskjema 1A	144					
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	**193 702**	**198 497**	**202 144**	**192 063**	**183 602**	**182 090**
Mer/mindreforbruk	**5 698**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

2.4 Rådmannen gis fullmakt til å fordele avsetning til lønnsreserve fra ramme 6 til ramme 1-5 i henhold til lønnsoppgjør i 2018.

2.5 Rådmannen gis fullmakt til å fordele avsatte midler til pensjonspremie fra ramme 6 til ramme 1-5.

2.6 Rådmannen gis fullmakt til å fordele sentral budsjettpost på lærlinger fra ramme 2 til ramme 3-5.

2.7 Viderefordeling av driftsbudsjettet innenfor rammeområdene delegeres rådmannen.

2.8 Rådmannen gis fullmakt til å overføre mellom de ulike rammeområdene innenfor delegasjonsreglementet.

2.9 Avgifter, brukerbetalinger, leier, gebyrer og kontingenter mv. vedtas slik det fremgår av budsjett og økonomiplan kapittel 2.1.1 og vedlagte gebyrregulativ.

2.10 Investeringsbudsjettet forutsettes finansiert i samsvar med budsjettskjema 2 A:

I 1000 kroner	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Investeringer i anleggsmidler	53 472	132 281	52 360	1 800	600	600
Utlån og forskutteringer	7 994	10 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Kjøp av aksjer og andeler	926	1 006	1 107	1 107	1 107	1 107
Avdrag på lån	18 721	1 666	2 076	2 188	2 301	2 314
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	2 494	0	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	**83 607**	**144 953**	**60 543**	**10 095**	**9 008**	**9 021**
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	61 396	140 681	52 650	6 100	5 100	5 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	1 498	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	0	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	7 110	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	9 080	1 666	2 076	2 188	2 301	2 314
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	**79 084**	**142 347**	**54 726**	**8 288**	**7 401**	**7 314**
Overført fra driftsbudsjettet	926	1 006	1 107	1 107	1 607	1 607
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	3 597	1 600	4 710	700	0	100
Sum finansiering	**83 607**	**144 953**	**60 543**	**10 095**	**9 008**	**9 021**
Udekket/udisponert	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Budsjettskjema 2B - investering		Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	Til investering i anleggsmidler	2018	2019	2020	2021
15010	LYNGSEIDET SENTRUM - FYSISKE TILTAK	5.000	0	0	0
15711	VANNLEDNINGSNETT - OPPGRADERING	5.000	0	0	0
16006	OPPGRADERING LYNGEN KIRKE	500	500	500	500
16010	VELFERDSTEKNOLOGI	1.000	1.000	0	0
16022	TYTTEBÆRVIKA KULVERT OG KAI	25.000	0	0	0
17003	ELEV- OG ANSATTE PC	150	100	100	100
17004	LYNGSTUNET - NYE HEISER	1.000	0	0	0
18001	IKT SKOLE OG BARNEHAGE	250	0	0	0
18002	UTEOMRÅDER BARNEHAGE OG SKOLE	300	200	0	0
18003	EIDEBAKKEN - LUKKING AVVIK	200	0	0	0
18004	EIDEBAKKEN - NYTT TELEFONSYSTEM	100	0	0	0
18005	LYNGSTUNET KJØKKEN - VARMEVOGNER	160	0	0	0
18006	LYNGSTUNET LANGTID - NYE PASIENTSENGER OG NATTBORD	250	0	0	0
18007	INDUSTRIUTLEIEBYGG ØRA	10.000	0	0	0
18008	LENANGSØYRA HAVN - NY ADKOMST	650	0	0	0
18009	TYTEBÆRVIKA - REGULERINGSPLAN OG INTERNVEI	1.000	0	0	0
18010	NY TRAKTOR OG MINIGRAVER	1.500	0	0	0
18011	LENANGEN BRANNSTASJON - UTVIDELSE	300	0	0	0
	SUM ANLEGGSMIDLER	52.360	1.800	600	600

2.11 Kommunestyret vedtar å ta opp lån i samsvar med formannskapets forslag til investerings- og finansieringsplan for 2018.
2.12 Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å ta opp likviditetslån på inntil 5 mill. kroner i budsjetterminen 2018 dersom drifts- eller likviditetsmessige forhold skulle gjøre dette nødvendig.
2.13 Låneramme for startlån 2018 settes til 5 mill. kroner.

Saksopplysninger

Driftstiltak:
Se budsjettdokument.

Investeringsprosjekter:
Se budsjettdokument

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak
Kommuneplanens samfunnsdel – k-sak 24/17.

Økonomiske konsekvenser
Kommuneplanens samfunnsdel forutsetter at økonomiske handlingsregler legges inn i økonomiplan og årsbudsjett. Formålet med disse er å stabilisere kostnadene, redusere kapitalkostnader og skape økonomisk handlingsrom. I vedtatt økonomiplan 2017-2020 er det store negative avvik ifht handlingsreglene.

I rådmannens forslag er konsekvensene av handlingsreglene forklart, og tiltak for å nærme seg disse er lagt inn.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

I Stortingsproposisjonen er det foreslått endringer i eiendomsskatt gjeldende f.o.m. 2019. Dette innebærer en trinnvis reduksjon i skatteinntekter på produksjonsutstyr og –installasjoner. Dersom forslaget går gjennom må kommunestyret ta stilling til skatteplikt skal videreføres for disse eiendommene, i så fall vil det være behov for en omtaksering av bygning og grunn. Dette vil pådra Lyngen kommune kostnader til omtaksering allerede i 2018.

I tillegg er det foreslått endringer i kommunenes adgang til å skrive ut eiendomsskatt på produksjonslinjer i kraftanlegg. Forslaget går ut på at produksjonslinjer skal anses som en del av kraftanlegget de betjener, og det vil følgelig ikke være anledning til å skrive ut særskilt eiendomsskatt på disse produksjonslinjene. Dersom dette forslaget går gjennom betyr det reduserte inntekter for Lyngen kommune, foreløpig anslag er på ca.1 mill. kroner.
Det er lagt inn en økning på avdrag og renter i planperioden med bakgrunn i vedtatte og foreslåtte investeringer.

Kommunen har i dag 39 boenheter (utenom omsorgsboligene) som leies ut til ansatte og andre. Leieinntekter for disse er kr 2,3 mill. kroner årlig. Det foreslås å øke husleien for kommunale boliger, og deler av inntektsøkningen settes av til økt vedlikehold. Dette gir grunnlag for å øke gradvis over flere år som følge av økt vedlikehold og bedre standard. Det budsjetteres med netto inntektsøkning på kr 100 000 i 2018. Ut fra den kjennskapen rådmannen har til markedspris for slik leie kan det være mulig å øke årlig leieinntekter med maksimalt 1 mill. Det bør derfor være målsetningen å øke boligenes standard over tid slik at noe av dette potensielt kan utløses i løpet av perioden. Dette forutsetter imidlertid at økte leieinntekter avsettes til

vedlikehold inntil boligene oppnår akseptabel tilstand og brukbarhet. Etter dette bør vedlikeholdet ligge på et verdibevarende nivå som anbefales til kr 200/m^2.

LYNGEN KOMMUNE
Kommuneplanens handlingsdel
Økonomiplan 2018-2021
Årsbudsjett 2018

Formannskapets innstilling – sak 137/17

Sak 16/538

INNHOLDSFORTEGNELSE

1 ØKONOMIPLAN 2018-2021 3
1.1 Innledning 3
1.2 Kommuneplanens samfunnsdel 3
1.2.1 Satsingsområder og tiltak 2018-2021 3
1.2.2 Kommunen som arbeidsgiver, organisasjon og tjenesteyter 5
1.3 Økonomiske forutsetninger og rammebetingelser 8
1.3.1 Statsbudsjett 2018 8
1.3.2 Befolkningsutvikling 11
1.3.3 Handlingsregler 13
1.3.4 Utvikling i frie inntekter 15
1.3.5 Eiendomsskatt 16
1.3.6 Skjønnsmidler i 2018 17
1.3.7 Andre frie midler 17
1.3.8 Finansutgifter/- og inntekter 17
1.3.9 Pensjonskostnader 18
1.4 Konsekvensjustert økonomiplan 2018-2021 19
1.4.1 Prioriterte tiltak 20
1.4.2 Rammebetingelser 22
1.4.3 Netto budsjettrammer 2018-2021 23
1.4.4 Investeringer 24
2 BUDSJETT 2018 29
2.1.1 Brukerbetalinger, gebyrer og avgifter 29
2.1.2 Lønnsbudsjett 29
2.2 Ramme 1 - Politikk og livssyn 30
2.3 Ramme 2 - Administrative fellestjenester 32
2.4 Ramme 3 - Oppvekst og kultur 34
2.5 Ramme 4 - Helse, sosial og omsorg 41
2.6 Ramme 5 – Plan, teknikk og næring 47
2.7 Ramme 6 og 7 – finans og inntekter 50
3 VEDLEGG 51
3.1 Økonomiske oversikter – formannskapets innstilling 51
3.2 Gebyrregulativ 53

1 ØKONOMIPLAN 2018-2021

1.1 Innledning

I henhold til kommuneloven §§ 44 og 45, innstiller formannskapet økonomiplan og årsbudsjett for kommunestyret. «*Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden*» (§ 44 nr. 3). I tillegg skal andre planer som beskriver kommunens virksomhet integreres i økonomiplanen. I motsetning til økonomiplanen, er årsbudsjettet en bindende plan for kommunen jf § 46 nr. 1. Krav om realisme gjelder også årsbudsjettet.

I økonomiplanen skal kommuneplanens samfunnsdel være gjenspeilet og integrert. Kommuneplanen er det overordnede styringsdokumentet med visjoner, mål og strategier for kommunens utvikling, mens oppfølgingen (handlingsdelen) er konkretisert i økonomiplan og årsbudsjett.

1.2 Kommuneplanens samfunnsdel

Lyngen kommunes hovedmål er å bli en attraktiv bo- og tilflyttingskommune ved hjelp av tre gjennomgående perspektiver:

- Folkehelse – God helse gjennom hele livet
- Likestilling - Lyngen kommune skal være et åpent og inkluderende samfunn for alle, uavhengig av religion, kjønn, alder eller språk
- Klima/miljøforhold og samfunnssikkerhet – Lyngen kommune skal fremstå som bærekraftig ifht klima og miljø, og skal til enhver tid ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet

På bakgrunn av dette har vi tre satsningsområder:

- Næringsutvikling
- Boligutvikling
- Samferdsel

1.2.1 Satsingsområder og tiltak 2018-2021

Overordnede målsetninger er utfordrende å følge opp med det økonomiske handlingsrommet kommunen har. Hoveddelen av de økonomiske ressursene er bundet opp til ordinær drift, derfor er mye av satsningsområdene innarbeidet i dette. Eksempelvis fører en større andel av eldre mennesker i kommunen til at mesteparten av driften er rettet mot områder som ligger utenfor politiske satsingsområder.

Kommunen utfører en rekke handlinger knyttet til satsningsområdene som er innbakt i driftsbudsjettet. Flere av disse tiltakene retter seg til mer enn et av satsningsområdene på samme tid. Eksempel på dette er prosjekt skolemåltid og fysisk aktivitet i Lyngen skolen, arbeid med entreprenørskap, utvikling av sentrumsplan m.m. Dette kommenteres videre innenfor de ulike rammene.

1.2.1.1 Næringsutvikling og sysselsetting

Hovedmål:

- Lyngen skal være en offensiv ja-kommune til all næringsetablering.
- Lyngen kommune skal fremstå som den mest attraktive kommunen i Troms for eksisterende og nye næringsaktører, herunder være en populær destinasjon for naturbasert reiseliv, opprettholde landbruksnæringen blant de sterkeste i regionen og styrke havbruksnæringen.

Sammen med eksisterende næringsliv skal man stimulere gründere, slik at de får utvikle seg og kan skape sin egen arbeidsplass. Det er god sysselsetting i kommunen, og det må jobbes for at dette opprettholdes.

Delmål - næringsutvikling

- Sørge for kortest mulig tid fra ide til realitet.
- Ha byggeklare attraktive næringsarealer.
- Tilrettelegge for gründervirksomhet.
- Gjøre barn og unge oppmerksomme på arbeidsmuligheter i kommunen.
- Ivareta eksisterende næringer.
- Samarbeide med beitenæringene om en bærekraftig utvikling av reiselivet.
- Aktivt å utvikle entreprenørskap i skolen
- Legge til rette for et variert og bærekraftig næringsliv.
- Utvikle de naturgitte forutsetningene for naturbasert reiseliv.
- Styrke havbruksnæringens og fiskerinæringens kår i kommunen

Tiltak:

- Oppgradering/utbedring av kommunale kaier
- Utvikling av nye næringsareal
- Oppgradering av kommunale veier
- Oppgradering av kommunale vann- og avløpsanlegg
- Lyngenløftet – seminarer for næringslivet
- Ta initiativ til en satsing på markedsføring og omdømmebygging i samarbeid med næringslivet og regionen for øvrig.
- Tilby lærlingeplasser
- Bidra og delta i interkommunale prosjekter
- Gi alle elever i Lyngen en innføring i entreprenørskap
- Interkommunalt samarbeid om prosjektet entreprenørskap i skolen
- Lyngenløftet – styrke bostedsattraktivitet

1.2.1.2 Boligutvikling

Hovedmål:

- Lyngen kommune vil ha boliger for alle der folk vil bo.

Lyngen kommune og lokalsamfunnet skal sammen tilrettelegge for positive opplevelser og verdier, slik at kommunen blir en attraktiv plass for alle som ønsker å bosette seg her. Lyngen kommune skal også stimulere til bolyst gjennom boligfelt og spredt boligbygging, og klargjøre attraktive boligtomter i alle deler av kommunen.

Delmål – bosetting

- Legge til rette for spredt boligbygging gjennom arealplanen i alle bygder i kommunen.
- Legge til rette for flere boligtomter i sentrumsområdet
- Inneha byggeklare tomter i alle deler av kommunen.
- Fremskaffe boliger for grupper omfattet av kommunens boligsosiale politikk.
- Medvirke til minimum 5 nye boenheter i året i planperioden.
- Legge til rette for attraktive og trygge bomiljø i byggefelt.
- Motivere unge til å bosette seg i egen kommune.

Tiltak:

- Muligheter for spedt boligbygging i alle deler av kommunen i arealplanen
- Oppgradering av kommunale veier
- Oppgradering av kommunale vann- og avløpsanlegg
- Samarbeid med frivillige, lag og foreninger
- Gode og varierte kultur- og fritidstilbud
- Tilrettelegging av turstier, møteplasser, nærmiljøanlegg, lekeplasser

1.2.1.3 Samferdsel

Hovedmål:

- Jobbe for realisering av Ullsfjordforbindelsen
- Jobbe for opprustning av Pollfjelltunellen, FV 868 til Oteren og FV311 til Koppangen.
- Oppgradering av kommunale kaier og veier
- Jobbe for flere gang- og sykkelstier
- Ruste opp infrastruktur på Lyngseidet, og avsette nødvendige midler til «Lyngen-løftet».
- Legge til rette for trygg ferdsel for myke trafikanter rundt tettsteder.
- Legge til rette for miljøvennlig ferdsel
- Vurdere utredninger av havnestrategi, transport og godsanalyse i samråd med nabokommuner.

Tiltak:

- Lyngenløftet – infrastruktur Lyngseidet
- Oppgradere havner i Vollneset, Sandneset, Tyttebærvika og på Lyngseidet.
- Ladestasjon for el-biler
- Oppgradering av kommunale veier
- Fokus på myke trafikanter
- Lyngenløftet - sykkelutleie

1.2.2 Kommunen som arbeidsgiver, organisasjon og tjenesteyter

De utfordringene organisasjonen Lyngen kommune har er:

- Demografisk utvikling og dens påvirkning på tjenestebehovet
- Konkurranse om arbeidskraft
- Overføring av kompetanse

Kommunen opplever en økning i ressursbruk til rettighetsfestede tjenester for enkeltbrukere, som f.eks. ressurskrevende tjenester innen helse og omsorg. Den demografiske utviklingen går i tillegg mot en nedgang i barnetall og økning av eldre. Kommunens realverdier må derfor forvaltes på best mulig måte ut fra de rammer vi har. Lyngensamfunnets største utfordring er

en minkende befolkning, noe som i årene fremover vil ha en mer og mer fremtredende innvirkning på kommunens frie inntekter. Dette reduserer vår økonomiske handlefrihet da rammeoverføringene fremover vil minke, samtidig som utgiftene øker.

Vår tjenesteyting krever et stort antall ansatte, og ledernes og medarbeidernes kompetanse er helt avgjørende for å kunne gi god kvalitet på tjenestene. Systematisk og relevant kompetanseutvikling og rekruttering må stå sentralt. Forenkling av arbeidsprosesser og bruk av elektroniske/digitale verktøy er nødvendig for at man skal kunne opprettholde samme tjenestenivå, f.eks. velferds-/trygghetsteknologi, bedre informasjon til innbyggerne og forenklet elektronisk saksbehandling.

Gjennomgående perspektiver som skal prege Lyngen kommune som arbeidsgiver, organisasjon og tjenesteyter er:

- Folkehelse
- Likestilling
- Klima/miljøforhold og samfunnssikkerhet

Mål:

- Utvikle gode tjenester i samarbeid med brukerne
- Innbyggerne skal møtes på en profesjonell måte i alle ledd
- Effektiv saksbehandling av god kvalitet
- Drive målrettet kompetanseheving av egne ansatte
- God og relevant informasjon til våre innbyggere

Tiltak:

- ➢ Plan for rekruttering og kompetanseheving
- ➢ Brukerundersøkelser
- ➢ Utvikle hjemmesiden med bedre informasjon og løsninger for selvbetjening

1.2.2.1 Folkehelse

God helse gjennom hele livet:

- Trygge lokalsamfunn og gode oppvekstmiljø
- Beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen
- Dreie tiltak fra behandling til forebygging
- Psykisk helse skal være en likeverdig del av folkehelsearbeidet
- Øke gjennomføringen i videregående skole
- Tidlig innsats med fokus på å utjevne sosiale forskjeller
- God ernæring- sunt og godt kosthold for alle aldersgrupper
- Ivareta folkehelseperspektivet i all planlegging
- Bidra til god omsorg for barn og unge, og være en støtte for foreldre
- Tilby gode helsetjenester for alle
- Gode arbeidsforhold i organisasjonen
- Redusere sykefraværet i egen organisasjon
- Bidra til at flest mulig skal kunne bo lengst mulig i eget hjem

Tiltak:

- Videreføre prosjektet fysisk aktivitet og skolemåltid
- Fokusere på trivselstiltak og motvirke mobbing
- Utvikle sentrumsplan for Lyngseidet med vekt på estetikk, trivsel og funksjonalitet.
- Videreutvikle satsingen på fysisk aktivitet og FYSAK-prosjekt i samarbeid med lag og foreninger
- Tilrettelegge for friluftsliv, idrett og annen kulturell aktivitet i alle deler av kommunen.
- Vektlegge folkehelse i bygging av nye, gode lokaler og arenaer
- Foreldreveiledning og tverrfaglig samarbeid
- Legge til rette for grøntareal med rom for fysisk aktivitet gjennom arealplanlegging.
- Stimulere til utstrakt samarbeid med frivillige og lag og foreninger innenfor fysisk aktivitet og helse.
- Videreutvikle frisklivssentralen
- Drop-out prosjektet
- Nærværsprosjektet
- Innføring av et 4.måltid på sykehjem
- Folkehelseperspektivet forankres i organisasjonen
- Tverrfaglig medvirkning i planprosesser

1.2.2.2 Likestilling

Lyngen kommune skal være et åpent og inkluderende samfunn for alle, uavhengig av religion, kjønn, alder eller språk:

- Gi veiledning og informasjon til innbyggerne i kommunen for å bidra til god samhandling til enkeltmenneskets beste
- Tilgjengelighet gjennom universell utforming i alle prosjekter
- Ivareta innbyggerne i Lyngen i alle aldre
- Sikre at alle har økonomi til å få dekket de primære behov (mat, bolig, helsehjelp osv.)
- Likebehandling av ansatte i egen organisasjon

1.2.2.3 Klima/miljøforhold og samfunnssikkerhet

Lyngen kommune skal fremstå som bærekraftig ifht klima og miljø, og skal til enhver tid ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet:

Klima og miljø

- Klima og miljøløsninger ved nyinvesteringer og renovering av eksisterende bygg
- Miljøvennlig ferdsel
- Lyngen som bærekraftig reisemål
- Digitalisere tjenester

Sikkerhet og beredskap

- Sikre gode lokaler til alle kommunens enheter

- Fortsette å arbeide med beredskap vedrørende Pollfjelltunnelen og transport av arbeidstakere/elever
- Oppdaterte beredskapsplaner
- Sikre at vi er i stand til å gi tjenester ved krisesituasjoner
- Sikre lys og varme ved våre institusjoner ved strømbrudd.
- God oversikt over befolkningen som bor i utsatte områder

Tiltak:

- Bruke digitale løsninger på post
- Mindre bruk av plast
- Ryddeaksjoner
- Flere enheter som Miljøfyrtårn
- Grønn rente ved låneopptak
- Informasjon og håndtering av Nordnes i skolen, til våre ansatte og innbyggere
- Årlige beredskapsøvelser
- Revidering av overordnet beredskapsplan ihht overordnet ROS
- Revidering av delplan Nordnesfjellet
- Nye beredskapsplaner- Revdalsfjellet

1.3 Økonomiske forutsetninger og rammebetingelser

Den viktigste økonomiske forutsetninger er befolkningsutviklingen i Lyngen og i hele landet. Demografisk utvikling styrer inntekter og utgifter, og legger føringer for hvilke tjenester som skal ha fokus.

I tillegg vil handlingsregler, som skal bidra til økonomisk handlingsrom, påvirke tjeneste- og utgiftsnivå.

1.3.1 Statsbudsjett 2018

Forslaget til statsbudsjett for 2017 ble lagt fram 12. oktober 2017.

Hovedpunktene i økonomiinfo fra Fylkesmannen i Troms angående Statsbudsjettet 2018 og det økonomiske opplegget for kommunene følger nedenfor.

Kommuneopplegget i 2018

Vekst i frie inntekter er anslått fra inntektsnivået for 2017 i RNB[1] 2017, og utgjør en realvekst for kommunal sektor på 0,9 %. Innenfor veksten i frie inntekter er følgende satsingsområder lagt:

- Tidlig innsats i barnehage og skole
- Opptrappingsplan rus (2016-2020)
- Forebyggende tiltak barn, unge og familier for å ruste kommunene til barnevernsreformen

[1] Revidert nasjonalbudsjett

Innenfor veksten i frie inntekter skal kommunene også dekke rentekostnader, endringer i befolknings-sammensetning og pensjonskostnader.

Regjeringen viser til at handlingsrommet kan økes ved effektiv ressursbruk i kommunesektoren. Dette er midler som kan frigjøres til bedring av tjenestene ut over det som inntektsveksten i seg selv legger til rette for, eller styrking av den finansielle situasjonen.

Kommunal deflator (årlig pris- og lønnsvekst i kommunesektoren i prosent)
Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter i 2018 legges til grunn en pris- og lønnsvekst i kommunal sektor på 2,6 %. Lønnsvekst er anslått til 3 % og teller 2/3 i deflator. Prisveksten teller 1/3 og er beregnet å utgjøre 2,1 %.

Kommunal skattøre og anslag på skatteinntekter i 2018
Skatt på alminnelig inntekt fra personlige skattytere deles mellom staten, kommuner og fylkeskommuner. Fordelingen bestemmes ved at det fastsettes maksimalsatser på skattørene for kommuner og fylkeskommuner.

I kommuneproposisjonen 2018 kom det ingen endringer ifht kommunalt skattøre (11,8 %) og målet om at skatteinntektene for kommunesektoren skal utgjøre 40 % av de samlede inntektene videreføres.

Fylkesmannen oppfordrer kommunene til å gjennomføre regelmessige beregninger på egne frie inntekter gitt utviklingen i skatteinngangen for kommunen og ikke minst for landet. Anslaget for skatteinntekter som legges til grunn i beregningen av frie inntekter i 2018 i statsbudsjettet er forutsatt lik vekst for alle kommunene, derfor vil tallene være overvurdert for noen kommuner og undervurdert for andre kommuner. De fleste kommunene i Troms har skatteinntekter på under 90 % av landsgjennomsnittet. Lyngen kommune har en skatteinngang på ca. 75 % ifht. landsgjennomsnittet, og får en utjevning på opp mot 95 %. Derfor er det utviklingen nasjonalt som har størst betydning for oss.

Inntektsutjevningen som legges til grunn i statsbudsjettets anslag for frie inntekter i 2018 er benyttet folketall per 1.1.2017, mens i den faktiske inntektsutjevningen for 2018 benyttes folketall per 1.1.2018. Disse tallene er ikke kjent på det tidspunktet budsjettet vedtas. Folketallsutviklingen i kommunen sett i forhold til utviklingen på landsbasis fra 1.1.2017 til 1.1.2018 vil derfor få betydning for inntektsutjevningen for den enkelte kommune.

Helse- og omsorgstjenesten

Helsestasjon og skolehelsetjeneste
Det er over flere år lagt inn økning i de frie inntektene til satsing på helsestasjon og skolehelsetjenesten. For 2018 utgjør dette kr 363.000 for Lyngen kommune og er lagt inn i rammen for helse og omsorg, men er foreslått tatt ut som et sparetiltak. I tillegg har regjeringen foreslått å bevilge ytterligere midler som øremerket tilskudd.

Opptrappingsplan rus
Regjeringen styrker området gjennom en opptrappingsplan. Kr 135.000 av de frie inntektene er lagt inn i rammen for helse og omsorg i tillegg til tidligere års bevilgninger.

Rekruttering av psykologer i kommunene
Regjeringen viderefører satsingen til rekruttering av psykologer i kommunene. Fra 1. januar 2020 er det lovfestet at alle kommuner skal ha psykologkompetanse.

Dagaktivitetstilbud for personer med demens
Regjeringen vil fremme forslag til endring av helse- og omsorgstjenesteloven som fastsetter en plikt for kommunene til å tilby et aktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens gjeldende fra 1. januar 2020. Som del av Demensplan 2020 videreføres øremerket tilskudd.

Barnevernsreform
Stortinget har vedtatt en barnevernsreform, hvor kommunene skal få et større faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Det er derfor bevilget midler i de frie inntektene som er forutsatt brukt til forebyggende tiltak for barn, unge og familier. Dette er beregnet til kr 140.000 for Lyngen og er avsatt på rammen for HSO.

Ressurskrevende tjenester
På bakgrunn av utgiftsveksten i disse tjenestene, har regjeringen foreslått en moderat endring av ordningen i 2018. Innslagspunktet prisjusteres, og økes med kr 50.000 utover dette. Det nye innslagspunktet blir da 1,235 mill. kr. Kompensasjonsgraden foreslås uendret på 80 %.

Skole og barnehage
Regjeringen foreslår også i 2018 å styrke arbeidet med tidlig innsats i skole og barnehage. Det er lagt inn midler i de frie inntektene i denne satsingen. Kr 94.000 er lagt inn i rammen for oppvekst og kultur.

En skjerpet pedagognorm i barnehagene skal etter planen tre i kraft fra 1. august 2018. Kr 168.000 av frie midler er lagt inn i rammeområdet oppvekst og kultur.

Korreksjonssaker
Ved pålegg om nye eller utvidede oppgaver for kommunesektoren, avvikling av oppgaver eller regelendringer som har økonomiske konsekvenser, skal kommunesektoren kompenseres eller trekkes i frie inntekter på grunnlag av beregnet endring i økonomisk belastning. Disse endringene kommer i tillegg til veksten i frie inntekter. Dette er såkalte korreksjonssaker og dette gjelder i hovedsak følgende saker som gjelder Lyngen:

- Justering for boligsosialt kompetansetilskudd 2017-2019
- Justering for innlemming boligsosiale tilskudd (ASD)
- Reduksjon pga. innlemming Helsenett, ny finansieringsmodell (fra KMD til HOD)
- Tilskudd til flere barnehagelærere (helårsvirkning)
- Økte kommunale barnehageutgifter som følge av botidskrav for kontantstøtte, helårseffekt
- Reduserte kommunale barnehageutgifter som følge av økt kontantstøtte, helårseffekt
- Justering for økt inntektsgrense gratis kjernetid, barnehage (RNB-avtale) 6/12
- Justering for tidlig innats, overgang barnehage – skole
- Justering for økt makspris i barnehage (110 kr/mnd)
- Økte utgifter for vigselsmyndighet, ansvar overføres til kommunene
- Trekk for servicehunder
- Trekk for økt elevtall statlige/private skoler
- Justering for frivilligsentraler

Frivilligsentraler
Tilskuddet til frivilligsentraler er økt med kr 27 000 og utgjør kr 392 000 for Lyngen kommune i 2018.

Integrering
Lyngen kommune har bosatt flyktninger i 2016 og 2017. For dette mottar kommunen integreringstilskudd over 5 år som skal være med på å finansiere ekstra kostnader som følge av dette. Dette er lagt inn i kommunens frie inntekter på ramme 7. For 2018 er dette beregnet til ca. 3 mill., men reduseres i økonomiplanperioden.

1.3.2 Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen, og sammensetningen av denne, er avgjørende for hvilket kommunalt tjenestenivå det er behov for. Det styrer derfor også hvor store utgifter en kommune er nødt til å ha. Samtidig har befolkningsutviklingen også avgjørende betydning for hvilke frie inntekter som kommunene får gjennom inntektssystemet.

Gjennom utgiftsutjevningen kompenseres kommunene for de utgiftene de objektivt er forventet å ha for å dekke kommunale tjenester. Det er den yngste (2-15 år) og den eldste gruppen (fra 67 år) som forventes å ha behov for kommunale tjenester. I Lyngen kommune blir det færre unge og flere eldre, samtidig som det totale folketallet går ned. I inntektssystemet gir dette seg utslag i lavere rammetilskudd til de yngste og høyere til de eldste.

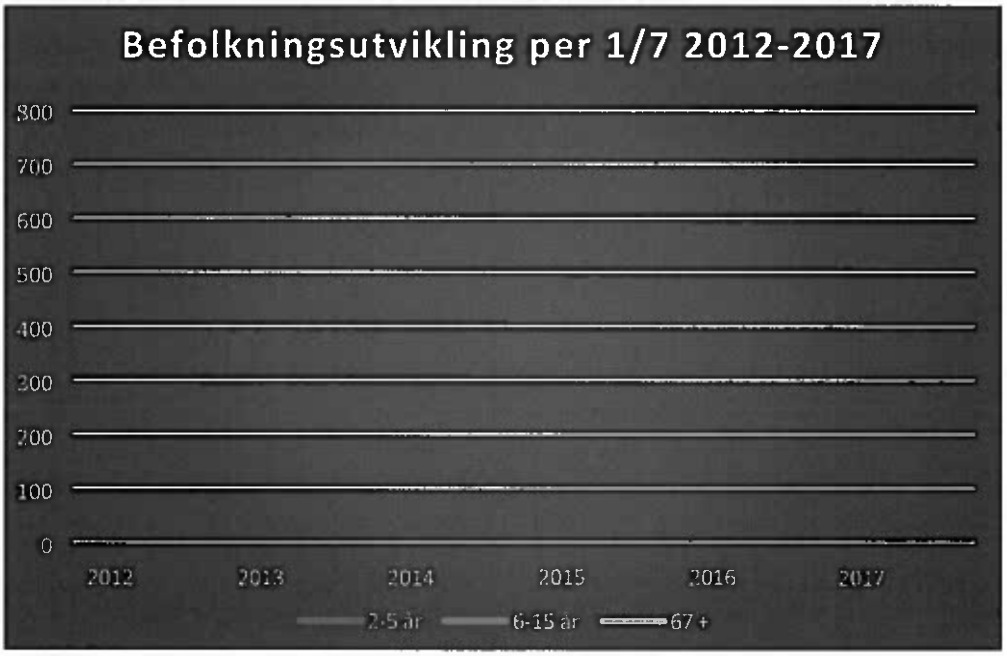

Trenden i fødselstallene de siste årene er nesten halvert ifht år 2000, noe som klart påvirker tjenestenivået i barnehager og skoler.

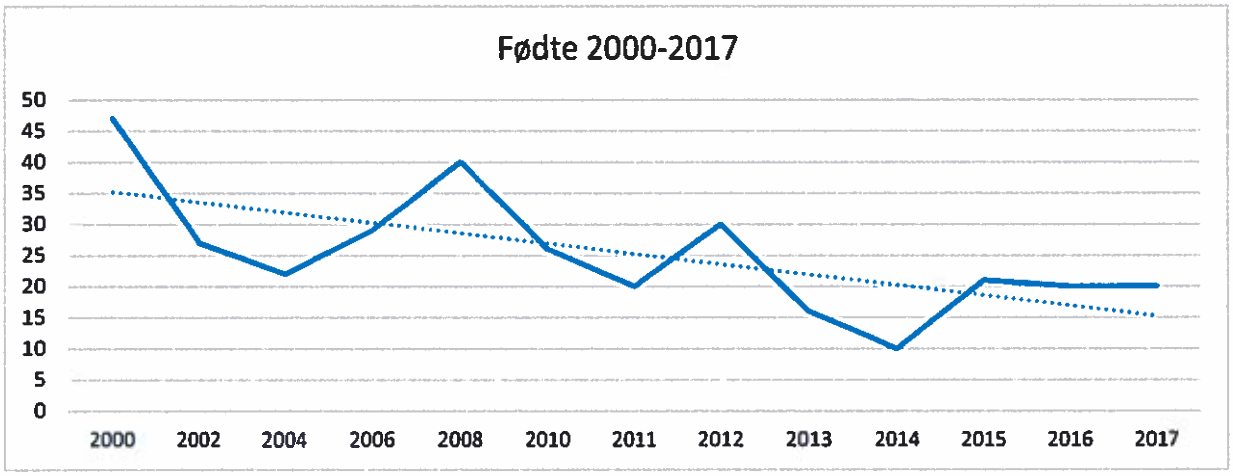

Selv om nedgangen i antall innbyggere har flatet noe ut de siste par årene, er dessverre tendensen at befolkningsnedgangen fortsetter.

Tabellen nedenfor viser utviklingen på aldersgruppene som påvirker inntektssystemet de siste fem årene:

	2012		2013		2014		2015		2016		2017		Endring per 1/7	Endring	Gj.snitt
	1.1.12	1.7.12	1.1.13	1.7.13	1.1.14	1.7.14	1.1.15	1.7.15	1.1.16	1.7.16	1.1.17	1.7.17	2012-17	%	pr. år
0 - 1 år	44	40	49	42	46	42	31	35	36	41	42	41	1	3 %	0
2-5 år	122	121	110	110	100	93	93	91	86	86	85	86	-35	-29 %	-6
6-15 år	373	371	373	376	381	385	361	349	324	328	317	312	-59	-16 %	-10
16-22 år	265	274	275	269	255	255	247	245	257	263	265	270	-4	-1 %	-1
23-66 år	1 646	1 620	1 605	1 602	1 592	1 571	1 560	1 530	1 503	1 514	1 501	1479	-141	-9 %	-24
67-79 år	388	397	407	410	422	441	434	455	453	460	462	481	84	21 %	14
80-89 år	153	157	158	157	154	155	156	163	167	170	170	169	12	8 %	2
90 år +	37	35	36	39	42	42	40	39	35	37	34	33	-2	-6 %	0
Folketall	3 028	3 015	3 013	3 005	2 992	2 984	2 922	2 907	2 861	2 899	2 876	2 871	-144	-5 %	-24

SSB-prognosen for framskriving av folketallsutviklingen i Lyngen viser ytterligere nedgang i folketallet både i planperioden (-7%) og fram mot 2040 (-9%).

Den demografisk utviklingen bør derfor gjenspeile seg tydelig i tjenestetilbudet og hvilke prioriteringer som gjøres.

1.3.3 Handlingsregler

Lyngen kommune vil ha økonomiske utfordringer i hele økonomiplanperioden både med tanke på demografisk utvikling, og hvordan denne påvirker skatt og rammetilskudd. Budsjett og økonomiplan bør derfor legges på et nivå hvor drifts-/ og investeringsutgiftene bidrar til å skape et økonomisk handlingsrom.

Gjennom vedtatte handlingsregler har kommunestyret lagt føringer for hvordan dette handlingsrommet skal være:

1. Netto driftsresultat bør over tid være 1,75 % av brutto driftsinntekter
2. Disposisjonsfondet bør over tid være minimum 10 % av brutto driftsinntekter
3. Netto lånegjeld bør over tid ikke overstige 80 % av brutto driftsinntekter:
    a) Nye låneopptak kan kun utgjøre 50 % av budsjetterte avdrag
    b) Budsjetterte avdrag økes og minsteavdrag utgår i neste planperiode (2018-2021)
    c) Egenkapital på investeringer – minimum 10-20 % av totale investeringskostnader

Disse handlingsreglene krever tydelige prioriteringer ifht nivået på tjenestetilbudet i kommunen og nye investeringer. I vedtatt økonomiplan 2017-2020 er det store negative avvik ifht handlingsreglene, og rådmannen har derfor foreslått tiltak for å nærme seg disse.

1. Netto driftsresultat

Med utgangspunkt i forventede inntekter og utgifter i planperioden 2018-2021 og formannskapets innstilling er status på handlingsregelen følgende:

I 1000 kroner	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Brutto driftsinntekter	297 528	294 263	290 727	287 576
Brutto driftsutgifter	270 957	261 138	252 335	250 648
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-23 549	-27 865	-32 944	-34 550
Netto driftsresultat	3 022	5 260	5 448	2 378
Netto driftsresultat i %	1,02 %	1,79 %	1,87 %	0,83 %
Handlingsregel 1: 1,75 % netto driftsresultat	5 207	5 150	5 088	5 033
Avvik handlingsregel 1	-2 185	110	360	-2 655

I planperioden nærmer man seg denne handlingsregelen, men den blir ikke oppfylt alle år.

2. Disposisjonsfond

For å bygge et disposisjonsfond som er minimum 10 % av brutto driftsinntekter skal Lyngen kommune ha følgende disposisjonsfond i planperioden:

2018	2019	2020	2021
29 752 800	29 426 300	29 072 700	28 757 600

Disposisjonsfondet ved utgangen av 2017 anslås til kr 14 514 186. Dvs. at man mangler drøyt 15,12 mill. kroner i 2018. For å oppnå målet på et disposisjonsfond på minimum 10 % av brutto driftsinntekter bør det avsettes 3,5 mill. kroner årlig i planperioden.

I forslaget er det rom for følgende avsetning som gjør at man nærmer seg målet:

	2018	2019	2020	2021
Overført til investering (EK-innskudd KLP)	1 107	1 107	1 107	1 107
Overført til investering (egenfinansiering)			500	500
Avsatt til disposisjonsfond	1 915	4 153	3 841	771
Sum avsetninger	**3 022**	**5 260**	**5 448**	**2 378**

3. Netto lånegjeld, avdrag og egenkapital på investeringer

Handlingsregelen innebærer en kraftig reduksjon i lånegjelda til Lyngen kommune. Per i dag utgjør lånegjelda nærmere 190% av brutto driftsinntekter, og vil i planperioden øke:

	2018	2019	2020	2021
Lånegjeld	588 880 416	639 766 436	631 473 148	615 051 239
80% av bto driftsinntekter	238 022 400	235 410 400	232 581 600	230 060 800
Faktisk andel	198 %	217 %	217 %	214 %

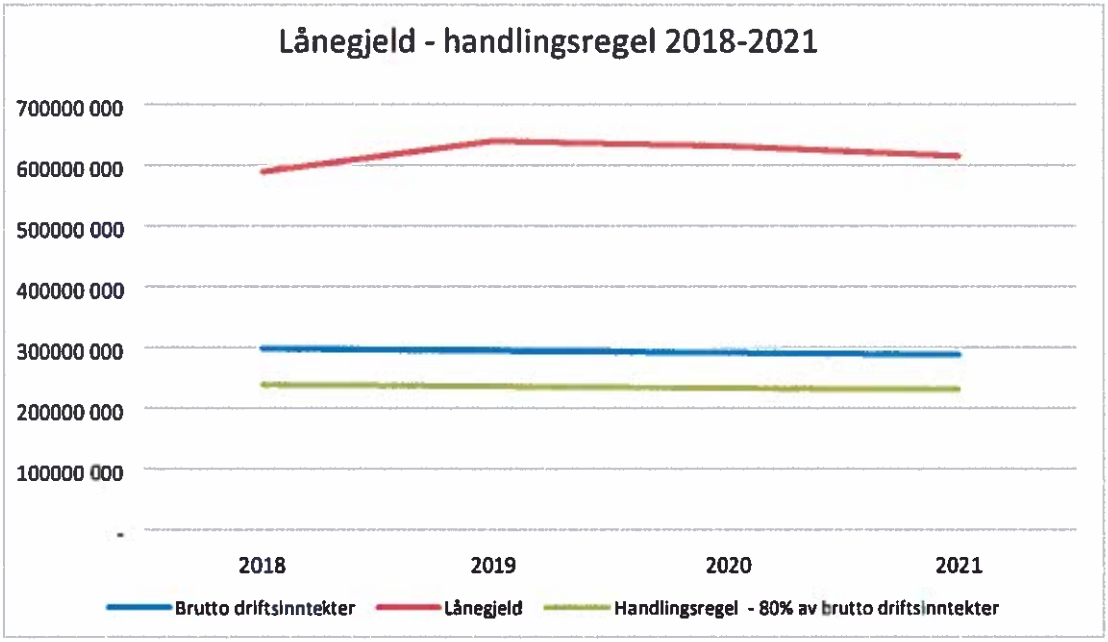

3 a) Det forutsettes også at nye låneopptak kun kan utgjøre 50 % av budsjetterte avdrag. Dette krever at man bygger opp et investeringsfond kombinert med overføringer fra drift til investering, eller at investeringsnivået trappes ned.

Utviklinga ifht innstilling til planperioden ser slik ut (i 1000 kroner):

Nye låneopptak - 50 % av budsjetterte avdrag	2018	2019	2020	2021
Innstilling til nye låneopptak 2018-2021 eks. startlån	51 460	14 000	5 600	5 600
Budsjetterte avdrag - 50 %	7 902	8 496	9 027	9 089
Avvik handlingsregel og vedtatt økonomiplan	**-43 558**	**-5 505**	**3 427**	**3 489**

3 b) Budsjetterte avdrag skal i planperioden ikke lenger være minsteavdrag. Per i dag har Lyngen kommune ett avdragsfritt lån pga. vedtatt minsteavdrag.

I vedtatt økonomiplan er det tatt høyde for en økning i avdrag, men med vedtatte og planlagte låneopptak må budsjetterte avdrag økes kraftig.

I formannskapets innstilling er det følgende avvik på denne regelen:

	2018	2019	2020	2021
Avdrag låneportefølje	18 546 980	20 658 288	21 421 908	21 545 365
Budsjett	15 804 000	16 991 000	18 054 000	18 178 000
Differanse	**-2 742 980**	**-3 667 288**	**-3 367 908**	**-3 367 365**

3 c) Egenkapital på investeringer skal være minimum 10-20 % av totale investeringskostnader. Ifht foreslått økonomiplan utgjør dette:

I 1000 kroner	2018	2019	2020	2021
Investeringer anleggsmidler	51 460	14 000	5 600	5 600
Egenkapital 10%	5 146	1 400	560	560
Egenkapital 15%	7 719	2 100	840	840
Egenkapital 20%	10 292	2 800	1 120	1 120

I planperioden er ikke dette oppfylt.

1.3.4 Utvikling i frie inntekter

Gjennomsnittlig utvikling i frie inntekter for Troms er beregnet til en realnedgang på -0,3 % for 2018. For Lyngen sin del er nedgangen beregnet til -1,2 %.

Inntektssystemet

Beregning av frie inntekter

På bakgrunn av forslag til statsbudsjett er det foretatt beregninger av forventet utvikling i de frie inntektene for Lyngen kommune i økonomiplanperiode 2018-2021.

Hvis en sammenligner med vedtatt økonomiplan 2017-2020, utgjør økningen ca. 1,3 % nominelt når en også tar med skatteøkningen. I kroner blir det ca. 2,7 mill. for 2018.
I økonomiplanen for 2018-2021 vil nedgangen i de frie inntektene være i gjennomsnitt ca. 2,5 mill. årlig pga. økning i befolkningen på landsbasis. Dette må tas hensyn til i økonomiplanen.

Lyngen kommunen har hatt relativt stor nedgang i folketallet over flere år. Dette påvirker utviklingen i de frie inntektene i perioden, og det er ikke forutsatt noen vekst i planperioden.

For Norge er det forutsatt en gjennomsnittlig vekst (MMMM Norge). Prognosen fra SSB er fra juni 2016 og har et for optimistisk befolkningstall for Norge. På denne bakgrunn har rådmannen korrigert SSB-prognosen og korrigert landets befolkningstall i årene framover på bakgrunn av gjennomsnittlig befolkningsendring fra 2015-2017 for de ulike aldersgruppene.

Med disse forutsetningene vil utviklingen i de frie inntektene for Lyngen kommune kunne bli slik i økonomiplanperioden 2018-2021:

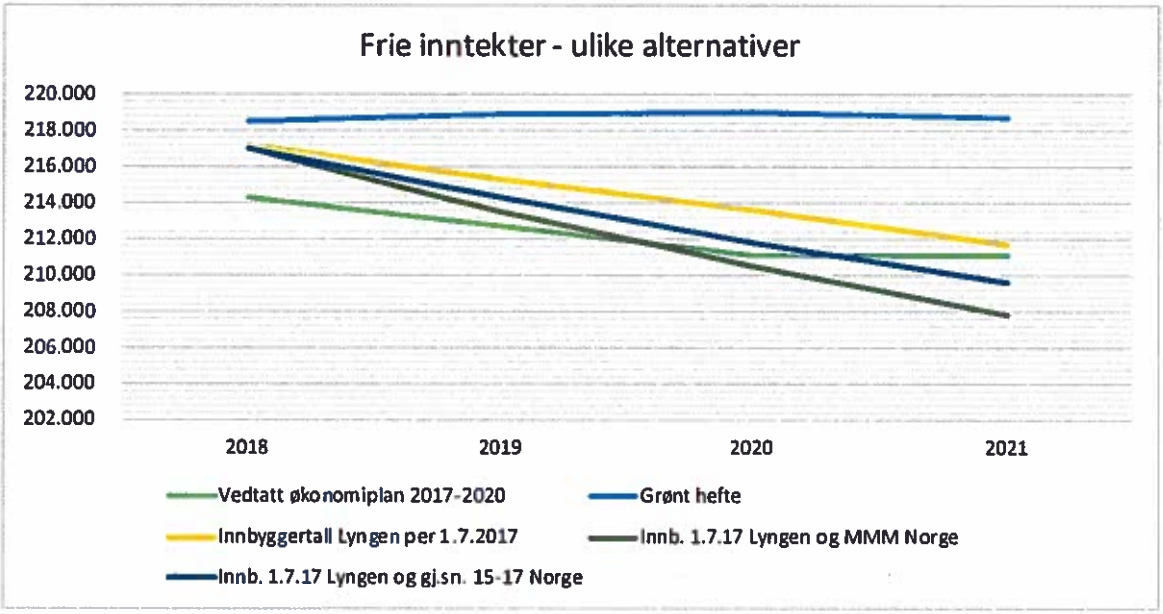

Forslag til statsbudsjett (Grønt hefte) tar ikke hensyn til utviklingen i befolkningen både for Lyngen og landet. Man må likevel gjøre en vurdering ifht befolkningsutviklingen både i kommunen og nasjonalt når en skal beregne kommunens frie inntekter.
Befolkningsutviklingen har over lang tid vist at landet totalt sett har vekst, mens Lyngen har hatt nedgang etter 2008. I saksframlegget er alternativet «Innb. 1.7.17 Lyngen og gj.sn. 15-17 Norge» valgt som forutsetning ved beregning av frie inntekter. Lyngens folketall er i dette alternativet redusert med 20 personer pr. år. Dette er i samsvar med SSB-prognosen, noe som samsvarer med utviklingen i kommunen fra 2015-2017.

Oppdaterte faktiske folketall i ulike aldersgrupper, og prognoser for årene som kommer både på kommune- og landsnivå, er en forutsetning for å beregne hvor mye som er tilgjengelig til fordeling på kommunal tjenesteyting, kapitalkostnader, egenkapital til investeringer og andre avsetninger til styrking av kommunens økonomi.

Uavhengig hvilke alternativer som velges, svekkes det økonomiske handlingsrommet for Lyngen kommune i økonomiplanperioden 2018-2021. Kommunestyret har derfor et særlig ansvar for å tilpasse utgiftene i budsjettet i forhold til det inntektsnivå som kommunen kan forvente i de nærmeste årene.

1.3.5 Eiendomsskatt

Lyngen kommune har eiendomsskatt på 5 promille. For perioden 2018-2021 er den uendret, men det er foreslått en kontorjustering på 5 %.

I grunnlaget inngår:

- 1644 boligobjekt
- 650 hytter og fritidsboliger
- 57 næringsbygg
- 35 verker og bruk

Dette gir inntekter på til sammen 6,62 mill. kroner. Selv om det har vært endringer i grunnlaget som medfører en liten reduksjon i eiendomsskatteinntektene for verker og bruk, vil en kontorjustering som foreslått utgjøre følgende økning i inntektene:

	Endring
Bolig	175 000,00
Hytter/fritid	68 000,00
EIENDOMSSKATT BOLIGER OG FRITIDSEIENDOMMER	243 000,00
Næring	19 000,00
Verker & Bruk	73 000,00
EIENDOMSSKATT VERKER OG BRUK	92 000,00
Budsjett 2017	6 620 000
Økning	335 000
Sum eiendomskatteinntekter 2018-2021	6 955 000

Det bør gjennomføres en full retaksering av grunnlaget i kommende økonomiplanperiode for å få et mer reelt grunnlag. Dette kan gjennomføres uten at man nødvendigvis øker promillesatsen, samtidig som at kommunen får økte inntekter. For å kunne gjennomføre dette må imidlertid matrikkelen oppdateres med korrekte eiendomsdata. Det jobbes nå med dette, men dette bør være en prioritert oppgave i 2018 da en retaksering krever gode forberedelser.

1.3.6 Skjønnsmidler i 2018

Lyngen får også i 2018 en kompensasjon gjennom skjønnsmidlene bl.a. for utfordringer knyttet til veivedlikehold, ressurskrevende tjenester og negativ befolkningsutvikling. For 2018 utgjør dette 3,387 mill., dvs. en liten økning fra 2017 (3,308).

1.3.7 Andre frie midler

Kompensasjonstilskudd for investeringer i omsorg og skole skal dekke investeringer i denne sektoren. Disse utgjør i gjennomsnitt 1,65 mill. i økonomiplanperioden basert på en rente på 1,6 %.

1.3.8 Finansutgifter/- og inntekter

Videre utlån

Det forutsettes at renteinntekter fra utlån av videreformidlingslån fra Husbanken er tilstrekkelig til å dekke renteutgiftene på innlån fra Husbanken.

Det forutsettes nytt låneopptak på inntil 5 mill. i 2018 og årene deretter for startlåneordningen.

Renteinntekter

Ordinære renteinntekter er uforandret fra 2017 som følge av lavt rentenivå og lite likvide midler.

Renteutgifter

Det er i planperioden lagt inn en gjennomsnittlig budsjettrente på 1,88 %. Det betyr at renteutviklingen har vært noe bedre enn forventet i fjor, mens det samtidig er tatt høyde for en renteøkning.

Med vedtatt minsteavdrag holder man et jevnt høyt nivå på renteutgiftene, som kombinert med stadig økning i låneopptak vil medføre ytterligere utfordringer i kommende økonomiplanperiode. Kommunens lånegjeld til kommunale formål er ved utgangen av 2017 på 516,6 mill. kroner. Med planlagte låneopptak vil man nærme seg 12 mill. kroner i renteutgifter innen utgangen av planperioden.

Avdrag

For 2017 og økonomiplanperioden var minsteavdrag satt til 15 mill. kroner. For kommende økonomiplanperiode må det forventes at minsteavdraget må økes pga. endring i beregningsmåten og vedtatte investeringer. P.t. har man ikke grunnlag for å gjøre denne beregningen.

1.3.9 Pensjonskostnader

Pensjonskostnadene i kommunene er en betydelig kostnad. Disse består av pensjonspremie, årets premieavvik og amortisert premieavvik. Det er kun årlig pensjonspremie, dvs. innbetaling til livselskapene for å dekke løpende og framtidige pensjonsutbetalinger, som medfører utbetalinger.

Fram til 2002 var pensjonspremie og pensjonskostnad det samme. Men fra dette året ble regnskapsreglene forandret for å kunne ha en årlig forutsigbar pensjonskostnad. Dette medførte at en i regnskapet ikke lenger skulle bokføre den årlige innbetaling på premien til livselskapene.

I stort sett alle år etter 2002 har pensjonskostnaden vært lavere enn premien. Det har medført at det i regnskapet er et akkumulert (oppsamlet) premieavvik (underskudd) som skal tilbakebetales årlig. Ved utgangen av 2015 er akkumulert premieavvik på ca. 31 mill. kroner. Tidligere har årlige premieavvik vært fordelt over 15 år, dernest over 10 og fra 2015 over 7 år. Dette har medført at pensjonskostnadene har økt i regnskap og budsjett de siste årene.

Nedenfor følger en oversikt over forskjellen mellom pensjonspremie og pensjonskostnad i regnskapene fra 2012 til 2015 og budsjett 2016-2020:

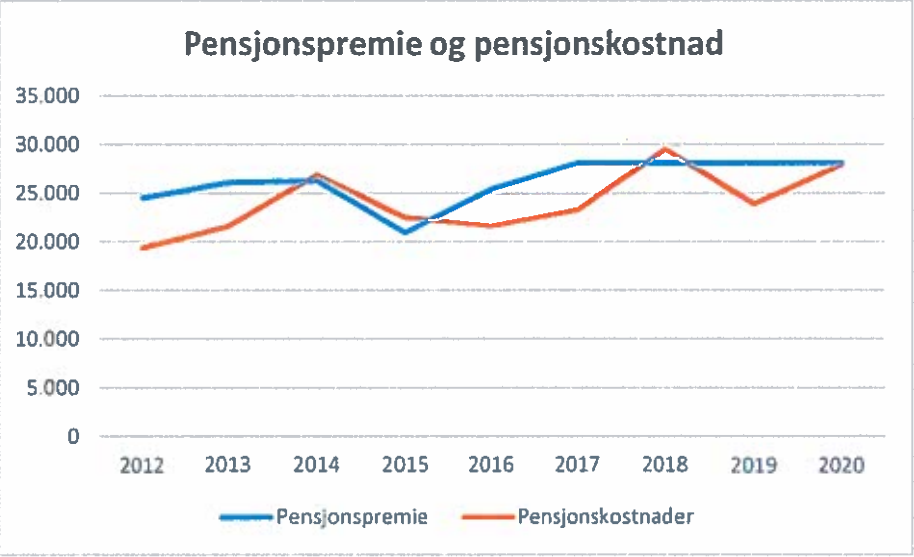

Dette viser at bokførte pensjonskostnader er lavere i de fleste år enn betalt pensjonspremie, som igjen gjør seg utslag i akkumulert premieavvik (underskudd).

Tilbakeført overskudd i livselskapene overføres til kommunes premiefond og kan kun brukes til betaling av premie. Som et tiltak for å redusere pensjonskostnadene de neste årene, vil rådmannen foreslå å åpne premiefondet til å betale pensjonspremien. Dvs. at i 2017 og delvis i 2018 vil pensjonspremie dekkes av premiefondet. Dette vil medføre at premieavviket i disse årene vil bli meget høyt, men bokført pensjonspremie vil bli tilsvarende lavere.

Som en konsekvens av dette vil en i 2018 kunne bokføre ca. 3,5 mill. som «inntekt» til reduksjon av pensjonskostnadene. I 2019 vil en kunne bokføre ca. 1,6 mill. i tillegg. Dette vil ha innvirkning på pensjonskostnadene i 7 år ved uendret amortiseringstid.

Grafisk vil dette bli omtrent slik:

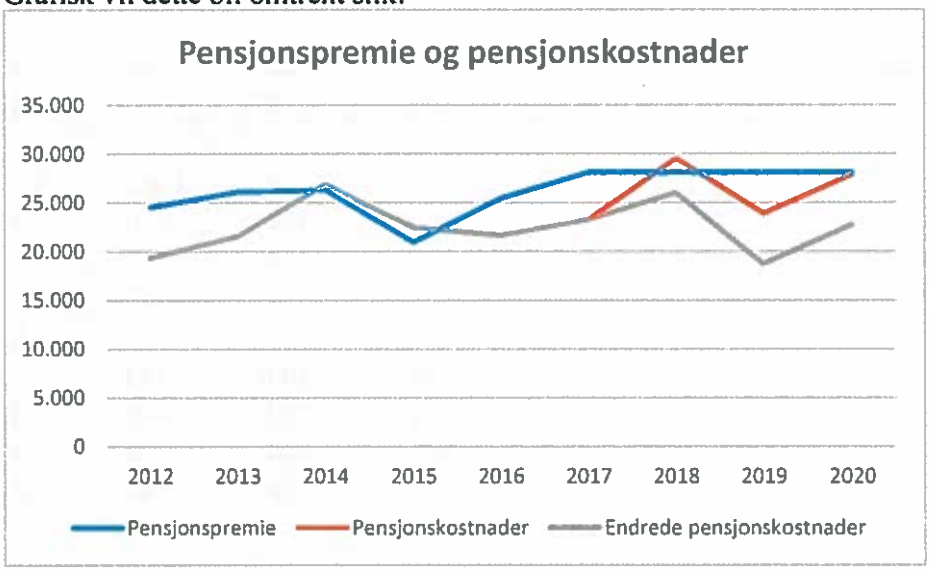

1.4 Konsekvensjustert økonomiplan 2018-2021

Utgangspunktet er kommunestyrets vedtatte økonomiplan for 2017-2020.

Som tidligere år har man konsekvensjustert faste utgifter, nye inntektsforutsetninger og tidligere vedtak. Virkningene av konsekvensjusteringene er satt opp i egne tabeller for hver enkelt budsjettområde. Anslått nominell vekst i frie inntekter for Lyngen kommune utgjør kun 1,4 %, noe som fører til utfordringer ifht lønns- og prisutvikling. Og som vist i kap. 1.3.2 vil de frie inntektene høyst sannsynlig reduseres i årene fremover med bakgrunn i befolkningsutviklingen i kommunen.

Faste utgifter som konsekvensjusteres er bl.a. fast lønn og tillegg, samt noen lovpålagte engasjementer. Driftsutgifter konsekvensjusteres med kommunal deflator som for 2018 utgjør 2,6 %. Videre justeres inntektene i forhold til oppdatert informasjon fra bl.a. regnskap. Dette gjelder både refusjoner og andre inntekter. Dette danner utgangspunktet for ny budsjettbalanse som er det økonomiske utgangspunktet for behandling og prioritering av nye tiltak.

Årsbudsjett med konsekvensjusterte rammer og nye tiltak er beskrevet i eget kapittel for hvert rammeområde.

1.4.1 Prioriterte tiltak

Med bakgrunn i konsekvensjusteringer og vedtatte rammekutt er det funnet rom for følgende nye driftstiltak for økonomiplan 2018-2021:

I 1.000 kroner	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
KONSEKVENSJUSTERT DRIFT 2018-2021	**-3 226**	**3 911**	**3 597**	**9 783**
Ramme 1:				
Rammekutt 2018-2021	-85	-150	-400	-600
Ramme 2:				
Rådmannens prosjektmidler	-100	-100	-100	-100
Rammekutt 2018-2021	-600	-600	-600	-600
Ramme 3:				
Rammekutt 2017-2020	*202*	*1 017*	*1 022*	*1 022*
Økte inntekter	-230	-230	-230	-230
50 % lærerstilling kuttes 2018	-94	-225	-225	-225
50 % lærerstilling kuttes 2019		-94	-225	-225
100 % lærerstilling kuttes 2020			-215	-520
Kutt 1 avdelingsleder 2018	-50	-100	-100	-100
100 % lærerstilling kuttes 2018	-196	-470	-470	-470
Kutt avdelingsleder/ledelse	-100	-200	-200	-200
50 % lærerstilling kuttes 2019		-98	-235	-235
50 % lærerstilling kuttes 2020			-98	-235
1 avdeling vakant			-625	-1 500
Reduserte inntekter			125	300
Kutt fellesområdet	-50	-50	-50	-50
Frivilligsentralen - kommunal bevilgning	-200	-200	-200	-200
Nord-Troms Museum		-300	-300	-300
Kommunal museumsdrift		100	100	100
Eidebakken svømmehall - utvidet åpningstid 5 d./uke	100	100	100	100
Ramme 4:				
Rammekutt 2017-2020	*889*	*2 056*	*2 063*	*2 063*
INTERKOMMUNAL LEGEVAKTSSENTRAL/NØDNETT	316	316	316	316
ØKNING UTEKONTAKT 15 %	80	80	80	80
KVALIFISERINGSSTØNAD - REDUKSJON	-50	-50	-50	-50
BARNEVERNSTJENESTEN - KJØP AV EKSTRA TJENESTER	800	800	0	0
MOBILT BARNEVERN	60	0	0	0
PÅRØRENDESTØTTE	200	200	200	200
AVLASTNING FUNKSJONSHEMMEDE BARN	375	375	375	375
VTA-PLASSER - NY AVTALE	-225	-450	-450	-450
STØTTEKONTAKT - RED. BUDSJETT	-41	-41	-41	-41
4. MÅLTID LUNSJ	200	200	200	200

4. MÅLTID LUNSJ	-90	-90	-90	-90
NORD-NORGESPERMISJON LEGETJENESTEN	500	500	500	500
BAKVAKT TURNUSLEGE (ny akuttmedisinsk forskrift)	500	500	500	500
KOMMUNAL LEGEVAKT - ØKTE REFUSJONER	-100	-100	-100	-100
RENHOLD LYNGSTUNET	-51	-51	-51	-51
LANGTIDSAVD. VEDERLAGSBETALING	-100	-100	-100	-100
OMSORGSTJENESTEN - NY ORGANISERING	-500	-500	-500	-500
OMSORGSTJENESTEN - NY ORGANISERING	-500	-500	-500	-500
ÅRSVERK - REDUKSJON	-240	-240	-240	-240
OMORGANISERING - REDUKSJON AV TJENESTER	-1 500	-2 500	-7 500	-7 500
Helsestasjon- og skolehelsetjenesten	-363	-363	-363	-363
Ramme 5:				
Rammekutt 2017-2020	*186*	*500*	*502*	*502*
VISIT LYNGENFJORD - TILSKUDD	200	0	0	0
Husleie Rådhuset	1 915	1 915	1 915	1 915
Reduksjon av husleie Rådhuset	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Off. toalett og parkering	-500	-500	-500	-500
Miljøavgift - off. toalett og parkering	500	500	500	500
RENHOLD TOALETT UTFARTSSTEDER	100	0	0	0
LYNGSDALEN OPPVEKSTSENTER LYS OG VARME	300	0	0	0
INNGJERDING MOT UTMARK	50	50	50	0
HELIKOPTERLANDINGSPLASS - BRØYTING	20	20	20	20
Veivedlikehold - reduksjon kjøp av tjenester	-100	-100	-100	-100
Vartoveien - reduksjon vintervedlikehold			-150	-150
Kommunale boliger oppgradering med økt husleie	-100	-750	-750	-750
Boligtilskudd		-1 000	-1 000	-1 000
Nydyrkingstilskudd		-200	-200	-200
Busslomme Tindevangen	-800			
Næringssjefen - prosjektledelse 50 %	-440			
Lønn og pensjon driftsleder/sektorleder	-700	-700	-700	-700
Plan - kjøp av tjenester	600	600	600	600
Landbruksvikarordningen omorganiseres	-250	-470	-470	-470
Industriutleiebygg Øra - husleie		-700	-700	-700
Lyngenløftet - driftsbudsjett prosjektledelse	100	100		
Lyngenhallen - brukerbetaling	-200	-200	-200	-200
Ramme 6:				
Redusert lønnsreserve pga. nedskjæringer	-30	-40	-40	-40
Ramme 7:				
Økt eiendomsskatt - kontorjustering	-335	-335	-335	-335
Kapitalutgifter Industriutleiebygg Øra	0	662	655	650
Avdrag nye investeringer - formannskapets endringer			431	555
Renter nye investeringer - formannskapets endringer	19	30	355	568
Overført til investeringsregnskapet			500	500
Avsatt til disposisjonsfond	5 134	-535	5 897	771
Sum	**0**	**0**	**0**	**0**

Ikke-prioriterte tiltak:

DRIFT		2018	2019	2020	2021
1208	Kirkelig fellesråd - økt ramme	244	244	244	244
2116	EIDEBAKKEN SKOLE - NYE LÆREVERK	50	50	0	0
2116	EIDEBAKKEN SKOLE - SKOLEKJØKKEN	70	0	0	0
2211	KAVRINGEN BARNEHAGE - DIV UTSTYR	48	15	0	0
2211	KAVRINGEN - DISSESTATIV	70	0	0	0
2212	KNØTTELIA BARNEHAGE - INVENTAR	30	0	0	0
2215	LENANGEN BARNEHAGE - PED.LEDER	300	300	300	300
2310	KULTURSKOLEN ADM. PROGRAM SPEEDAM	16	9	9	9
2310	KULTURSKOLELÆRER 30 %	0	144	144	144
2310	UNGDOMMENS KULTURMØNSTRING 10 % STILLING	0	50	50	50
2411	BIBLIOTEKET - MØBLER OG PC-UTSTYR	15	0	0	0
2411	BIBLIOTEKET - MØBLER OG PC-UTSTYR	20	0	0	0
3100	KOMPETANSETILTAK HSO - K-SAK 5/17	225	225	225	225
3105	ØKNING UTEKONTAKT	220	220	220	220
4400	KNØTTELIA - STØYDEMPING VEGG	30	0	0	0
4405	LANDRBUK - ressursgruppa og økt stilling	543	543	543	543
4405	LANDRBUK - ressursgruppa og økt stilling	10	10	10	10
4405	LANDRBUK - ressursgruppa og økt stilling	40	40	40	40
4410	DRIFT AGGREGAT LENANGEN OMSORGSSENTER	15	15	15	15
4410	FESTIVALTELT - DRIFTSUTGIFTER	45	45	45	45
4410	VEDLIKEHOLD LAGER KJOSEN LYNGSDALEN OPPVEKSTSENTER	200	0	0	0
4410	BYGNINGSVEDLIKEHOLD	580	0	0	0
4410	DIGITALT STOFFKARTOTEK ÅRSAVGIFT	36	36	36	36
		2 807	**1 946**	**1 881**	**1 881**

1.4.2 Rammebetingelser

Sentrale forutsetninger i økonomiplanperioden:

1. 2018-priser i hele økonomiplanperioden.
2. Årslønnsvekst på 3 % fra 2017 til 2018. Det er satt av 4,31 mill. kroner til dekning av lønnsvekst i 2018 og er noe redusert i planperioden som følge av foreslåtte nedskjæringer i tjenestene.
3. Regnskapet for 2017 er forventet avlagt i balanse.
4. Det er budsjettert med en gjennomsnittsrente rente på 1,88 %.
5. Økning i gebyrer og betalingssatser som i vedlagte gebyrregulativ.
6. Driftskostnader er økt etter kommunal deflator på 2,6 %.

1.4.3 Netto budsjettrammer 2018-2021

Budsjettskjema 1A - drift I 1.000 kroner	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Skatt på inntekt og formue	61 736	59 117	62 039	61 061	60 206	59 450
Ordinært rammetilskudd	151 667	155 543	154 975	153 245	151 588	150 136
Skatt på eiendom	6 583	6 620	7 065	7 065	7 065	7 065
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	4 068	1 993	4 686	3 467	2 785	2 017
Sum frie disponible inntekter	**224 053**	**223 273**	**228 765**	**224 838**	**221 644**	**218 668**
Renteinntekter og utbytte	1 056	715	863	830	794	757
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidl	0	0	0	0	0	0
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	7 702	9 152	8 558	11 654	15 634	17 079
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	15 000	15 000	15 804	16 991	18 054	18 178
Netto finansinnt./utg.	**-21 645**	**-23 437**	**-23 499**	**-27 815**	**-32 894**	**-34 500**
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	10 645	233	1 915	4 153	3 841	771
Til bundne avsetninger	4	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	5 868	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	2 699	0	0	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	**-2 082**	**-233**	**-1 915**	**-4 153**	**-3 841**	**-771**
Overført til investeringsbudsjettet	926	1 106	1 107	1 107	1 607	1 607
Til fordeling drift	**199 400**	**198 497**	**202 244**	**191 763**	**183 302**	**181 790**
Budsjettskjema 1B - drift						
Politikk og livssyn	7 888	7 721	7 210	7 319	6 892	6 896
Administrative tjenester	19 191	20 656	19 655	18 916	18 914	18 914
Oppvekst og kultur	55 917	59 157	64 525	59 997	57 863	56 243
Helse, sosial og omsorg	89 417	84 059	88 177	86 842	81 042	81 042
Plan, næring og teknikk	37 660	24 522	23 893	19 310	19 060	19 010
Finans	-16 515	2 382	-1 216	-621	-469	-315
Budsjettskjema 1A	144					
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	**193 702**	**198 497**	**202 244**	**191 763**	**183 302**	**181 790**
Mer/mindreforbruk	**5 698**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

1.4.4 Investeringer

Det er i budsjett og økonomiplan 2018-2021 tatt høyde for en videreføring av vedtatte, men ikke fullførte investeringer fra tidligere år. Kapitalkostnader for iverksatte og vedtatte låneopptak er innarbeidet i økonomiplanen, samt en forventet økning i budsjettrenta anbefalt av Kommunalbanken. Denne viser en liten forventet nedgang i 2018 med økning fra 1,45 % i 2018 til 2,28 % i 2021. Det er lagt inn gjennomsnittlig økt budsjettrente med ca. 2 mill. årlig.

Med bakgrunn i den høye lånegjelda Lyngen kommune har, er det ikke tilrådelig med nye store låneopptak til annet enn lovpålagte oppgaver. Rådmannen har foreslått en videreføring av investeringer fra økonomiplan 2017-2020, mens formannskapet har kommet med noen tillegg. Investeringsfondet er opparbeidet etter salg av fast eiendom i 2017, som forelås avsatt til senere års investeringer.

Kirkelig fellesråd

Lyngen kirkelig fellesråd har oversendt fjorårets vedtak på investeringsplan for 2016-2019:

Kirkelig fellesråd - investeringsbudsjett 2016-2019	2016	2017	2018	2019
Utvidelse av menighetshuset - lager	400			
Ny plentraktor kirkegårdene		250		
Reparasjon av Lyngen kirke iflg rapport				3 000
Nytt orgel - Lyngen kirke				3 000
Sum	400	250	-	6 000

Alle investeringene forutsetter 100 % kommunal finansiering. Fellesrådets budsjettvedtak er lagt ved saksframlegget. Prioriterte investeringer er lagt inn i budsjettskjema 2 B.

Det er årlig lagt inn 0,5 mill. som investeringstilskudd til kirkelig fellesråd.

Velferdsteknologi: For å møte framtidens behov for flere omsorgstjenester, samtidig med redusert ressurs tilgang (menneskelig og økonomisk), må innbyggere kunne få hjelp via teknologiske hjelpemidler. Det er satt av 1 mill. kroner årlig for investering.

Varmevogner: Lyngstunet helse- og omsorgssenter skal flytte middag til kl. 15.30. Personell ved kjøkkenet har arbeidstid til kl. 15.00. Maten må bli oppbevart i varmevogner til kl. 15.30.

Nattbord og senger: Lyngstunet har vært i drift siden 2005. Det er blitt utført mange reparasjoner på senger som ikke lenger er mulig å sette i stand. Det er behov for å skifte ut senger og nattbord.

Elev- og ansatte PC'er/IKT skole og barnehage: Etterslep på PCer til ansatte i skoler og barnehager. 40 av lærernes PCer er 7 år gamle, det er derfor foreslått en økning. I tillegg behov for nye elevPC'er til høstens 8. klassinger.

Uteområde barnehage og skole: Samtlige av enhetene innenfor oppvekst melder om behov for noe oppgradering av uteområdene. Først og fremst gjelder dette lekeapparater. Tiltak innenfor de ulike barnehagene og skolene vil prioriteres og planlegges sammen med enhetene

Eidebakken – nytt telefonsystem: Enkelte av arbeidsrommene og kontorene på Eidebakken er uten dekning med dagens telefonsystem. Alternative løsninger må finnes.

Vannledningsnett- oppgradering: Kommunen har et forholdsvis gammelt vannledningsnett, med et stort antall kummer som står under vann. For å sikre stabil vannforsyning og sikkerhet mot forurensing er det nødvendig å drenere/skifte ut kummer samt legge nytt ledningsnett. Prioritering gjøres ut fra alder og tilstand på eksisterende anlegg.

Lyngstunet- nye heiser: Lyngstunet har to heiser, disse har de siste to-tre årene vært utsatt for gjentakende feil og driftsstans. Det ble avsatt kr 1 mill. kroner som var ment å dekke anskaffelse av en ny heis for 2017, dette ser ut til å kunne gjennomføres innenfor fastsatt ramme for 2017. Utskifting av heis nummer to forventes å kunne utføres innenfor økonomisk ramme på kr 1 mill. Rådmannen tilrår derfor at dette beløpet stilles disponibelt for 2018.

Eidebakken- lukking av avvik: Kommunelegen har gjennomført tilsyn etter lov om miljørettet helsevern på Eidebakken skole. Detter er fulgt opp med pålegg om utbedring av bygning og anlegg. Tiltak prioriteres etter prinsippet om elevers rette til godt psykososialt skolemiljø, handlingsplan fastsettes i samråd med skolens ledelse og kommunelegen. Rådmannen foreslår avsatt kr 200 000 til tiltakene.

Ny traktor og minigraver: Rådmannen foreslo anskaffelse av ny traktor (med snøfres, tilhenger og mindre beltegraver) til kr 1,5 mill. i 2018, som skal benyttes til lettere vedlikehold av kommunale veier, reparasjon av vann- og avløpsinstallasjoner og noe snørydding i egen regi. Slik anskaffelse vil gi mulighet for å redusere kjøp av tjenester og gi bedre utnyttelse av egne ansatte. Det budsjetteres med besparelse på kr 100 000 for 2018, noe som ventes å øke i takt med de påfølgende år i takt med økt kompetanse og planlegging. Formannskapet endret dette til 2,2 mil kroner i 2019.

Lenangen brannstasjon-utvidelse: For å sikre tilstrekkelig plass for materiell og tilfredsstillende forhold til mannskaper i ytre Lyngen vil det være nødvendig å utvide eksisterende stasjonsbygning. Tiltaket kan utføres med bruk av egen arbeidskraft. Rådmannen anser kr 300 000 å være tilstrekkelig til dette tiltaket.

Industriutleiebygg Øra: Industriutleiebygg på øra føres opp og leies ut til næringsvirksomhet. Anslåtte kostnader til prosjektering og oppføring kr 10 mill. kroner.

Tyttebærvika - reguleringsplan og internvei: For å skille anleggsvirksomhet og trafikk i forbindelse med annen utfart vil det være nødvendig å etablere ny adkomst nord for bro på FV 91. Dette krever endring av eksiterende plan og opparbeidelse i terrenget. Det anslås kostnader på kr 1 mill. kroner til utførelse og planarbeid.

Stedsutviklingsprosjektet:
Overordnede målsettinger til Lyngenløftet er nedfelt i kommunens areal og samfunnsplan. Lyngenløftet er en pågående stedsutviklingsprosess for å styrke Lyngen som reiselivsdestinasjon og boligkommune. Lyngenløftet skal skape attraktivitet som tiltrekker seg potensielle innflyttere, flere besøkende og næringsdrivende. Lyngenløftet er til nå innvilget eksterne finansieringer fra miljødirektoratet, Troms fylkeskommune, Sparebankstiftelsen og Gjensidigestiftelsen. Dette er midler som blant annet skal realiseres gjennom konkrete tiltak. Fremdrift og fokus på utvikling gjør kommunen søknadsberettiget også i 2018. Formannskapet foreslo ytterligere 5 mill. kroner i 2019.

Konkrete tiltak for 2018:

- Utarbeide endelig **reguleringsplan** for området. Endelig plan gir forutsigbarhet og

støtter opp under privat initiativ.

- Prosjektere og starte på fase 1 **havnepromenaden.** Reguleringsplanen gir mulighet til næringsetableringer og aktivitet langs havnepromenaden
- Prosjektere og jobbe med ekstern finansiering av yrkeskai (fase 2) promenaden. Kaien er planlagt rett ned fra Parkveien
- Prosjektere og bygge gangvei fra Gjæver opp mot Stigen (Prosjektet gjennomføres i samarbeid med kommunen og nytt VA system i det aktuelle området).
- Ferdigstille siste fase i **Prestelvparken.** Siste etableringer gjennomføres ihht. plan.
- Etablere **bobilcamp** (kan ikke igangsettes før «kroa» er fjernet).
- Omdømmebygging og markedsføring internt i kommunen og eksternt. Dette for å skape samarbeid, ha fokus mot finansieringskilder og investorer
- Etablere seminarer for å bygge kunnskap, samarbeidsarenaer og utvikling.
- **Prosjekt Strandveien** - Prosjektet er ferdig planlagt. Troms fylkeskommune er veieier og må finansiere hoveddelen av tiltaket. Videre planer og fremdrift
- **Ladestasjoner for EL bil**

Lenangsoyra havn – ny adkomst: Økes med kr 500 000 til utbedring av molo og isfri havn.

Industriområde Storsteinnes: Formannskapet innstilte på årlige investeringer f.o.m. 2019 på 5 mill. kroner.

Demensprosjekt – grillhytte: Kr 100 000 til grillhytte i sansehagen ved Lyngstunet.

Finansiering

Investeringsbudsjett 2018-2021 – budsjettskjema 2 A og 2 B (i 1000 kroner).

Budsjettskjema 2A	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
- investering - formannskapets innstilling	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Investeringer i anleggsmidler	53 472	132 281	51 460	14 000	5 600	5 600
Utlån og forskutteringer	7 994	10 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Kjøp av aksjer og andeler	926	1 006	1 107	1 107	1 107	1 107
Avdrag på lån	18 721	1 666	2 076	2 188	2 301	2 314
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	2 494	0	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	**83 607**	**144 953**	**59 643**	**22 295**	**14 008**	**14 021**
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	61 396	140 681	52 650	17 365	10 100	10 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	1 498	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	0	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	7 110	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	9 080	1 666	2 076	2 188	2 301	2 314
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	**79 084**	**142 347**	**54 726**	**19 553**	**12 401**	**12 314**
Overført fra driftsbudsjettet	926	1 006	1 107	1 107	1 607	1 607
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	3 597	1 600	3 810	1 635	0	100
Sum finansiering	**83 607**	**144 953**	**59 643**	**22 295**	**14 008**	**14 021**
Udekket/udisponert	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Budsjettskjema 2B - investering		Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	Til investering i anleggsmidler (tall i 1.000 kroner)	2018	2019	2020	2021
15010	LYNGSEIDET SENTRUM - FYSISKE TILTAK	5 000	5 000	0	0
15711	VANNLEDNINGSNETT - OPPGRADERING	5 000	0	0	0
16006	OPPGRADERING LYNGEN KIRKE	500	500	500	500
16010	VELFERDSTEKNOLOGI	1 000	1 000	0	0
16022	TYTTEBÆRVIKA KULVERT OG KAI	25 000	0	0	0
17003	ELEV- OG ANSATTE PC	150	100	100	100
17004	LYNGSTUNET - NYE HEISER	1 000	0	0	0
18001	IKT SKOLE OG BARNEHAGE	250	0	0	0
18002	UTEOMRÅDER BARNEHAGE OG SKOLE	300	200	0	0
18003	EIDEBAKKEN - LUKKING AVVIK	200	0	0	0
18004	EIDEBAKKEN - NYTT TELEFONSYSTEM	100	0	0	0
18005	LYNGSTUNET KJØKKEN - VARMEVOGNER	160	0	0	0
18006	LYNGSTUNET LANGTID - NYE PASIENTSENGER OG NATTBORD	250	0	0	0
18007	INDUSTRIUTLEIEBYGG ØRA	10 000	0	0	0
18008	LENANGSØYRA HAVN - NY ADKOMST	1 150	0	0	0
18009	TYTEBÆRVIKA - REGULERINGSPLAN OG INTERNVEI	1 000	0	0	0
18010	NY TRAKTOR OG MINIGRAVER	0	2 200	0	0
18011	LENANGEN BRANNSTASJON - UTVIDELSE	300	0	0	0
18012	INDUSTRIOMRÅDE STORSTEINNES	0	5 000	5 000	5 000
18013	PROSJEKT DEMENTE/GRILLHYTTE	100	0	0	0
	SUM ANLEGGSMIDLER	51 460	14 000	5 600	5 600

Ikke-prioriterte investeringer:

	2018	2019	2020	2021
LYNGEN KIRKELIG FELLESRÅD	0	0	3000	0
LYNGSDALEN OPPVEKSTSENTER VENTILASJONSANLEGG	600	0	0	0
LYNGSEIDET BRANNSTASJON - UTVIDELSE	300	0	0	0

2 BUDSJETT 2018

Årsbudsjettet er konsekvensjustert med statsbudsjettets deflator på 2,6 % ifht faste utgifter. Virkningene av konsekvensjusteringen er satt opp i som eget punkt i tabellene for hvert enkelt budsjettområde.

Faste utgifter som konsekvensjusteres er fast lønn, faste tillegg, lovpålagte engasjementer, budsjettrente og lønnsreserve. Øvrige driftsutgifter justeres innenfor deflator. Videre justeres inntektene i forhold til oppdatert informasjon fra bl.a. regnskap. Dette gjelder både refusjoner og andre inntekter. Dette danner utgangspunktet for ny budsjettbalanse som er det økonomiske utgangspunktet for behandling og prioritering av nye tiltak.

2.1.1 Brukerbetalinger, gebyrer og avgifter

Renovasjon-, avløp- og feiegebyr
Styret i Avfallsservice AS har i styremøte 26.09.2017 vedtatt satser for kommunal renovasjon for 2018. Renovasjonsgebyrene er økt med 1 %, og slamgebyr er økt med 2 %.

Kommunale gebyrer bør i størst mulig grad beregnes ihht selvkostprinsippet. På noen områder har derfor betalingssatsene sammenheng med utvikling i driftskostnader, som da vil medføre endringer i gebyret.

Det er ikke foreslått endringer i årsgebyret for vann, avløp eller feiing da disse har hatt selvkostdekning de siste årene. Eventuelle endringer av disse vil tas opp til vurdering i forbindelse med årsoppgjøret for 2017.

Husleieinntekter
Husleie i kommunale utleie- og omsorgsboliger økes ihht endringen i konsumprisindeksen fra 1.1.2018. Det er foreslått en økning fra 1. juli 2018 på utleieboliger der man tar sikte på å nærme seg markedspris ifht standard.

Byggesaksgebyrer, gebyrer etter matrikkelloven og jordloven, mv
De nevnte gebyrer kan reguleres etter særlover og forskrifter, og i noen grad til selvkost.

Foreldrebetaling
Barnehageprisene følger regjeringens satser for maksimalpris.

Havneregulativ
Havneregulativet foreslås justert per 1.1.2018 etter konsumprisindeks.

Alle betalingssatser presenteres i vedlagte gebyrregulativ.

2.1.2 Lønnsbudsjett

Fast lønn, tillegg, overtid, mv.
Lønnsoppgjør 2017 for kommunal sektor er lagt inn i lønnsbudsjettet for 2018. Det må tas høyde for sentrale forhandlinger i 2018 ifht lønnsvekst for lønnsreserven. Forventet lønnsvekst for 2018 er på 3 %. Avsetning for lønnsreserve er derfor f.o.m. 2018 økt med 0,78 mill. kroner til 4,31 mill. kroner. Lønnsreserven er også justert ifht foreslåtte reduksjoner.

Netto sykepengerefusjoner, dvs. refusjon fra NAV fratrukket utgifter til sykevikarer, er justert ihht regnskapsutviklingen.

Det er lagt inn flere innsparingstiltak på de ulike rammene for å holde seg innenfor budsjetterte rammer.

Alle tall i 1000 kroner.

2.2 Ramme 1 - Politikk og livssyn

Budsjettramme 2018

Ramme:	1 Politikk og livssyn	Budsjett 2017	Konsekvens-justert budsjett 2018	Budsjett-forslag 2018
1110	POLITISK STYRING OG KONTROLLORGANER	3 667	3 309	3 309
1112	LEVEKÅRSUTVALGET	343	343	343
1113	NÆRINGSUTVALGET	133	73	73
1114	KLIMA- OG MILJØUTVALGET	63	63	63
1208	KIRKE OG LIVSSYN	3 515	3 507	3 507
1299	BUDSJETTRAMME POLITIKK OG KIRKE	-	-	-85
	Sum ramme: 1 Politikk og livssyn	**7 721**	**7 295**	**7 210**

Rammeområdet foreslås fra 2018 omdøpt til politikk og livssyn, tidligere politikk og kirke. Skal dekke utgifter til politiske utvalg, ordfører, kontrollutvalg og revisjon, AMU, råd for folkehelse, samt tilskudd til kirke og livssyn. Det er foreslått et rammekutt på kr 85 000 i 2018.

Politikk

Kontrollutvalgets (tjeneste 1100) budsjettforslag for 2018 (se vedlegg til saken) utgjør en økning på kr 39 000 i forhold til vedtatt budsjettramme for 2017 i Lyngen kommune. Økning i kjøp av revisjonstjenester utgjør kr 47 000 og kjøp av sekretariattjenester er økt med kr 10 000.

Kontrollutvalgets budsjettramme er i Lyngen kommunes økonomiplan uforandret fra 2016. Det foreslås at kontrollutvalgets budsjett står uforandret også i 2018 fordi regnskapet viser underforbruk i tidligere år i forhold til dagens budsjettramme på kr 877.000.

Med bakgrunn i regnskapstall og innkomne budsjettforslag foreslås følgende fordeling på ansvar 1110:

Ansvar:	1110 POLITISK STYRING OG KONTROLLORGANER	Budsjett 2017	Konsekvens-justert budsjett 2018	Budsjett-forslag 2018
1000	BUDSJETT - FORSLAG/VEDTAK	0	31	31
1001	KOMMUNESTYRET	925	925	925
1002	ORDFØRER	1156	1248	1248
1004	FORMANNSKAPET	416	388	388
1006	ROVVILTUTVALG	10	10	10
1009	KOMMUNE- OG STORTINGSVALG	205	0	0
1100	KONTROLLUTVALG OG REVISJON	877	877	877
1206	ARBEIDSMILJØUTVALG	13	13	13
1701	ÅRETS PREMIEAVVIK	0	-327	-327
1710	AMORTISERING AV TIDLIGERE ÅRS PREMIEAVVIK	0	79	79
1803	RÅD FOR FOLKEHELSE	65	65	65
	Sum ansvar: 1110 POLITISK STYRING OG KONTROLLORGANER	**3667**	**3309**	**3309**

Kirke og livssyn

Tilskuddet til ordinær drift av kirkelig fellesråd er i årsbudsjett/økonomiplan 2018-2021 videreført på nominelt 2017-nivå, som utgjør 3,322 mill. kroner. Kommunal driftstilskudd er ikke prisjustert til 2018.

Overføring vedrørende kapitalkostnader for bårehus i Nord-Lenangen, samt kompensasjon fra Husbanken vedrørende investeringer i kirkebygg videreføres.

2.3 Ramme 2 - Administrative fellestjenester

Dette budsjettområdet omfatter prosjekter, administrative tjenester, felleskostnader og IKT.

Budsjettramme 2018

Ramme:	2 Administrative tjenester	Budsjett 2017	Konsekvens-justert budsjett 2018	Budsjett-forslag 2018
1300	PROSJEKTER (rådmannen disponerer)	500	200	100
1310	ADMINISTRATIVE TJENESTER	11 982	12 206	12 206
1450	FELLESKOSTNADER	4 390	4 513	4 513
1451	IKT	3 501	3 591	3 591
1452	KOMMUNAL FIBER	- 127	- 115	- 115
1900	BUDSJETTRAMME ADM. TJENESTER, MV.	410	- 40	- 640
	Sum ramme: 2 Administrative tjenester	**20 656**	**20 355**	**19 655**

Det er foreslått nytt rammekutt på totalt 0,7 mill. kroner. Ingen nye tiltak.

Administrative tjenester
Det er stort fokus på digitalisering av tjenester og arbeidsoppgaver, både internt og ut mot våre innbyggere. Målet her er å:

- effektivisere arbeidsprosesser
- utvikle de informasjonskanalene Lyngen kommune har ut mot innbyggerne våre
- dekke behov for informasjon på en enklere måte.
- Redusere kostnader til porto og papir ved å bruke SvarUt

Administrasjonen har også overordnet ansvar for økonomisk internkontroll og oppfølging av enhetene på dette. Også her skal det utvikles nye rutiner og tas i bruk elektroniske verktøy for å bli bedre.

Lyngen kommune er en IA-bedrift, og jobber derfor aktivt med å skape helsefremmende arbeidsplasser i Lyngen kommune. Dette gjøres bl.a. ved å øke nærvær/redusere sykefravær i hele organisasjonen, gjennomføre velferdstiltak, sørge for at informasjon når flest mulig av våre ansatte, skape trygghet ved å oppdatere eller innføre rutiner. Prosjektet «Ja, vi er på jobb» og «iBedrift» fortsetter også i 2018.

Administrasjonen er et viktig element i den servicen enhetene skal gi til våre innbyggere, vi må derfor sørge for viktig infrastruktur til enhver tid fungerer og er oppdatert. I tillegg sørge for intern opplæring og oppfølging. Enheten er en viktig premissleverandør for å nå de øvrige målene som er satt i kommuneplanens samfunnsdel.

Hovedutfordringer:
Målet er å opprettholde en organisasjon som er robust, men likevel fleksibel, rasjonell og effektiv i forhold til stadig endring og økning i arbeidsoppgaver. Kommunene opplever stadig nye og endrede oppgaver, og har behov for økt og oppdatert kompetanse på flere fagområder.

Mulighetene for digitale/elektroniske løsninger har de siste årene øk. Dette fører til mer effektiv ressursbruk, og må ha fokus i hele organisasjonen og ut mot innbyggerne. Det er

innført flere elektroniske løsninger de siste årene, og man vil se på nye løsninger som også kan forenkle saksbehandling og arbeidsprosesser.

Lærlinger
Det vil jobbes videre med å få flere lærlinger til Lyngen kommune innen følgende fag:

- Feierfag
- Kontorfag
- IKT
- Helsefag
- Institusjonskokk
- Barne- og ungdomsarbeider

IKT
Avdelingen jobber kontinuerlig med å sørge for oppdaterte og sikre systemer, samt brukerstøtte til kommunens ansatte. Utvikling og iverksetting av nye løsninger som kan forenkle arbeidshverdagen har fokus. Digitalisering er et satsingsområde slik at brev, saksdokumenter og fakturaer i stadig større grad sendes ut og mottas elektronisk. Det er behov for flere IKT-verktøy for å effektivisere drifta:

- Elektronisk personalmeldinger og timelister,
- Intern opplæring/kurssenter – lokaler og utstyr,

Dette er ikke prioritert i årets budsjett, men man vil se på muligheten for slike system i årene som kommer.

Lyngen kommune har tatt i bruk digital postutsendelse gjennom SvarUt, og man vil jobbe aktivt for å få flere av kommunens innbyggere til å ta i bruk digitale postkasser.

Det jobbes videre med velferds-/trygghetsteknologi. Velferdsteknologi kan defineres som «teknologisk assistanse» som skal understøtte og forsterke brukernes trygghet, sikkerhet, mobilitet, samt muliggjøre fysisk og kulturell aktivitet. Det er forventet at man i løpet av 2018 vil gå til anskaffelse av de første elementene i prosjektet.

I dag har vi omkring 400 PC-er til ansatte og elever. Det er årlig behov for å erstatte ca. 80 PC-er. Det blir flere og flere mobile enheter koblet til nettet (nettbrett og mobiltelefoner) som i neste omgang stiller økt krav til sikkerhetssystemene.

2.4 Ramme 3 - Oppvekst og kultur

Budsjettområdet omfatter grunnskolen og barnehager, samt kulturtilbud i Lyngen kommune.

Budsjettramme 2018

Ramme:	3 Oppvekst og kultur	Budsjett 2017	Konsekvens-justert budsjett 2018	Budsjett-forslag 2018
2100	GRUNNSKOLEPROSJEKTER	68	72	72
2101	GRUNNSKOLEN - FELLES	6 208	6 586	6 586
2111	LYNGSDALEN OPPVEKSTSENTER	4 113	4 538	4 538
2115	LENANGEN SKOLE	7 590	7 801	7 427
2116	EIDEBAKKEN SKOLE	22 645	21 986	21 790
2117	VOKSENOPPLÆRINGA	-	5 036	5 036
2201	BARNEHAGER - FELLES	234	234	184
2211	KAVRINGEN BARNEHAGE	5 219	5 568	5 568
2212	KNØTTELIA BARNEHAGE	5 841	6 274	6 274
2215	LENANGEN BARNEHAGE	2 249	1 967	1 967
2310	KULTURSKOLEN	1 359	1 395	1 395
2410	KULTURTILBUD	2 497	2 443	2 243
2411	BIBLIOTEK	1 134	1 183	1 183
2900	BUDSJETTRAMME OPPVEKST OG KULTUR	-	60	262
	Sum ramme: 3 Oppvekst og kultur	**59 157**	**65 143**	**64 525**

Tiltak 2018:

Rammekutt 2017-2020	*202*
Økte inntekter	-230
50 % lærerstilling kuttes 2018	-94
Kutt 1 avdelingsleder 2018	-50
100 % lærerstilling kuttes 2018	-196
Kutt avdelingsleder/ledelse	-100
Kutt fellesområdet	-50
Frivilligsentralen - kommunal bevilgning	-200
Eidebakken svømmehall - utvidet åpningstid 5 d./uke	100
Sum	**-618**

Barnehagene

Lyngen kommune har per i dag 4 kommunale barnehager med totalt 144 åpne, godkjente plasser. Per i dag har Lenangen barnehage 18,9 plasser i bruk, Lyngsdalen oppvekstsenter 12 plasser, Kavringen barnehage 46,1 plasser og Knøttelia barnehage 54 plasser. Dermed har vi i dag åpent 131 plasser (mot 121 på samme tid i 2016). Kommunen har full barnehagedekning, det vil si at samtlige barn som har lovfesta rett til barnehageplass har fått plass i en barnehage, selv om ikke alle har fått plass på sitt 1.valg. Lyngen kommune har løpende opptak av barn, og det forventes at den ledige kapasiteten i barnehagene vil være betraktelig lavere fra mot sommeren.

Kommunen har ledige barnehageplasser i Lyngsdalen og Kavringen. I løpet av året forventes det at Kavringen vil fylle opp sin siste avdeling. Foreldrebetaling i barnehagen følger makspris fra statsbudsjettet, kr 2910 kommende år.

Barnehagene i Lyngen har følgende satsingsområde inneværende barnehageår:

2017-18
Fagområde: Antall, rom og form **Hovedmål:** Barna skal tilegne seg gode og anvendelige matematiske ferdigheter

Fast, gjennomgående kvalitetsarbeid i barnehagene bygger på Rammeplanen og stortingsmeldinger. Det ble innført ny rammeplan forn barnehagene gjeldende fra 01.08.17 og arbeidet med implementering av denne vil fortsatt stå sentralt i 2018.
Lyngen kommune deltar også i satsingen inkluderende barnehage – og skolemiljø med oppstart januar 2018. En satsing på rammeområdet helse og livsmestring er derfor naturlig når området antall, rom og form avsluttes til våren.

Hovedutfordringer:
Barnehagenes driftsbudsjett gir ikke rom for innkjøp utover det som er helt nødvendig for å drive, slik at innkjøp av utstyr har vært nedprioritert i årevis. Dette gjelder både læremidler og utstyr/inventar, herunder kanskje spesielt innenfor IT, både maskiner til ansatte og barn, pedagogisk programvare og nettverk.

I barnehagene ser vi en økning i antall barn med rettigheter til spesialpedagogisk hjelp etter Barnehageloven § 19. Dette vises i konsekvensjustert budsjett for barnehagene, der økning i budsjettet i hovedsak skyldes enkeltvedtak fattet gjennom året.

Grunnbemanninga i barnehagene bør økes for å dempe den spesialpedagogiske utviklinga.
I tillegg må barnehagene sikres nok pedagoger til å oppfylle pedagognormen. En ny pedagognorm vil tre i kraft fra 01.08.18, og vi har da behov for å tilsette ytterligere 2 pedagoger i barnehagene i Lyngen. Situasjonen er i dag slik at vi av allerede av ulike grunner har vansker med å rekruttere nok barnehagelærere, spesielt i vikariatstillinger/engasjement. Ved forrige års rapportering var 36,4 % av de ansatte i barnehagene i Lyngen barnehagelærere (eller hadde tilsvarende godkjent utdanning), og antall barn per ansatt var i snitt 5 i Lyngen kommune totalt.

Bygningsmessig har barnehagene fortsatt noen utfordringer.

- Lenangen barnehage avdeling Sør-Lenangen omplasseres i forbindelse med prosjekt renovering Lenangen skole. Dagens barnehagebygg i Sør-Lenangen bør da selges, og paviljongen bygges om til en tidsriktig, god barnehage.
- Knøttelia barnehage har en del utfordringer knyttet til gulvbelegg og mye støv og sand i uteområdet. Dette bør utbedres i perioden

Grunnskolene

Lyngen kommune har 3 offentlige grunnskoler

Skolene i Lyngen har godt kvalifiserte lærere, men for å møte framtidens kompetansekrav har vi behov for å rekruttere rett og videreutdanne lærere helt fram til kompetanse -forskriftene trer i kraft i 2025.

Tabellen under viser elevtallet ved skolene i Lyngen de neste 2 årene: Inneværende år er det totalt 283 elever i skolene i Lyngen.

ELEVTALL SKOLEÅRET 2018/2019 Lyngen kommune f2012

SKOLE/KLASSE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	SUM
Eidebakken skole	20	17	15	13	18	27	20	24	17	29	200
Lenangen skole	8	2	7	5	6	7	7	3	7	10	62
Lyngsdalen skole	2	2	3	3	7	3	3				23
Sum elever Lyngen	30	21	25	21	31	37	30	27	24	39	285

ELEVTALL SKOLEÅRET 2019/2020 Lyngen kommune f2012

SKOLE/KLASSE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	SUM
Eidebakken skole	13	20	17	15	13	18	27	23	24	17	187
Lenangen skole	1	8	2	7	5	6	7	7	3	7	53
Lyngsdalen skole	2	2	3	3	3	7	3				23
Sum elever Lyngen	16	30	21	25	21	31	37	30	27	24	263

Skolene i Lyngen har følgende mål:

- Skolemiljøet ved skolene i Lyngen skal preges av trygge rammer og gode relasjoner der barn, unge og voksne skal oppleve å være inkludert i et fellesskap de selv har mulighet til å påvirke og bygge.
- Grunnskolen i Lyngen skal i samarbeid med hjemmet gi elevene et best mulig faglig og sosialt grunnlag til å begynne på og fullføre videregående opplæring
- Grunnskolen i Lyngen skal arbeide med utvikling av tilpasset opplæring i skolene for å minke/begrense bruken av spesialundervisning.
- Grunnskolen i Lyngen skal arbeide med å få flere elever opp på et høyere mestringsnivå i nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk, med særlig fokus på å heve elever fra mestringsnivå 1 (laveste nivå)
- Grunnskolen i Lyngen skal skåre bedre (lavere) enn nasjonalt nivå på faktoren mobbing. Skolene i Lyngen skal håndheve nulltoleranse for mobbing.
- Grunnskolepoengene i Lyngen skal ligge på minst nasjonalt nivå.
- Grunnskolen i Lyngen skal arbeide for at elever med høyt mestringsnivå skal få tilpassa undervisning med større utfordring, slik at de kan utvikle seg til ett høyere nivå.

Målsettinger og utfordringer for perioden

Lyngen kommune har en desentralisert skolestruktur, med to små og en stor skole. Dette medfører at gjennomsnittsklassen i Lyngen er forholdsvis liten. Små skoler med få elever har lav bemanning, og nok og riktig kompetanse kan være en utfordring. Elevtallsutviklingen i Lyngen har de siste årene vært negativ, med en nedgang på ca. 50 elever på 5 år. Likevel, ut fra antall skoler og klasser i Lyngen, utgjør denne endringen bare en nedgang på 2-3 elever per klasse, noe

som i liten grad påvirker antall klasser i Lyngen. Dermed medfører nedgangen i elevtall svært liten kostnadsreduksjon i ordinær undervisning da basiskostnadene pr klasse er noenlunde lik uavhengig av elevtallet i klassen. I økonomiplanperioden er det lagt inn en nedbemanning i skolene for å tilpasse driften til endrede rammeoverføringer

Spesialundervisning:
Andel elever med rettigheter etter Opplæringslova kapittel 5 er fortsatt høy Lyngen

	2014	2015	
Lyngen	12,1 %	12,2 %	11,9 %
K. gruppe	10,4 %	10,4 %	10,3 %
Landssnitt	8,0 %	7,9 %	7,8 %

Tabellen fra Telemarkforskning viser en liten nedgang fra 2015 til 2016, men andelen er fortsatt høy sammenlignet med andre; 11,9 %.

Vedlagte tabell viser ressursbruken i Lyngen for skoleåret 2016/2017 sammenlignet med andre:

Indikator og nokkeltall	Lyngen kommune skoleeier	Kommunegruppe 06	Troms fylke	Nasjonalt
Driftsutgifter per elev	168 765	170 872	123 637	112 208
Lønnsutgifter per elev	121 846	134 353	96 190	88 779
Prosentandel lønnsutgifter av totale utgifter	74,7	82,5	81,1	81,9
Driftsutgifter til inventar og utstyr per elev	668	1 604	1 158	1 072
Driftsutgifter til undervisningsmateriell per elev	1 886	2 352	1 748	1 477

Utgiftene til skyss og lokaler har økt de siste årene, og forventes fortsatt å øke grunnet bygging av ny skole i Lenangen.

Indikator og nokkeltall	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
Årsverk for undervisningspersonale	44,5	41,3	42,6	36,9	39,7
Antall elever per årsverk til undervisning	8,6	9,4	8,8	8,9	8,2
Antall assistentårsverk i undervisningen	8	9	7	6	7
Antall elever per assistentårsverk i undervisningen	41,2	41,0	48,8	52,3	42,8
Antall assistentårsverk per hundre lærerårsverk	18,9	20,6	16,0	15,3	17,8
Lærertetthet 1.-7. trinn	10,1	10,8	10,0	10,4	9,3
Lærertetthet 8.-10. trinn	9,1	11,0	10,2	10,9	10,7
Lærertetthet i ordinær undervisning	12,1	13,1	12,5	13,6	11,7
Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	93,4	99,7	98,8	93,7	91,8
Lærertimer som gis til undervisning	28 313	26 190	26 508	23 615	26 262
Undervisningstimer totalt per elev	82	75	80	80	87

Lyngen kommune skoleeier, Grunnskole, Undervisningspersonell, Offentlig, Alle trinn, Begge kjønn

Skolebygg:
Eidebakken skole har fortsatt behov for noe oppgradering for å bli godkjent etter forskrift om miljøretta helsevern. Disse oppgraderingene er prioritert tatt med i årets budsjett.

Lyngsdalen Oppvekstsenter er godkjent, men har behov for en del bygningsmessige oppgraderinger. Så langt denne høsten har det vært problemer med fyrkjelen, og reparasjon av varmesystem er derfor tatt med i årets budsjett.
Nye Lenangen skole er under bygging, og per i dag godkjent for drift i brakkerigg og paviljongen.

Uteområder barnehager og skole
Trygge og inkluderende miljø for barn og unge er en god forebyggende faktor. Det er lagt inn et beløp til oppgradering av uteområder ved barnehagene og skolene i økonomiplanperioden nettopp for å stimulere til positiv aktivitet. I tillegg er prosjekt trivselsagenter igangsatt ved skolen i Lenangen og på Eidebakken.

SFO
Utvidet åpningstid i SFO trådde i kraft fra juni 2016, og har vært i gang i 1,5 år. Antall brukere varierer med sesongen. Ordningen er under evaluering.

Flyktninger:
Det er gjort vedtak om å motta 10 flyktninger i 2017. Pr dags dato er det bosatt 1 flyktning inneværende år. Kommunen har fått totalt 13 forespørsler fra Imdi om bosetting i 2017, men på grunn av mangel på boliger har det ikke vært mulig å oppfylle målsetningen for 2017. Det har kommet 7 familiegjenforente personer, hvorav 4 barn. Totalt har kommunen bosatt 17 personer over de 2 siste år, inkludert familiegjenforening. Kommunen vil ikke få bosetting av flyktninger i 2018, på grunn av at det kommer færre asylsøkere til landet.

Tidlig innsats:
Regjeringas største satsing innenfor utdanningsfeltet er tidlig innsats. Bakgrunnen er at mellom 15 og 20 % av elevene i videregående utdanning har så svake ferdigheter at de siter i videre utdanning og arbeidsliv. Satsingen på tidlig innsats er først og fremst en styrking av lærere på 1.-4.trinn, men kommunene skal også bruke de frie midlene i barnehagene. I Lyngen vil styrkingen vises gjennom flere lærere på småtrinnet på skolene og ekstra psykologtjenester i skole og barnehage.
En vet at den største forebyggende faktoren er et trygt og godt lokalsamfunn. Tiltak innenfor dette området forventes på sikt å ha store helsemessige betydninger. En dreiing av tiltak fra behandling til forebygging innenfor helsetjenester for barn og unge, samt miljøarbeid er nødvendig.

Forebygging og psykisk helse:
Regjeringen har kommet med en ny strategi for psykisk helse: Mestre hele livet (2017-2022) som nylig ble lagt fra. Dette er en strategi for psykisk helse i hele befolkningen, med et særlig fokus på barn og unge. Strategien omhandler tiltak for forebygging og behandling, kunnskaps- og forskningsbehov og hvordan samfunnet skal legge bedre til rette for inkludering og deltakelse.

Trygge og inkluderende miljø for barn og unge er beskyttende faktorer for å mestre livet. Av tiltak på forebyggingsområdet er det spesielle tiltak i Lyngen som viser seg å ha god effekt:

Prosjekt skolemåltid og fysisk aktivitet har vært i gang siden høsten 2013. Prosjektet passer godt med samfunnsdelens satsingsområder og tilrås videreført i 2018. Forskning viser at et

skolemåltid slik Lyngen organiserer det gir økt konsentrasjon, økt trivsel, bedre integrering og minker sosiale forskjeller. (Mat og måltider i skolen. Helsedirektoratet IS 2135)

Gjennom prosjektene *Aktiv og Forebygging og oppfølging av drop out* er det forebyggende ungdomsarbeidet styrket. En vil på sikt satse på at mer av dette blir en del av kommunens ordinære drift. Så langt viser prosjektene god resultat som har fått nasjonal oppmerksomhet.

Kulturavdelinga har samarbeid med frivillige og lag og foreninger om flere arrangement i løpet av året, og støtter også frivilligheten gjennom tilskudd og kulturmidler. Et styrket samarbeid med fritidserklæringen er på trappene for 2018.

Barne- og ungdomsarbeid er viktig forebyggende arbeid i Lyngen kommune. På sikt er det ønskelig med en utvidelse av åpningstidene og tilbudene i ungdomsklubbene. Ungdommens kulturmønstring anses også som en viktig arena som bør styrkes i framtiden.

Kultur:
Kommunens rolle som spillemiddelsøker er viktig å ha fokus på, spesielt når vi nå er i gang med store prosjekter ved begge skolene, samt en rekke andre små og store anlegg.
I økonomiplanperioden er det foreslått å kutte deler av kulturkonsulentstillinga og bruke overskytende til åpning av turistinformasjonen i høysesong og helger. Dette planlegges gjort i samarbeid med biblioteket, slik at begge plasser vil få økt tilgjengelighet og bruk.

Nord Troms Museum:
Driftstilskudd til Nord Troms museum er en av kommunens kulturoppgaver. Her overføres hvert år driftstilskudd, samt husleie på Halti og sommerarbeidsplasser. Avtalen med Nord Troms museum kan sies opp, men har 2 års oppsigelsestid. Inneværende år har kommunen vært i flere møter med Nord Troms museum for å klargjøre enkelte punkter i avtalen.
I driftstilskudd/husleie Halti betaler vi kr. 121 582,38 per halvår. I tillegg kommer våre ytelser til sommerarbeidsplasser, samt utgifter over eget budsjett på kr. 31 000 i strøm og forsikring. Totale utgifter kr: 304 164,76.

Kulturskolen
Kulturskolen ser et behov for å øke bemanningen. Kulturskolen har med sine 2,1 årsverk brukt opp sine ressurser på tradisjonell kulturskoleundervisning. En lokalisering av ungdomsklubben til Eidebakken gamle barneskole åpner for nye muligheter. Eksempelvis åpning av et øvingsrom for de som besøker klubben som kan benyttes på kveldstid.

En økning av bemanningen i kulturskolen vil åpne for at kulturskolelærer kan være tilstede. Man vil dekke det man etterspør under punktet «Ungdomsarbeid, rusforebyggende tiltak: et bedre og utvidet tilbud innenfor ungdomsklubbene.» Barnehagene har liten satsning innenfor kunst og kulturfagene. En økning av bemanningen i kulturskolen vil åpne for at kulturskolen kan bli et ressurssenter innenfor disse fagene for barnehagene

I driftsbudsjettet er det avsatt 30 000 til en videreføring av prosjekt med samarbeid med Balsfjord og Storfjord om innføring av ny rammeplan samt utvikling av samarbeids prosjekter.

Bibliotek

Folkebiblioteket i Lyngen kommune har potensial som lokal utviklingsaktør og partner, og kan være et middel for å nå kommunens mål i samarbeid med andre tjenester innen for eksempel skole-, helse- og kulturfeltet. Lyngen folkebiblioteks handlingsplan og mål:

- Opprettholde og utvikle tjenesten, fortsatt ha et bibliotek med sentral beliggenhet og gode åpningstider, et lavterskeltilbud for folk flest. Være mer og lettere tilgjengelig ved å være på sosiale medier.
- Fortsette det gode arbeidet med utlån av bøker til barn hvor vi ligger godt over landsgjennomsnittet.
- Fortsatt være en del av Troms fylkesbibliotek sin satsing på å utvikle bibliotekene i fylket som aktive formidlere og uavhengige møtearenaer for samtale og debatt.
- Tettere samarbeid med skolene – både Eidebakken og Lenangen har ikke skolebibliotek.
- Gi lokalbefolkningen et godt og variert opplevelse- og kunnskapstilbud i bibliotekene i form av ulike arrangement for alle aldre.
- Oppgradere bokstammen til også å gjelde fremmedspråklige bøker og ordbøker på blant annet arabisk for også å ha et tilbud til flyktninger og fremmedspråklige som bosetter seg i Lyngen.
- Systematisk arbeid med nettverksbygging, organisering og utvikling av kompetanse på flere områder, der i blant formidling, prosjektstyring og ledelse. Per i dag så har vi et godt samarbeid mellom bibliotekene i Nord-Troms, Fylkesbiblioteket og lokale bedrifter.

Være en del av stedsutviklingen hvor biblioteket fungerer som samlingssted for debatt og en ukommersiell møteplass.

2.5 Ramme 4 - Helse, sosial og omsorg

Budsjettområdet omfatter sosialtjenesten, barnevernstjenesten, praktisk bistand, tiltak for funksjonshemmede, kommunens hjemmetjeneste, helse- og omsorgssenter og bo- og aktivitetssenter.

Budsjettramme 2018

Ramme:	4 Helse, sosial og omsorg	Budsjett 2017	Konsekvens-justert budsjett 2018	Budsjett-forslag 2018
3100	HELSE, SOSIAL OG OMSORGSPROSJEKTER	150	125	441
3105	HELSE OG OMSORG ADM.	3 991	4 119	4 199
3106	HELSE OG OMSORG FELLESUTGIFTER TIL FORDELING	1 974	1 993	1 993
3310	SOSIALTJENESTEN	4 175	4 004	3 954
3311	BARNEVERNSTJENESTEN	3 005	3 021	3 881
3411	PRAKTISK BISTAND	2 547	2 551	3 126
3412	TILTAK ELDRE OG FUNKSJONSHEMMEDE	1 839	1 842	1 576
3414	HJEMMETJENESTEN YTRE LYNGEN	9 299	9 683	9 683
3450	LYNGSTUNET HELSE- OG OMSORGSSENTER	13 818	14 319	15 178
3451	LANGTIDSAVDELING LYNGSTUNET	13 991	14 995	14 995
3452	KORTTIDSAVD./KAD LYNGSTUNET	8 468	8 000	8 000
3453	HJEMMETJENESTEN INDRE LYNGEN	8 422	8 468	8 468
3454	RUS OG PSYKISK HELSE	6 602	7 557	6 317
3510	SOLHOV BO- OG AKTIVITETSSENTER	6 261	7 258	7 258
3900	BUDSJETTRAMME HELSE, SOSIAL OG OMSORG	- 483	82	- 892
	Sum ramme: 4 Helse, sosial og omsorg	**84 059**	**88 017**	**88 177**

Tiltak 2018:

	Rammekutt 2017-2020	*889*
3100	INTERKOMMUNAL LEGEVAKTSSENTRAL/NØDNETT	316
3105	ØKNING UTEKONTAKT 15 %	80
3310	KVALIFISERINGSSTØNAD - REDUKSJON	-50
3311	BARNEVERNSTJENESTEN - KJØP AV EKSTRA TJENESTER	800
3311	MOBILT BARNEVERN	60
3411	PÅRØRENDESTØTTE	200
3411	AVLASTNING FUNKSJONSHEMMEDE BARN	375
3412	VTA-PLASSER - NY AVTALE	-225
3412	STØTTEKONTAKT - RED. BUDSJETT	-41
3450	4. MÅLTID LUNSJ	200
3450	4. MÅLTID LUNSJ	-90
3450	NORD-NORGESPERMISJON LEGETJENESTEN	500
3450	BAKVAKT TURNUSLEGE (ny akuttmedisinsk forskrift)	500
3450	KOMMUNAL LEGEVAKT - ØKTE REFUSJONER	-100
3450	RENHOLD LYNGSTUNET	-51
3451	LANGTIDSAVD. VEDERLAGSBETALING	-100
3454	OMSORGSTJENESTEN - NY ORGANISERING	-500

3454	OMSORGSTJENESTEN - NY ORGANISERING	-500
3454	ÅRSVERK - REDUKSJON	-240
3450	OMORGANISERING - REDUKSJON AV TJENESTER	-1 500
3450	Helsestasjon- og skolehelsetjenesten	-363
Sum		**160**

Målsetting for perioden:

- At alle blir gitt muligheter for å mestre hverdagen ut i fra de forutsetninger det enkelte individ har.
- At mennesker med funksjonshemming og de med redusert helse pga. alderdom skal kunne bo hjemme hele livsløpet.
- Å innpasse drift til de økonomiske ressurser.

Foreslåtte statlige omlegginger innfor helse-, sosial og omsorg

NAV

Stortingsmelding 33 konkluderer med at NAV ikke har klart å oppnå hovedmålet med reformen – *å få flere i arbeid.* Virkemidler og organisering har ikke vært rigget for å møte en samfunnsutvikling med nye utfordringer for NAV. Stortinget har vedtatt at det skal bli færre og større NAV kontor med mulighet for spesialisering og profesjonalisering. Partnerskapet mellom stat og kommune skal bestå, og en må bli enige om nye kontorløsninger, blir det sagt.

Det er blitt lagt fram en skisse for utredning av ny kontorstruktur i Troms. Forslag om ny kontorstruktur skal være behandlet av kommunestyret innen 1. juli 2018. Pr i dag er det 3 kommunale årsverk ved NAV.

Formidling av hjelpemidler

I dag er det staten, via hjelpemiddelsentralen som låner hjelpemidler til personer med behov for hjelpemidler. Våren 2017 ble det ble sendt ut høring til alle kommuner, hvor forslaget var at kommunene skulle overta ansvar for å ha/låne ut hjelpemidler. Lyngen kommune ga svar på høringen, og svaret var at dagens ordning fungerer utmerket og at vi vil beholde den. Nå går det innstilling til Stortinget, om at ordningen skal bli overført til kommunene. Innbyggere i Lyngen kommune låner hjelpemidler for 2 -3 millioner i året, skal ordningen bli kommunal, vil det bli en betydelig merutgift.

VTA plasser (varig tilrettelagt arbeid)

Regjeringen har fått støtte i Stortinget til å utrede om ansvar for arbeidsmarkedstiltaket varig tilrettelagt arbeid bør overføres fra staten til kommunene. I dag er finansieringen hovedsakelig statlig, men hjemkommunen til brukeren forutsettes å dekke 25 prosent av tilskuddet til tiltaksarrangøren.

I begrunnelsene for å overføre ansvar fra stat til kommune blir det henvist til kommunereformen.

Nye foreslåtte tiltak

- Utvidet interkommunalt legevaktsentral/nødnett
- Datasystem – mobilt barnevern
- Opprette avlastningstilbud for funksjonshemmede barn
- 4. måltid ved sykehjem
- Bakvakt for turnuslege - ihht akuttmedisinsk forskrift

- Budsjettere for Nord-Norges permisjon.
- Natt-tjeneste i åpen omsorg
- Økning av budsjett for pårørendestøtte/omsorgslønn
- Få etablert et arbeids- og aktivitetstilbud tilrettelagt for mennesker med funksjonshemning.

Utvidet interkommunalt legevaktsentral/nødnett
Pr i dag har Lyngen kommune avtale med Tromsø kommune om formidling av legevakt. Tjenesten er nå utvidet til også å omfatte nødnett, noe som fører til økte utgifter.

Mobilt barnevern
Barneverntjenesten ønsker å ta i bruk digitale løsninger som de kan bruke utenfor kontoret f.eks. ved hjemmebesøk. Det må kjøpes datasystem for å gjøre det mulig.

Opprettelse av avlastningstilbud for funksjonshemmede barn
I henhold til Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester skal kommunen gi til avlastning til foresatte som har krevende omsorgsoppgaver.. Tidligere har en gjort avtaler med private, som har gitt avlastning i sine hjem. Det er nå vanskelig å få slike avtaler, og det blir foreslått å opprette et avlastningstiltak for barn i kommunal regi.

4.måltid ved sykehjem
Det er mye fokus på ernæring for beboere ved sykehjem. Fra 2018 vil en innføre det 4.måltid ved Lyngstunet helse- og omsorgssenter. Det 4.måltid er lunsj kl 12, middag blir flyttet til kl 15.30. Et ekstra måltid vil koste ca kr 20 pr stk pr dag, totalt kr 200 000 i året. For de som betaler vederlag vil det inngå i det. For de som bor i omsorgsboliger vil det bli en økning på kr 200 i mnd i betaling for kost. Det blir dermed en nettoutgift på kr 110 000 i året.

Akutt medisinsk forskrift
Akutt medisinskforskrift. En ny forskrift som stiller krav om at leger som går legevakt skal være godkjente allmennleger eller spesialister i allmennmedisin. Våre faste leger oppfyller kravet, men turnuslegen må ha en godkjent lege i bakvakt som er klar for å rykke ut ved behov. Legen som er i bakvakt skal ha betaling for hele vakta, dvs at det er to som skal ha betaling. Det vil gi en økt kostnad på kr 500 000 i året.

Nord-Norges permisjon
Nord-Norges permisjon. Det er en gammel avtale fra slutten av 1990 – tallet som var et stabiliseringstiltak for å beholde leger i Nord-Norge. 3 av våre fastleger har avtaler, og den går ut på at hvert 3.år skal legen har 4 måneder permisjon med lønn. Arbeidsgiver skal betale for vikar. Avtalen innebærer at hver lege kan ha 1 måned og 10 dager permisjon hvert år, for 3 leger utgjør det 4 måneder pr år. Det utgjør ca kr 500 000 i lønns- og pensjonsutgifter pr år. Utgifter til vikar kommer i tillegg. Det er ikke blitt budsjettert ekstra i tidligere år, noe som har ført til overskridelser av budsjett.

Natt-tjeneste i åpen omsorg
Fra 01.01.18 blir det satt i gang et prosjekt med natt-tjeneste i åpen omsorg. Prosjektet har en varighet på 1 år, og en skal i perioden kartlegge behov for tjenesten. For å få utnyttet effekten av velferdsteknologi, må en ha personer som kan reise hjem til brukeren når det går alarmer. Å ha en slik tjeneste er helt avgjørende for å få effekt av teknologien. Prosjektet blir finansiert gjennom omlegging. I vår strategi plan har vi satt opp at vi ønsker at mennesker skal kunne bo hjemme hele livet, en natt-tjeneste skal være med på å gjøre det mulig.

Pårørende støtte (tidligere omsorgslønn)
I 2017 har det vært et merforbruk av tjenesten omsorgslønn. Fra 01.10.17 er det foretatt en endring i helse -og omsorgsloven, som styrker retten til økonomisk støtte for pårørende som har omfattende omsorgsoppgaver i hjemmet. Det blir derfor foreslått en økning med kr 200 000 i året.

Arbeids- og aktivitetstilbud
Lyngen kommune mangler et tilrettelagt tilbud hvor det ikke blir stilt krav om produksjonsevne 1:5. Det største hindrer for å få et tilbud er lokaler, da det ved omorganisering er årsverk for å få etablert tilbudet. Det gamle sykehjemmet er solgt til Lyngsalpan Vekst. Skal lokaler blir leid av bedriften, vil det bli kostnader. Det må bli jobbet med å finne lokaler for tilbudet.

Omorganiseringer/endring av drift innfor helse/sosial /omsorg
For å oppnå økonomisk balanse i årene som kommer, må drifta bli lagt om, og vi må redusere omfanget av våre tjenester. I kommunal-rapport, ble det i sommer lagt fram et kommunebarometer. I en kort analyse står det: *«Lyngen ligger så langt an til en 62.plass i kommunebarometeret 2017. Dette er før vi tar hensyn til økonomiske rammebetingelser».* Videre står det *«Lyngen ligger helt i toppsjiktet innen helse og sosialtjenesten. Kommunen er også inne på Topp 100-lista hva gjelder kultur, miljø og ressurser og pleie- og omsorg».*

I budsjettforslaget er det satt opp en omorganisering/reduksjon av tjenester på 1.5 mill med virkning fra sommer 2018. Forsalget innebærer en sammenslåing av tjenestene rus/psykisk helse og tjenester for mennesker med psykisk utviklingshemming. Personell som er på avdelingen på Lyngstunet i dag, flytter inn i en avdeling på Solhov. En sammenslåing av tjenestene vil styrke tilbudet til brukergruppene gjennom kunnskap som de forskjellige fagpersoner har. Det vil også styrke tilbudet til for de psykisk utviklingshemmede som bor i private hjem og som ikke har en fullgod oppfølging i dag. Omleggingen kan føre til at det blir ledige rom på Lyngstunet, men det er et nødvendig tiltak for å få reduksjon av kostnader

I 2018/19 må det bli jobbet ytterligere med reduksjoner. Legetjenesten er på topp i Norge. Legevakttjenesten er kostbar, men det er utfordrende å få den organisert på en annen måte enn hva den er i dag. Å ha legevakt i Balsfjord eller i Tromsø vil gi en svekket beredskap ved stengte veier (Pollfjellet og Breivikeidet). Fylkesmannen ved fylkeslegen anbefaler kommuner i Nord-Troms om å lage en felles legevakt. Ifølge fylkeslegen bør en legevakt ha ca 10 leger som går legevakt, og da med hjelpepersonell til stede. For Lyngen kommune er det ikke mulig å ha felles legevakt med de andre Nord-Troms kommuner pga. geografi og ferge. Uansett må det bli jobbet med alternativer til dagens legevakt for å få ned kostnader.

Det er to omsorgssenter i kommunen. På begge steder er det f.eks. kjøkken med til sammen 5,2 årsverk som skal produsere mat til ca. 80 personer, pluss middager til 20 -25 hjemmeboende. Det er et spørsmål om Lyngen kommune har økonomi til å drifte to omsorgssenter i framtida, og om tilbudet med omsorgsboliger ved Lenangen omsorgssenter må opphøre, men at hjemmetjenesten fortsatt blir i Lenangen.

Betaling for VTA plasser
Hjemkommunen til brukeren av VTA plass skal betale 25 % tilskudd, resten av finansieringen er statlig. I dag betaler Lyngen kommune 42,8 % i tilskudd for hver plass.
Lyngen kommune vil be om reforhandling av avtalen med Lyngsalpan Vekst for å komme ned på 25 %. 42,8 % utgjør 1.13 mill. Det er budsjettert med en reduksjon på kr 225.000 fra 2.halvår 2018, og en årlig reduksjon på kr 450 000 i årene etter.

Sosialtjenesten
Det knytter seg usikkerhet til tjenesten, da arbeids- og sosialdepartementet har meldt en strukturendring av Nav-kontorene. Lyngen kommune har arbeidsgiver ansvar for 3 årsverk ved kontoret, og blir det gjennomført endring, vil det få store konsekvenser for de ansatte. Å ha arbeidsted i Tromsø vil bli vanskelig, så det må bli planlagt interne omplasseringer.

Kvalifiseringsprogrammet er på kr 350 000, og er redusert med kr 50 000 pga. av mindre behov. Programmet skal hjelpe mennesker som er uten arbeid til å gjøre seg kvalifisert til et arbeid. Det er lav arbeidsledighet i Lyngen kommune.

Krisesenter
Lyngen kommune har et interkommunalt samarbeid om tilbud i krisesenter, hvor Tromsø kommune er vertskommune. Krisesenteret vil i 2019 få nye lokaler. De vil utvide antall plasser og årsverk. Det vil sannsynligvis bli nye forhandlinger om økte utgifter i løpet av 2018.

Barnevern
Det er en utfordring å fange opp barn og unge som er i risikogruppa. I løpet av de to siste årene er det etablert et tverretatlig samarbeid mellom skole, helsestasjon, barnevern, psykisk helse, kommuneoverlege, kommunepsykolog og NAV. Arbeidet i gruppa viser at det er behov for at alle instanser jobber sammen, og neste skritt er å opprette en forbyggende enhet for barn og unge. Dette er også i tråd med de statlige føringer, i statsbudsjettet for 2018 er tilbud til barn- og unge prioritert.

Fra 2014 ble det er store endringer for det kommunale barnevern. Endringene gjelder både økonomi (blant annet økt egenandel for kommunene ved bruk av tiltak fra staten), samt dreining av ansvaret for ulike tiltak fra staten til kommunene. Det siste innebærer en ressursforskyvning fra BUF-etat (statens barnevern) til kommunene hva angår både kompetanse samt økonomi. Den kommunale egenandelen er på kr 68 000 pr mnd (80 % av utgiftene) ved bruk av de statlige institusjoner. Lyngen kommune vil kjøpe tjenester i 2018, og har budsjettert med kr 800 000 ekstra i 2018.

<u>Helse- og omsorgstjenester</u>
Hovedutfordringer:
- Følge opp forutsetninger i samhandlingsreformen.
- Gi gode tjenester ved reduksjon av ressurser.
- Ha tilgang på kvalifisert personell.
- Implementering av velferdsteknologi.

Samhandlingsreformen
Samhandlingsreformen har nå vært praktisert i 5 år for somatikk og i 1 år for psykisk helse og rus. Våre tjenester merker at sykehuset skriver ut pasientene fortere enn før reformen, og at det kreves ekstra ressurser for å følge opp de som blir utskrevet.

Rus- og psykisk helse
Hovedutfordringer:
Gi et botilbud til mennesker som bruker rus, og til dem som er motiverte for å slutte.
Gi et botilbud til unge psykisk syke som ikke mestrer å bo alene.
Gi et arbeidstilbud tilpasset brukerens ressurser.

Tiltak:
Tjenesten vil ta i bruk 2 nye boliger i nybygget på Solhov som er beregnet for brukere som bruker rus og som ønsker å slutte. Tjenestetilbudet vil få nye lokaler, og brukere får et samlingssted. I løpet av 2018 skal tjenesten bli samordnet med tjenesten for de psykisk utviklingshemmede.

Eldreomsorg: I statsbudsjettet blir det fremmet en ny reform *Leve hele livet*. Det skal bli fokusert på ernæring, aktivitet, felleskap, helsehjelp og sammenheng i tjenestene.

Aktiviteter: Gjennom prosjektmidler har det i 1 år vært en fritidsassistent i 0.5 årsverk som har samlet hjemmeboende eldre til sosiale aktiviteter. De som ikke har noen tjenester fra etaten har vært prioritert, da med tanke på å forebygge redusert helse. Behovet for å videreføre tiltaket er absolutt til stede, men økonomien tillater ikke det. Det er en dag i uka fysisk aktivitet (trim) inne på Lyngstunet, hvor også hjemmeboende kan delta. Oppmøtet utenfra er varierende, da transport ofte blir problem.

Demens sykdom: Å gi et tilbud til mennesker med demens sykdom vil bli en av de store utfordringer i årene som kommer. De fleste som blir rammet av sykdommen vil ha behov for en institusjonsplass, og pr i dag er det der vi har størst utfordring med å gi tilbud.
Å ha et dagtilbud for hjemmeboende mennesker med demens sykdom vil bli en lovpålagt tjeneste fra 2020. I 2018 vil vi prøve å samle tilbudet vi har i Leangen og i Indre Lyngen for å få et bedre tilbud.

Hverdagsrehabilitering: Tilbudet ble etablert fast i 2017, og har så langt gitt en god helsegevinst for dem som har fått tjenesten. I vår rehabiliteringsplan, er det satt opp forebyggende hjemmebesøk som et tiltak. For å få det iverksatt, vi det være behov for 0.5 årsverk, og det er ikke rom for det i 2018.

Frivillig arbeid: Intensjonen med å få etablert en frivilligsentral, var at tilbudet skulle komme de eldre til gode, særlig med tanke på aktiviteter. Tilbudet har ikke fanget de eldre godt nok opp, og gitt ramme gir ikke muligheter for å fortsette med å gi et tilskudd på kr 200 000.

Innovasjon innfor tjenesten: Tjenesten er opptatt av å se på mye muligheter for at mennesker med nedsatt funksjonsnivå kan mestre livene sine ved hjelp av teknologi.
Det er i økonomiplan lagt inn 1 mill. hvert år for å gjøre investeringer innfor velferdsteknologi. Lyngen kommune er med i et interkommunalt samarbeid med de andre Nord-Troms kommunene. Det er bevilget statlige midler til prosjektleder, prosjekt er tilknyttet e-helse direktoratet. Velferdsteknologi er nytt, og det er mange leverandører som ønsker å selge. Det er vanskelig å velge riktig utsyr, investeringen som blir gjort nå, skal kunne brukes i mange år framover.

2.6 Ramme 5 – Plan, teknikk og næring

Budsjettramme 2017

Ramme:	5 Plan, næring og teknikk	Budsjett 2017	Konsekvens-justert budsjett 2018	Budsjett-forslag 2018
4400	BYGG OG ANLEGG, PROSJEKTER	100	300	100
4405	PLAN	3 170	3 059	2 809
4407	NÆRING	642	1 452	1 212
4408	KOMMUNALE HAVNER OG KAIER	-	- 1 596	- 1 596
4410	BYGG OG ANLEGG	14 747	14 516	15 501
4412	FORVALTNING TEKNISKE TJENESTER	4 449	4 621	3 821
4710	VANN OG AVLØP	- 1 640	- 1 029	- 1 029
4810	FEIING OG BRANNBEREDSKAP	3 054	2 967	2 967
4900	BUDSJETTRAMME PLAN, NÆRING OG TEKNIKK	-	- 78	108
	Sum ramme: 5 Plan, næring og teknikk	**24 522**	**24 212**	**23 893**

Tiltak 2018:

Rammekutt 2017-2020	*186*
VISIT LYNGENFJORD - TILSKUDD	200
Husleie Rådhuset	1 915
Reduksjon av husleie Rådhuset	-1 200
Off. toalett og parkering	-500
Miljøavgift - off. toalett og parkering	500
RENHOLD TOALETT UTFARTSSTEDER	100
LYNGSDALEN OPPVEKSTSENTER LYS OG VARME	300
INNGJERDING MOT UTMARK	50
HELIKOPTERLANDINGSPLASS - BRØYTING	20
Veivedlikehold - reduksjon kjøp av tjenester	-100
Kommunale boliger oppgradering med økt husleie	-100
Busslomme Tindevangen	-800
Næringssjefen - prosjektledelse 50 %	-440
Lønn og pensjon driftsleder/sektorleder	-700
Plan - kjøp av tjenester	600
Landbruksvikarordningen omorganiseres	-250
Lyngenløftet - driftsbudsjett prosjektledelse	100
Lyngenhallen - brukerbetaling	-200
Sum	**-319**

Hovedutfordringer:
I likhet med forutgående driftsår vil budsjettrammen for 2018 også være stram. Sektoren vil fortsatt rette særlig driftsmessig og økonomisk oppmerksomhet mot effektiv drift av kommunens bygnings- og anleggsmasse.

Mål
For 2018 har sektoren følgende hovedmål for forvaltning, drift og tjenesteproduksjon:

- Ferdigstille arealplan og endre eksisterende reguleringsplaner i samsvar med endret behov
- Være et godt og positivt mellomledd mellom regionale myndigheter og private aktører/virksomheter.
- Levere gode tjenester mot interne og eksterne brukere

Tiltak:

- Tydelig kommunikasjon mellom ledere og ansatte
- Sette inn mellomlederfunksjon der dette er nødvendig
- Gjennomføre prosjektlederopplæring
- Anskaffe nødvendig dataverktøy og gi nødvendig opplæring til ansatte i bruk av dette
- Gjennomføre kurs og opplæring av ansatte slik at risiko for uønskede hendelser minimeres
- Fokus på drifts- og vedlikeholdsplaner for alle fagfelt innenfor enhetens ansvarsområde
- Utvikle HMS- og driftsprosedyrer for de vanligste oppgavene som utføres på enheten
- Gjøre den enkelte ansatte bevisst på egen rolle i organisasjonen

Foreslåtte driftstiltak

Husleie Lyngen Servicesenter AS:
Lyngen kommune og Lyngen servicesenter har inngått avtale om leie av rådhuset i Strandveien 24, årlig avtalt leie er satt til kr 1,915 mill. kroner, som ligger betydelig over gjengs leie i området. Reforhandling av eksisterende leieavtale vurderes som nødvendig, dette kan også forsvares siden utleier nå har fått kommunal garanti for sitt låneopptak og dermed reduserer sine rentekostnader. Kommunen drifter bygningen med vaktmester, bygningsvedlikehold og vedlikehold av tekniske anlegg. Ut fra dette ansees kr 500 000 å være markedsmessig riktig årsleie.

Anskaffelse av ny oppvarmingsløsning på Lyngsdalen oppvekstsenter. Eksisterende fyrkjele er montert da bygget ble oppført, til tross for godt vedlikehold er denne nå i en slik tilstand at det snarest bør installeres ny oppvarmingsløsning. Det foreslås å avsette kr 300 000 til anskaffelse av ny el-kjele.

Nye gjerder mot utmark på kommunal eiendom. Som grunneier har kommunen plikt å gjerde slik at beitedyr ikke tar seg inn på innmark eller boligområder. Lyngen har mange beitedyr i utmark på sommerhalvåret, slik inngjerding vil forbedre arbeidsforholdene til kommunens bønder. Det foreslås å avsette kr 50 000 til formålet i 2018 og tilsvarende beløp for 2019 og 2020 inntil behovet er dekket.

Det foreslås å avsette kr 100 000 til kjøp av tjenester for renhold av toaletter i utfartsområder. Erfaring viser at renhold bør utføres 2-3 ganger pr uke når utfarten er størst, dette kan reduseres noe i lavsesong. Det bør arbeides aktivt for å etablere brukerbetaling som dekker utgifter til drift av toaletter.

Kommunestyret har vedtatt plassering av helikopterlandingsplass ved Lyngenhallen på Eidebakken. Ferdigstilling av denne vil ikke være klar før tidligst vår/sommer 2018. Inntil videre vil det ryddes plass i Myra til dette formålet. Det foreslås avsatt kr 20 000 årlig til vintervedlikehold av slik landingsplass.

Lyngen kommune har i dag avtale om vintervedlikehold av Vartoveien opp til snuplass på oversiden av bro. Kommunen utfører sommervedlikehold i begrenset grad, i tillegg vil det være behov for oppgradering av bro. Veigrunnen er ikke matrikulert, men Troms Kraft har bruksrett fra berørte grunneiere. Det beregnes at vinterdrift av strekningen medfører årlige utgifter på kr 150 000. Dette kan tas som besparelse fra 2020.

Det foreslås å avsette kr 1,5 mill. på investering til anskaffelse av traktor med snøfreser, tilhenger og mindre beltegraver. Dette kan benyttes til lettere vedlikehold av kommunale veier, reparasjon av vann- og avløpsinstallasjoner og noe snørydding i egen regi. Slik anskaffelse vil gi mulighet for å redusere kjøp av tjenester og gi bedre utnyttelse av egne ansatte, beregnet besparelse for 2018 er kr 100 000.

Kommunens landbruksvikar utfører landbruksrelaterte arbeidsoppgaver i ca. 30% av sin årlige arbeidstid. Det må derfor vurderes om dette tilbudet fortsatt skal gis av kommunen. Nedleggelse av denne stillingen vil gi besparelse på kr 250 000 for 2018 (halvårsvirkning) og kr 470 000 de påfølgende år. Overflødig ansatt vil få tilbud om annen stilling i kommunen der denne er kvalifisert.

Kommunen har i dag 39 boenheter (ikke omsorgsboliger) som leies ut til ansatte og andre. Leieinntekter for disse er kr 2,3 mill. årlig. Det foreslås å øke husleien for kommunale boliger, deler av inntektsøkningen settes av til økt vedlikehold. Dette gir grunnlag for å øke gradvis over flere år som følge av økt vedlikehold og bedre standard. Det budsjetteres med netto inntektsøkning på kr 100 000 i 2018.

Kommunen tildeler i dag tilskudd til boliger som etableres i områder utenfor kommunalt opparbeidede felt. Slikt tilskudd er ment å dekke tiltakshavers utgiften med å anlegge private vann- og avløpsanlegg. For å møte de økonomiske utfordringene kommunen står overfor i fremtiden foreslås dette tilskuddet fjernet fra 2019. Årlig besparelse kr 1 mill. kroner.

For 2017 er det budsjettert med kr 200 000 til nydyrkingstilskudd. Slik tilskudd vil bidra til at aktive gårdsbruk stiller sterkere i forhold til for-tilgang fra egne eiendommer. Selv om det vil være uheldig å fjerne dette etter kun et år så er ikke slikt tilskudd lovpålagt og må derfor ser opp mot andre nødvendigheter. Det foreslås derfor å fjerne dette fra 2018, årlig besparelse kr 200 000.

Busslomme Tindevangen: I økonomiplanen var det avsatt driftsmidler til etablering av busslomme ved Tindevangen boligfelt. Da det så langt ikke er solgt noen tomter foreslås det at en eventuell etablering av dette i 2018 dekkes av disposisjonsfond.

Feiing, brann og redning
Avdelingens hovedmål er å redusere antall branner og konsekvensen av disse gjennom et godt informasjon-, motivasjons-, tilsyns- og feierarbeid, samt god saksbehandlingen. Man skal fortsette samarbeidet mellom feiefunksjon, tilsynsseksjon og beredskapsavdelingen for å øke kunnskapen om utøvelse av forebyggende arbeid i kommunen.

Hovedutfordringer videre er nye krav til brannstasjoner og kompetansekrav hos personell.

Mål og tiltak 2018:

- Videreføre gjennomføring av kompetansetiltak
- ROS – analyser
- vedlikehold og reparasjoner av materiell og bygninger

2.7 Ramme 6 og 7 – finans og inntekter

Ramme:	6 Finans	Budsjett 2017	Konsekvens-justert budsjett 2018	Budsjett-forslag 2018
8000	PREMIEAVVIK, PENSJONS- OG LØNNSRESERVE, MV.	2 382	- 1 186	- 1 216
	Sum ramme: 6 Finans	**2 382**	**- 1 186**	**- 1 216**

Avsetning til lønnsreserve er økt med kr 810 000 ihht forventet lønnsvekst på 3 % for 2018.

Ramme:	7 Budsjettskjema 1A	Budsjett 2017	Konsekvens-justert budsjett 2018	Budsjett-forslag 2018
8001	EIENDOMSSKATTEKONTOR	- 6 620	- 6 730	- 7 065
9000	FRIE INNTEKTER, RENTER OG AVDRAG, AVSETNINGER	- 191 877	- 200 332	- 195 179
	Sum ramme: 7 Budsjettskjema 1A	**- 198 497**	**- 207 062**	**- 202 244**

Tiltak 2018:

Ramme 6:	
Redusert lønnsreserve pga. nedskjæringer	-30
Ramme 7:	
Økt eiendomsskatt - kontorjustering	-335
Renter nye investeringer - formannskapets endringer	19
Avsatt til disposisjonsfond	5 134

Eiendomsskatt beholdes på 5 promille i 2018, men det foreslås en kontorjustering.
Reell avsetning til disposisjonsfond er 1,9 mill. kroner.

3 VEDLEGG

3.1 Økonomiske oversikter – formannskapets innstilling

Økonomisk oversikt drift - formannskapets innstilling						
	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Brukerbetalinger	8 749	7 955	8 224	8 224	8 099	7 924
Andre salgs- og leieinntekter	21 433	21 400	21 625	22 975	22 975	22 975
Overføringer med krav til motytelse	53 438	37 276	38 914	38 226	38 009	38 009
Rammetilskudd	151 667	155 543	154 975	153 245	151 588	150 136
Andre statlige overføringer	4 821	1 993	4 686	3 467	2 785	2 017
Andre overføringer	1 141	0	0	0	0	0
Skatt på inntekt og formue	61 736	59 117	62 039	61 061	60 206	59 450
Eiendomsskatt	6 583	6 620	7 065	7 065	7 065	7 065
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	**309 566**	**289 904**	**297 528**	**294 263**	**290 727**	**287 576**
Lønnsutgifter	178 086	170 261	177 869	171 140	164 214	162 897
Sosiale utgifter	22 969	23 850	20 811	20 879	21 031	21 185
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	42 582	38 637	39 201	38 053	37 703	37 615
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	13 610	14 426	15 609	15 399	14 599	14 159
Overføringer	22 007	18 221	17 467	15 667	14 788	14 792
Avskrivninger	14 564	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	-8	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	**293 811**	**265 395**	**270 957**	**261 138**	**252 335**	**250 648**
Brutto driftsresultat	**15 755**	**24 509**	**26 571**	**33 125**	**38 392**	**36 928**
Renteinntekter og utbytte	1 117	715	863	830	794	757
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	60	40	40	40	40	40
Sum eksterne finansinntekter	**1 177**	**755**	**903**	**870**	**834**	**797**
Renteutgifter og låneomkostninger	7 728	9 152	8 558	11 654	15 634	17 079
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	15 000	15 000	15 804	16 991	18 054	18 178
Utlån	3	90	90	90	90	90
Sum eksterne finansutgifter	**22 731**	**24 242**	**24 452**	**28 735**	**33 778**	**35 347**
Resultat eksterne finanstransaksjoner	**-21 555**	**-23 487**	**-23 549**	**-27 865**	**-32 944**	**-34 550**
Motpost avskrivninger	14 564	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	**8 764**	**1 022**	**3 022**	**5 260**	**5 448**	**2 378**
Netto driftsresultat i %	**2,83 %**	**0,35 %**	**1,02 %**	**1,79 %**	**1,87 %**	**0,83 %**
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	5 868	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	3 814	300	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	3 722	17	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	**13 404**	**317**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overført til investeringsregnskapet	926	1 106	1 107	1 107	1 607	1 607
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	10 645	233	1 915	4 153	3 841	771
Avsatt til bundne fond	4 898	0	0	0	0	0
Sum avsetninger	**16 469**	**1 339**	**3 022**	**5 260**	**5 448**	**2 378**
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	**5 699**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Økonomisk oversikt investering - formannskapets innstilling						
	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Salg av driftsmidler og fast eiendom	1 351	0	0	0	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	4 911	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	7 110	0	0	0	0	0
Statlige overføringer	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0	0	0
Sum inntekter	**13 372**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lønnsutgifter	1 494	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	182	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	43 654	132 281	50 960	3 500	100	100
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	1 023	0	0	0	0	0
Overføringer	7 110	0	500	10 500	5 500	5 500
Renteutgifter og omkostninger	9	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
Sum utgifter	**53 472**	**132 281**	**51 460**	**14 000**	**5 600**	**5 600**
Avdrag på lån	18 721	1 666	2 076	2 188	2 301	2 314
Utlån	7 994	10 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Kjøp av aksjer og andeler	926	1 006	1 107	1 107	1 107	1 107
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	2 494	0	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	**30 136**	**12 672**	**8 183**	**8 295**	**8 408**	**8 421**
Finansieringsbehov	**70 235**	**144 953**	**59 643**	**22 295**	**14 008**	**14 021**
Dekket slik:						
Bruk av lån	61 396	140 681	52 650	17 365	10 100	10 000
Salg av aksjer og andeler	147	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	4 169	1 666	2 076	2 188	2 301	2 314
Overført fra driftsregnskapet	926	1 006	1 107	1 107	1 607	1 607
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	906	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	2 691	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	1 600	3 810	1 635	0	100
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Sum finansiering	**70 235**	**144 953**	**59 643**	**22 295**	**14 008**	**14 021**
Udekket/udisponert	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2 Gebyrregulativ

Gebyr- og havneregulativ vedlagt som egne dokument.

Gebyrregulativ
Lyngen kommune
2018

Gebyrer og betalingssatser

Kommunestyrevedtak XXX/17

Sak 17/596

Innhold

Gebyrer og betalingssatser – Lyngen kommune 3
Kopiering: 3
Salg- og skjenkeavgifter: 3
Vigsler: 3
Oppvekst og kultur 3
Barnehagene: 3
SFO: 4
Kulturskole: 4
Svømmehall: 4
Jægervatn leirskole: 4
Helse, sosial og omsorg 5
Omsorgstjenester: 5
Legekontor: 5
Vaksinasjoner: 6
Plan, næring og teknikk 7
Vann og avløp: 7
Feiing: 7
Husleie kommunale boliger: 8
Husleie omsorgsboliger: 8
Behandlingsgebyr byggesak og landbruk: 9
Gebyrregulativ for kart og delingsforretning m.v.: 14
Renovasjon: 18

Gebyrer og betalingssatser – Lyngen kommune

Alle betalingssatser og gebyrer gjelder f.o.m. 1.1.2018. Det tas forbehold om endringer i forskrifter eller statlige føringer som medfører endringer i betalingssatsene.

Det innføres fakturagebyr på alle utgående **papirfaktura** fra Lyngen kommune, med unntak for foreldrebetaling for barnehageplasser og SFO. Fakturagebyr settes til kr. 50,00.

Kopiering:

KOPIERING	Pris 2018	ENHET	KOMMENTAR
Kopi A4 farge	4,80	Pr. kopi	Eks. mva.
Kopi A4 sort/hvit	2,40	Pr. kopi	Eks. mva.
Kopi A3 farge	12,00	Pr. kopi	Eks. mva.
Kopi A3 sort/hvit	8,00	Pr.kopi	Eks. mva.

Salg- og skjenkeavgifter:

SALG- OG SKJENKEAVGIFTER	Pris 2018	ENHET	KOMMENTAR
Salg øl/rusbrus	0,20	Per vareliter	Alkoholholdig drikk gr. 1
Salg vin	0,55	Per vareliter	Alkoholholdig drikk gr. 2
Minimumsgebyr salg	1 570,00	Pr. år	
Skjenking av øl/rusbrus	0,45	Per vareliter	Alkoholholdig drikk gr. 1
Skjenking av vin	1,20	Per vareliter	Alkoholholdig drikk gr. 2
Skjenking av brennevin	3,95	Per vareliter	Alkoholholdig drikk gr. 3
Minimumsgebyr skjenking	4 900,00	Pr. år	
Behandlingsgebyr ambulerende bevilling	350,00	Pr. behandling	

Jf. forskrift om omsetning av alkoholholding drikk mv. (alkoholforskriften), kap. 6.

Vigsler:

Kommer – oppdateres etter egen sak.

Oppvekst og kultur

Barnehagene:

Pris hel plass:	2 910,00	per mnd.
Kostpenger:	330,00	per mnd.

Nedre grense for plass: 50 %

Søskenmoderasjon: 50 % for søsken i barnehage

Det kan ved ledighet kjøpes enkeltdager for barn som allerede har plass i barnehagen
Pris kr. 300,- pr dag + kost kr.20,-

SFO:

Plass-størrelse	Foreldrebetaling	Søskenrabatt
Over 10 t/u	Kr 1 800	Ingen
Under 10 t/u	Kr 1 020	Ingen
Korttidsopphold pr. time	Kr 50	
Kost (alle skoler)	7,50/måltid	Ingen

Kulturskole:

GEBYRNAVN	PRIS	ENHET	KOMMENTAR
MUSIKK			
Årskontingent instrumental/vokalopplæring (38 uker. Følger skoleruta)	1.220 kr. 30 min. pr. uke	Pr. skoleår	
Kulturskolekoret	510 kr	pr. skoleår	

I musikkundervisning gis det 25 % søskenmoderasjon for 2., 3., 4. barn osv.

Svømmehall:

Basseng	Pris kr
Voksne	50
Barn	30
Pensjonister	30
Familie	120
Klippekort voksne	450
Klippekort barn	270
Klippekort familie	1 100

Jægervatn leirskole:

GEBYRNAVN	PRIS	ENHET
Jægervatnet leirskole		
Leie av leirstedet	500	Per døgn
Badestamp	500	Per døgn
Kano-/kajakkleie – barn	100	Pr. stk.
Kano-/kajakkleie voksen	150	Pr. stk.
Døgnpris:	80	Barn
	100	Voksen

Helse, sosial og omsorg

Korttidsopphold, dag-/nattopphold og langtidsopphold følger forskrifter om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester.

Omsorgstjenester:

Omsorgstjenester	Pris 2018	ENHET	KOMMENTAR
Dag-/nattopphold	80,00	pr. dag	
Trygghetsalarm	225,00	pr. mnd	
Matombringing	100,00	pr. 1/1 porsjon	
Korttidsopphold institusjon	160,00	pr. døgn	
Hjemmehjelp/praktisk bistand:			går etter inntekt
Husstander under 2G	205,00	pr. mnd.	
Inntekt mellom 2-3G	883,00	pr. mnd.	
Inntekt mellom 3-4G	1452,00	pr. mnd.	
Inntekt mellom 4-5G	1697,00	pr. mnd.	
Inntekt over 5G	2580,00	pr. mnd.	
Selvkost	205,00	pr. time	

Egenbetaling praktisk bistand (1G = kr 93 634).

For de som benytter færre timer enn det de har vedtak på, betales timepris (inntil taket) jfr. den inntektskategorien bruker tilhører.

Helsestasjon:

Helsestasjon	Pris 2018	ENHET
Brystpumpe, liten	159,00	Pr. stk.
Brystpumpe, stor	200,00	"
Engangssett til pumpe, dobbel	400,00	"
Enuresealarm	300,00	"

Legekontor:

Legekontor	Pris 2018	ENHET
Kopi av journal	70,00	pr. journal + porto

Vaksinasjoner[1]:

Vaksinasjoner	Pris 2018	ENHET	KOMMENTAR
Vaksiner:			**Navn på vaksinen:**
Difteri, stivkrampe, polio, kikhoste	290	stk	Boostrix polio
Gul feber (NB! Vaksinasjonssertifikat)	360	"	Stamaril "Sanofi pasteur MSD"
Hepatitt A voksne og barn		"	
Hep A barn	300		Havrix
Hep A voksen	380		Havrix, vaqta
Hepatitt B voksne	280	"	Engerix B "BSK" (voksne)
Hepatitt B barn	200	"	Engerix B "BSK" (barn under 16 år)
Hepatitt A og B barn	400	"	Twinrix "GSK" (barn under 16 år)
Hepatitt A og B voksne	550	"	Twinrix "GSK" (voksne)
Japansk encefalitt	975	"	Ixiaro
Kolera og ETEC-diare	260	"	Duchoral "SBL Vaccin" 1 dose,
Kolera og ETEC-diare	470	"	Duchoral 2 doser
Tuberkulose	0	"	BCG
Tuberkulinprøve	0	"	Mantoux
Meningokokk A+W+C+Y	480		Menveo «Novartis»
Meningokokk B			Bexero «Novartis»
Meningokokk C	370		NeisVac-C «Baxter»
MMR (mesling, kusma og røde hunder)	0	"	Priorix "GSK"
Poliomyelitt	160	"	Imovax polio "Aventis Pasteur MSD"
Rabies	600	"	Rabipur
Skogflåttencefalitt voksne	365	"	Ticovac "Baxter " Voksendose fra alder 16 år
Skogflåttencefalitt barn	340	"	Ticovac Junior " Baxter " Barnedose fra alder 1-16 år
Tyfoidfeber	155 255	"	Typhim "GSK" Vivotif (kapsler)
Pneumokokkvaksine	420		Pneumowax
HPV vaksine til voksne kvinner f. etter 1991	0		Cervarix
Influensavaksine	150		

[1] Kan endres fortløpende ihht prisendringer

Plan, næring og teknikk

Vann og avløp:

AVLØPSGEBYRER	Pris 2017	Pris 2018	ENHET	KOMMENTAR
Tilknytningsgebyr for avløp	7 240,00	7 240,00	pr tilknytning	Alle kategorier bygninger
Abonnementsgebyr for avløp:				
Bolig, fritidsbolig	2 225,00	2 225,00	pr år	Eks. MVA
Næring m/forbr. u/500 m3/år	2 225,00	2 225,00	pr år	Eks. MVA
Næring m/forbr. o/500 m3/år	4 120,00	4 120,00	pr år	Eks. MVA
Forbruksgebyr avløp:				
Bolig	11,48	11,48	pr m2	Eks. MVA
Fritidsbolig	2,18	2,18	pr m2	Eks. MVA
Andre kategorier	11,48	11,48	pr m2	Eks. MVA
Målt forbruk	11,48	11,48	pr m3	Eks. MVA

Uendret.

Vanngebyr	Pris 2017	Pris 2018	ENHET	KOMMENTAR
Alle priser er ekskl. m.v.a.				
Tilknytningsgebyr for vann	6 300,00	6 300,00	pr tilknytning	Alle kategorier bygninger
Abonnementsgebyr for vann:				
Bolig, fritidsbolig	2 055,00	2 055,00		Eks. MVA
Næring m/forbr. u/500 m3/år	1 233,00	1 233,00		Eks. MVA
Næring m/forbr. 500 - 5000 m3/år	1 233,00	1 233,00		Eks. MVA
Næring m/forbr. o/5000 m3/år	1 233,00	1 233,00		Eks. MVA
Forbruksgebyr vann:				
Bolig	9,11	9,11	pr m2	Eks. MVA
Fritidsbolig	9,11	9,11	pr m2	Eks. MVA
Andre kategorier	9,11	9,11	pr m2	Eks. MVA
Målt forbruk (måler)	9,11	9,11	pr m3	Eks. MVA
Leie av vannmåler	110,00	110,00	pr år	Eks. MVA

Uendret.

Feiing:

Feiing	Pris 2018	ENHET	KOMMENTAR
Feiing	591	pr. pipe	Alle priser er ekskl. m.v.a.

Husleie kommunale boliger:

Husleie kommunale boliger	Pris 2018	ENHET	KOMMENTAR
Boliger tilstandsgruppe 1	65,66 - 136,03	Pr. m2 leieareal	Inkl. kommunale avgifter
Boliger tilstandsgruppe 2	60,61 - 119,03	Pr. m2 leieareal	Inkl. kommunale avgifter
Boliger tilstandsgruppe 3	63,13 - 79,65	Pr. m2 leieareal	Inkl. kommunale avgifter
Fullt møblert bolig	24,24	Pr. m2 leieareal	Inkl. kommunale avgifter
Sentralfyring	17,1	Pr. m2 leieareal	Når utleier betaler strøm/oppvarming
Elektrisk oppvarming	24,23	Pr. m2 leieareal	Når utleier betaler strøm/oppvarming
Garasjeleie	337	Pr. måned	

Husleie omsorgsboliger:

Husleie økes ihht KPI for 2017 f.o.m. 1.1.2018. Prisene oppdateres.

Husleie omsorgsboliger	Pris fra	Pris til	Økning 1.1.2017	ENHET	KOMMENTAR
Solhov bo- og aktivitetssenter		8 354,00	KPI	pr. mnd.	Inkl. kommunale avgifter
Husleie Lyngstunet helse- og omsorgssenter 44,23 - 52,83 m2	6 316,00	7 389,00	KPI	pr. mnd.	Inkl. kommunale avgifter
Husleie Lenangen bo- og servicesenter 33,1-60,5 m2	6 467,00	7 402,00	KPI	pr. mnd.	Inkl. kommunale avgifter
Husleie trygdebolig/omsorgsbolig Sollia		5 238,00	KPI	pr. mnd	Inkl. kommunale avgifter

Strøm omsorgsboliger Lyngstunet – kr 300 per mnd.

Strøm omsorgsboliger Solhov – kr 600 per mnd.

Behandlingsgebyr byggesak og landbruk:

Forskrift om gebyrregulativ vedtatt med hjemmel i plan- og bygningsloven 2008 § 33-1:

- **Lov om planlegging- og byggesaksbehandling (pbl), sist endret 01.07.2015**
- **Lov om eiendomsregistrering (Matrikkellova) 01.07.2015**

Generelle bestemmelser

- Gebyr beregnes etter den sats som gjelder på tidspunktet fullstendig søknad foreligger og gebyr faktureres tiltakshaver når saksbehandling starter
- Alle gebyr forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Ved for sen betaling påløper morarente, jfr. **Lov om renter ved forsinket innbetaling m.m.** ved forsinket betaling, samt purregebyr ihht gjeldende regler. Faktura som ikke blir betalt sendes til inkasso for tvangsinnfordring
- Ved betalingsmislighold kan kommunen utsette å treffe vedtak om igangsettingstillatelse, midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest inntil fastsatt gebyr er betalt
- Forhåndskonferanse er inkludert i gebyrene
- Utstedelse av midlertidig brukstillatelse og/eller ferdigattest er inkludert i gebyrene
- Andelen gebyr som brukes til tilsyn er anslagsvis 10%
- Dersom søknaden krever dispensasjonsbehandling, vil det i tillegg bli krevd gebyr etter *egne satser under Dispensasjoner*

Reduksjon i gebyr
Ved overskridelse av fastsatt saksbehandlingstidsfrist reduseres gebyret, jfr Forskrift om byggesak § 7-4.

Gebyr ved avslag
Dersom en søknad om tillatelse til tiltak fører til avslag, betales fullt gebyr ihht regulativet for vedkommende tiltak.

Dersom det inne tre måneder etter avslag fremmes ny eller revidert søknad om samme eller tilsvarende tiltak, reduseres nytt gebyr med 50% av det gebyret som ble betalt ved første gangs behandling.

Arealberegning
Bruksareal (BRA) beregnes som beskrevet i Forskrift om tekniske krav til byggverk §5-4.

Meglerpakke
Innhenting av opplysninger for aktuell matrikkelenhet faktureres à kr 1500,-
Meglerpakken gjelder også for privatpersoner som selger bolig privat.

Tiltak som omfattes av byggesaksbestemmelsene etter plan- og bygningslovens § 20-1

Enebolig uten sekundærleilighet, pbl § 20-1 a)

Ett-trinns søknad	Ramme-tillatelse	Igangsettings-tillatelse
7.500,-	7.000,-	2.700,-

Fritidsbolig, pbl § 20-1 a)

Ett-trinns søknad	Ramme-tillatelse	Igangsettings-tillatelse
9.500,-	9.000,-	3.700,-

Tilbygg, påbygg til bolig og fritidsbolig, pbl § 20-1 a)

Ett-trinns søknad	Ramme-tillatelse	Igangsettings-tillatelse
4.500,-	3.000,-	2.700,-

Bolig med flere leiligheter, inkludert tilbygg/påbygg hvor det etableres nye boenheter, gjelder også fritidsboliger med flere leiligheter

Bruksendring, pbl § 20-1 d)

Ett-trinns søknad	Ramme-tillatelse	Igangsettings-tillatelse
4.500,- pr. Leilighet	3.000,- pr. leilighet	2.700,- pr. leilighet

Anlegg o.l. § 20-1, l)

Anlegg av lekeplass, idrettsanlegg	kr	1.000
Havn, kai, molo, småbåthavn	kr	9.500

Vesentlige terrenginngrep og anlegg § 20-1, k), l)

Vesentlig terrenginngrep – tiltaksklasse 1	Kr	7.000
Vesentlig terrenginngrep – tiltaksklasse 2	Kr	15.000
Vesentlig terrenginngrep – tiltaksklasse 3	Kr	20.000

Opprettelse av ny grunneiendom, ny anleggseiendom eller nytt jordsameie § 20-1, m)

Opprettelse av ny grunneiendom, ny anleggseiendom eller nytt jordsameie eller opprettelse av ny festegrunn for bortfeste som kan gjelde i mer enn 10 år, eller arealoverføring, jf. matrikkellova. NB! *Det anmerkes at dette gjelder per matrikkelenhet, ikke per søknad.*	Kr	3.100,-

Øvrige søknadspliktige tiltak etter § 20-1

Øvrige tiltak (eks. damanlegg, basseng, støttemurer, skilt, reklame, støyavskjerming, grave – og fyllingsarbeider o.l.).	Kr	3.100
Riving av tiltak, § 20-1 e)	kr	3.100

Endring av tillatelse før tiltak tas i bruk

Satsene gjelder pr. endringssøknad. Dersom endringssøknad medfører økt bruksareal, eller økning i antall leiligheter, skal det beregnes tilleggsgebyr for økt areal eller antall leiligheter

Endringssøknad – tekniske installasjoner	Kr	1.500,-
Endringssøknad – søknadspliktige tiltak	Kr	4.500,-

Næringsbygg - nybygg, tilbygg og påbygg

Gjelder næringsbygg – nybygg, tilbygg eller påbygg, der det ikke etableres nye boenheter. Ved kombinasjonsbygg som inneholder boligdel anvendes satser for *«Bolig med flere leiligheter, inkludert tilbygg/påbygg hvor det etableres nye boenheter, gjelder også fritidsboliger med flere leiligheter»*

Grunntakst ett –trinn	Ramme-tillatelse	Igangsettings-tillatelse
7.500,-	7.000,-	2.700,-

Søknadspliktige fasadeendringer § 20-1, c)

Søknadspliktige fasadeendringer	Kr	2.500,-

Bruksendring § 20-1, d), g)

Bruksendring uten bygningsmessige endringer	Kr	3.100,-
For bruksendring som medfører oppdeling av bruksenheter, etablering av nye boenheter eller som omfatter tilbygg/påbygg, betales gebyr som for tilsvarende nytt tiltak etter satsene i pkt. om *«Bolig med flere leiligheter, inkludert tilbygg/påbygg hvor det etableres nye boenheter, gjelder også fritidsboliger med flere leiligheter» og «Næringsbygg - nybygg, tilbygg og påbygg»*		
For bruksendring som medfører bygningsmessige endringer innenfor en bruksenhet eller sammenføyning av bruksenheter, betales 50 % av grunntakst for tilsvarende nytt tiltak dersom endringen er søknadspliktig, med minstegebyr kr 3.100,-		

Tekniske installasjoner – oppføring, endring og reparasjon, § 20-1, f)

Vann- og avløpsanlegg, ventilasjonsanlegg, kulde- og varmepumpeanlegg, brannalarmanlegg og lignende	Kr	3.100,-
Oppgradering brannsikkerhet i bestående bygg, med ny prosjektering	Kr	7.500,-
Private vann- og avløpsledninger	Kr	3.100,-
Offentlige vann- og avløpsledninger: Trasélengde ≤ 5 km	Kr	7.500,-
Offentlige vann- og avløpsledninger: Trasélengde > 5 km	Kr	9.500,-
Nedgraving tanker/tanker på terreng (slamavskillere, oljetanker o.l.).	Kr	3.100,-
Utslippstillatelse	Kr	3.100,-

Søknadspliktige tiltak som kan forestås av tiltakshaver, plan- og bygningsloven § 20-4

Mindre tiltak på bebygd eiendom, byggesaksforskriften § 3-1 a-d)

Mindre byggearbeid, forskriften § 3-1, a-d	Kr	3.100,-

Alminnelig driftsbygning i landbruket, byggesaksforskriften § 3-2

Driftsbygninger i landbruket, BRA < 1000 m²	Kr	3.100,-

Midlertidige tiltak, § 20-4, c)

Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg som ikke skal plasseres for lengre tidsrom enn 2 år	Kr	3.100,-

Tiltak som krever dispensasjon

Dispensasjon fra en enkelt bestemmelse i plan- og bygningslovgivningen	Kr	3.100,-
Dispensasjon fra flere bestemmelser i plan- og bygningslovgivningen	Kr	4.500,-
Der det kreves høring fra andre offentlige myndigheter betales i tillegg	Kr	3.100,-

Dispensasjoner, pbl § 19
For behandling av søknad om dispensasjon fra plan- og bygningslovgivningen og fra planbestemmelser belastes gebyr etter følgende tabell:

Dispensasjonssøknad – politisk vedtak med høring	Kr	9.500,-
Dispensasjonssøknad – administrativt vedtak med høring	Kr	6.500,-

Gebyr etter jordloven

Behandling av saker etter jordloven

Gebyr for jordlovsbehandling, jordlovens § 12	Kr	811,-

Situasjonsplan-/ kart

Kommunale ledningsnett (V&A), veg og evt. Annen temadata fra kartserver (GIS/LINE)

For standard situasjonskart, levert digitalt pr e-post betales	Kr	600,-
For standard situasjonskart, levert på papir pr post betales	Kr	700,-

Type bistand

For tiltak som utføres i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningslovgivingen, herunder tiltak som utføres i strid med ramme- og / eller igangsettingstillatelse.

Det må betales dobbelt gebyr for saksbehandling i forbindelse med etterhåndsgodkjenning, tilsyn og kontroll av slike ulovlige byggearbeider. Dersom den konkrete saken etter en beregning av faktisk medgått tid krever mer ressurser enn det som dekkes av det faste gebyret, kan det ilegges tilleggsgebyr etter bestemmelsene om medgått tid (100% tillegg til ordinært gebyr, + evt. tillegg iht. bestemmelsene om medgått tid).

Fritak for gebyr

Når særlige grunner tilsier det kan kommunen etter kommunalt fastsatte retningslinjer helt eller delvis gi fritak for betaling av kommunale gebyrer i en konkret sak.

Kommunestyret vedtar følgende retningslinjer: Gebyrer etter gebyrregulativet for tekniske tjenester kan av vedkommende virksomhetsleder reduseres eller frafalles dersom følgende forutsetninger er oppfylt:

1. Saken må være av mindre omfang; for byggesaker må tiltaket være uten ansvarsrett og i tiltaksklasse 1.
2. Søkeren må være innenfor disse kategoriene:
    - 2.1. Lokal forening eller lag med ideelt formål som er berettiget kulturstøtte fra Lyngen kommune.
3. Tiltaket skal ikke tjene næringsformål.
4. Standardiserte byggesøknadsblanketter skal benyttes i byggesaken (f.eks. fra dibk.no).
5. Gyldige vedtekter for drift- og vedlikehold skal fremlegges søknad om tillatelse til tiltak etter pbl.

Gebyrregulativ for kart og delingsforretning m.v.:

Nytt gebyr trådte i kraft 1. januar 2015.

1.1	**Oppretting av grunneiendom og festegrunn**	
	areal fra 0 – 500 m2	kr. 12.500,-
	areal fra 501 – 2000 m2	kr. 13.500,-
	areal fra 2001 m2 – økning pr. påbegynt da.	kr. 1.000,-
1.2	**Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn**	
	areal fra 0 – 500 m2	kr. 12.500,-
	areal fra 501 – 2000 m2	kr. 13.500,-
	areal fra 2001 m2 – økning pr. påbegynt da	kr. 1.000,-
1.3	**Oppretting av uteareal på eierseksjon**	
	Gebyr for tilleggsareal pr. eierseksjon	
	areal fra 0 – 50 m2	kr. 6.000,-
	areal fra 51 – 250 m2	kr. 6.500,-
	areal fra 251 – 2000 m2	Kr. 7.000,-
	areal fra 2001 m2 – økning pr. påbegynt da.	Kr.1.000,-
1.4	**Oppretting av anleggseiendom**	
	Gebyr som for oppretting av grunneiendom.	kr. 13.000,-
	areal fra 0 - 2000 m3 - fra 2001 m3 – økning pr. påbegynt da	
	areal fra 2001 m3 – økning pr. påbegynt da.	kr. 1.000,-
1.5	**Registrering av jordsameie**	
	Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie	
	faktureres etter medgått tid <u>fra 2001 m3 – økning pr. påbegynt da</u>	kr. 900,- pr. t

2 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført

oppmålingsforretning

Viser til punktene 1.1 – 1.5. I tillegg kan komme tilleggsgebyr for å utføre oppmålingsforretningen

kr. 2.000,-

2.1 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering oppmålingsforretning

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises eller ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold settes til 1/3 av gebyrsatsene etter punktene 1 og 2.

3 Grensejustering oppmålingsforretning

3.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal (maksimalgrensen er satt til 500 m2). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen.

For grensejustering til veg eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.

areal fra 0 – 250 m2 kr. 4.500,-

areal fra 251 – 500 m2 kr. 6.000,-

3.2 Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m3

areal fra 0 – 250 m3 kr. 5.500,-

areal fra 251 – 1000 m3 kr. 6.500,-

4 Arealoverføring

4.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.

areal fra 0 – 500 m2 kr. 11.000,-

	arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m2 medfører en økning av gebyret på	kr. 1.000,-
4.2	**Anleggseiendom**	
	For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføying er tilstede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.	
	areal fra 0 – 500 m3	kr. 9.000,-
	arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m3 medfører en økning av gebyret på	kr. 1.000,-
5	**Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålings-forretning**	
	For inntil 2 punkter	kr. 2.500,-
	For overskytende grensepunkter, pr. punkt	kr. 900,-
6	**Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt og/eller klarlegging av rettigheter**	
	For inntil 2 punkter	kr. 4.000,-
	For overskytende grensepunkter, pr. punkt	kr. 1.000,-
	Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter	
	medgått tid	kr. 900,- pr. t
7	**Private grenseavtaler**	
	For inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde	kr. 2.500,-
	For hvert nytt punkt eller påbegynte 100 m grenselengde	kr. 1.500,-
	Billigste alternativ for rekvirent velges	
	Alternativt kan gebyr fastsettes etter medgått tid	kr. 900,- pr. t

8 Urimelig gebyr

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan rådmannen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunngitt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

9 Betalingstidspunktet

Gebyret kreves inn forskuddsvis.

10 Forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken

Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.

11 Utstedelse av matrikkelbrev

Matrikkelbrev inntil 10 sider	kr. 175,-
Matrikkelbrev over 10 sider	kr. 350,-

Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen

12 Gebyr til kommunen når andre offentlige instanser utfører del av arbeidet

Gebyret fastsettes etter medgått tid	kr. 900,- pr. t

13 Timepris for medgått tid på ikke-lovfestede oppmålingsoppdrag

Pris for medgått tid blir beregnet etter følgende satser:

feltarbeid	kr. 900,- pr. t
kontorarbeid	kr. 900,- pr. t

14 Gebyr for oppmålingsforretning over større sammenhengende arealer.

For forretninger over større sammenhengende arealer til landbruks-, allmenn fritids- og allmennyttige formål betales etter anvendt tid.

Minstesats som det høyeste beløp i pkt. 1.1

15 Gebyr for Oppmålingsforretning over punktfeste.

For oppmålingsforretning over punktfeste betales 50% av minstebeløpet i pkt. 1.1

Renovasjon:

Vedtatt 28.10.16 i styret for Avfallsservice AS

Gjelder fra 01.01.2018

	2018		
Type abonnement	Eks. mva.	Inkl. mva.	Endring 2017-2018
Standardabonnement	3 270	4 088	1,0 %
Miniabonnement	2 660	3 325	1,0 %
Miniabonnement kompost	2 660	3 325	1,0 %
Storabonnement	4 754	5 943	1,0 %
Fritidsabonnement	832	1 040	1,0 %
Fritidsabonnement m/dunk	1 813	2 266	1,1 %
Slam inntil 4 m3			
- tømming hvert år	1 661	2 076	2,1 %
- tømming hvert 2. år	831	1 039	1,4 %
Slam fritidsboliger			
- tømming hvert 3. år	567	709	0,0 %
- tømming hvert 4. år	426	533	0,0 %
Slam pr. m3 (> 4 m3)	457	571	2,0 %
Ekstra tømming septik	2 189	2 736	2,0 %
Ekstra tømming i per. 1.11.-30.4.	3 274	4 106	2,1 %
Hentegebyr dunk inntil 6 meter	960	1 200	0,0 %
Gebyr manglende merking/rydding	510	638	2,1 %
Byttegebyr dunk	257	321	1,0 %
Kjøp av dunk	604	755	5,8 %

2018

Forretningsbetingelser

Forretningsbetingelser for kommunale havner og sjøarealer

Del 1

Lyngen kommune

01.01.2018

Innhold

1. GENERELLE BESTEMMELSER 4
1.1. Hjemmel 4
1.2. Definisjon 4
1.3. Pris 4
1.4. Valuta 4
1.5. Tilbud 4
1.6. Betalingsbetingelser 4
1.7. Sikkerhetsstillelse 5
2. FORSINKELSESRENTER, STRAFFEANSVAR OG MERVERDIGAVGIFT 5
2.1. Forsinkelsesrenter 5
2.2. Straffeansvar 5
2.3. Merverdiavgift (MVA) 5
3. ANLØPSAVGIFT 6
3.1. Formål og hjemmel 6
3.2. Avgiftsområde 6
3.3. Henvisning 6
4. KAIVEDERLAG 7
4.1. Beregning av kaivederlag 7
4.2. Kaivederlag 7
5. VAREVEDERLAG 8
5.1. Beregning av varevederlag 8
5.2. Fritatt for varevederlag 8
6. VEDERLAG FOR OVERLIGGENDE VARER 9
7. ISPS-GEBYR 10
7.1. Generelt 10
7.2. Sikkerhetsgebyr 10
7.3. Offentlige kaier 10
8. RENOVASJONSGEBYR - SKIPSRENOVASJON 11
8.1. Hjemmel 11
8.2. Beskrivelse av gebyrsystemet 11

8.3. Oljeavfall, lasterester og kloakk 11
8.4. Avfall 11
8.5. Fartøy som betaler gebyr for hvert anløp 12
8.6. Gebyr ved ureglementert avfallsdeponering 12
8.7. Gebyrfritak 12
9. VANNLEVERANSE TIL FARTØY ELLER KJØRETØY 12
1. LEVERING AV STRØM TIL FARTØY ELLER KJØRETØY 13
2. VEDERLAG FOR LANDVERTS TRANSPORT 13
11.1. Terminalvederlag 13
11.2. Vognvederlag 13
3. LEIE AV ARBEIDSKRAFT 14
4. FORTØYNINGSVEDERLAG 14
5. SAKSBEHANDLINGSGEBYR 14
14.1. Hjemmel 14
14.2. Vilkår 14
14.3. Saksbehandlingens omfang 15

1. GENERELLE BESTEMMELSER

1.1. Hjemmel

Retningslinjer for prisfastsetting for Lyngen kommune havner og sjøarealer er hjemlet i lov av 17. april 2009 nr. 19. om havner og farvann § 9 og § 25 med tilhørende forskrifter.

1.2. Definisjon

Kommunale havner og sjøarealer som Vollneset, Lyngseidet, Tyttebærvika, Nord-Lenangen, Sandneset og Lenangsøyra havner og sjøarealer er en del av Lyngen kommunes administrasjon og forretningsbetingelse som er beskrevet i dette skriv. Begrepet Lyngen kommunes havner og sjøarealer er i juridisk sammenheng å forstå synonymt med Lyngen kommune.

1.3. Pris

Kunder er forpliktet til å betale den pris som til enhver tid er vedtatt eller til den pris som er avtalt. Alle priser er oppgitt eksklusive merverdiavgift. For priser henvises til prisliste.

1.4. Valuta

Alle priser oppgitt i norske kroner (NOK). Betaling aksepteres kun i norske kroner (NOK).

1.5. Tilbud

Alle tilbud som Lyngen kommune avgir er uforpliktende inntil kundens aksept av tilbudet er kommet kommunen i hende.

1.6. Betalingsbetingelser

Lyngen kommunes tilgodehavende forfaller til betaling 14 kalender dager etter fakturadato hvis ikke annet er avtalt. Faktura utstedes av Lyngen kommune.

1.7. Sikkerhetsstillelse

Lyngen kommune kan kreve sikkerhetsstillelse eller forskuddsbetaling for de tjenester som skal leveres, eller forventes levert til kunden.

2. FORSINKELSESRENTER, STRAFFEANSVAR OG MERVERDIAVGIFT

2.1. Forsinkelsesrenter

Hvis kunden ikke betaler til avtalt tid, kan det kreves rente av det beløp som har forfalt til betaling i henhold til lov om renter ved forsinket betaling m.m. Jf. lov av 17. desember 1976 nr. 100 (forsinkelsesrenteloven).

2.2. Straffeansvar

Viser til lov om havn og farvann § 62.

2.3. Merverdiavgift (MVA)

Merverdiavgiften reguleres til en hver tid etter lov om merverdiavgift med forskrifter.

Alle priser, avgifter og vederlag er å anse som eksklusiv merverdiavgift dersom ikke annet fremgår i regulativet. Merverdiavgift (MVA) belastes etter merverdiavgiftsloven av 19. juni 1969 nr. 66 og med senere endringer, jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Som en hovedregel kan sies at utenlandske fartøyer og fartøyer som skal til eller kommer fra utenlandske havner, samt orlogsfartøy og statsfartøy med en bestemt virksomhet, er fritatt for merverdiavgift på avgifter og tjenester

3. ANLØPSAVGIFT

3.1. Formål og hjemmel

Regulativet for anløpsavgift er en forskrift i henhold til forvaltningslovens bestemmelser. Avgiften skal dekke kostnader ved utøvelse av offentlig myndighet og kostnader til å legge til rette for sikkerhet og fremkommelighet i Lyngen kommunes sjøområder.

Anløpsavgiften er fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet med hjemmel i lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann § 9 og § 25, med tilhørende forskrifter.

3.2. Avgiftsområde

Avgiftsområdet for anløpsavgiften er definert med samme geografiske grenser som for Lyngen kommunes sjøområder Jf. lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann § 4.

Kommunen kan fastsette at fartøy som anløper havn i kommunens sjøområde skal betale anløpsavgift. Anløpsavgiften skal ilegges pr. anløp. Ved flere anløp til havn innenfor kommunens sjøområde i løpet av samme døgn ilegges avgift kun en gang.

3.3. Henvisning

For videre informasjon om anløpsavgiften henvises til Lyngen kommunes *Anløpsavgiftsregulativ.*

4. KAIVEDERLAG

4.1. Beregning av kaivederlag

Kaivederlag beregnes på grunnlag av fartøyets brutto tonnasje i henhold til den internasjonale konvensjon om måling av fartøyer av 23. juni 1969.

For fartøy som ikke er målt eller har gyldig målebrev fastsetter havnemyndighetene fartøyets tonnasje etter skjønn.

For fartøyer som forlates i havneområdet uten tilstrekkelig bemanning slik at en forsvarlig beredskap eller et tilfredsstillende vakthold kan opprettholdes, betales dobbelt kaivederlag.

4.2. Kaivederlag

Kaivederlag er skipets betaling for bruk av offentlige kaier og svares pr. påbegynt døgn og fastsettes etter følgende prinsipper:

a. Liggetiden regnes fra fartøyet legger til og inntil det går fra kai.
b. Del av døgn på 6 timer eller mindre regnes for $^1/_2$ døgn, det betales dog alltid kaivederlag for minst ett døgn.
c. Opphold under en time for mannskapsskifte eller service til fartøyet gis fritak for kaivederlag.
d. Fartøyer som unnlater å melde fra til Lyngen kommune når de forlater havna betaler for et døgn ekstra.

For fartøy som etter ordre fra Lyngen kommune må forhale fra kai for å gi plass for annet fartøy og deretter legger til kai igjen, regnes liggetiden som om fartøyet hele tiden hadde ligget ved kaien. Hvis fraværet fra kai er over 3 timer, skal det skje fradrag i den beregnede liggetid for den tid fartøyet har vært borte fra kaien.

Skifter et fartøy fra en plass ved offentlige kaier til en annen uten i den mellom liggende tid ha vært utenfor kommunens sjøområde, blir liggetiden å beregne som om fartøyet uten avbrytelse hadde ligget ved kaien.

Et fartøy som fortøyer på siden av et annet fartøy som ligger ved offentlig kai og har forbindelse med land over sistnevnte fartøy, skal betale fullt vederlag etter gjeldende satser. Orlogsfartøyer er fritatt for kaivederlag, men betaler vederlag for utførte tjenester i havnen.

5. VAREVEDERLAG

5.1. Beregning av varevederlag

Varevederlaget kreves opp innenfor Lyngen kommunens sjøområde. Varevederlaget ilegges varen som betaling for dens bruk av offentlige kaier og arealer og gjelder for varer som bringes om bord eller i land fra skip.

Beregningsgrunnlaget for varevederlag er varens brutto vekt i tonn inkl. emballasje. Volumvekt regnes om til vektenhet $1m^3 = 0,5$ tonn, i henhold til lovens bestemmelser. Beregningsgrunnlaget skal dog aldri være mindre enn varens vekt.

Varevederlaget inkluderer lagring av varer på anvist areal disponert av Lyngen kommune inntil 48 timer etter endt lossing eller før lasting av fartøy tar til.

Pris per tonn gods fastsettes per anløp og fakturamottaker i henhold til satser beskrevet per vareslag i prislisten.

5.2. Fritatt for varevederlag

e. Passasjerers bagasje.
f. Proviant, drivstoff eller andre forsyninger til fartøyets drift.

6. VEDERLAG FOR OVERLIGGENDE VARER

Varer som losses eller lastes på Lyngen kommunes arealer eller kaier kan ligge vederlagsfritt i 48 timer fra den tid lossing er avsluttet eller før det tidspunkt lasting påbegynnes. For varer som blir henstilt utover denne tid betales etter sats for overliggende varer.

Varer eller gods skal bare legges på de steder som Lyngen kommune anviser, gods som henstilles uten Lyngen kommunes samtykke betaler tilsvarende sats for overliggende varer multiplisert med 3.

Lyngen kommune kan, om det finnes det nødvendig, kreve varer avhentet før utløpet av den vederlagsfrie tid. Hovedregelen er at losset gods eller gods som skal utskipes ikke skal være til hinder for annen aktivitet ved havnen.

Lyngen kommune er uten ansvar for de varer som er henlagt på dets arealer, kaier eller skur. Varer som ligger på kaier eller arealer uten samtykke, eller som blir liggende der lenger enn tillatt, kan fjernes og lagres for vedkommende mottaker eller avsenders regning.

Blir varer ikke hentet innen 3 måneder, kan Lyngen kommune selge dem ved offentlig auksjon etter vanlig kunngjøring. Varer som ikke gir sikkerhet for påløpte omkostninger eller som er lett utsatt for å bederve eller som kan foranledige skade, har Lyngen kommune rett til å selge innen utløpet av de 3 måneder, eller tilintetgjøre hvis det finnes nødvendig.

For varer som losses eller lastes utenom ekspeditør, plikter fartøyets fører å gi oppgaver eller sende fraktbrev over gods til Lyngen kommune innen 24 timer før ankomst. Lyngen kommune vil fakturere varemottaker eller vareavsender i henhold til mottatte oppgaver.

Lyngen kommune har adgang til å foreta kontroll ved stikkprøver og kan forlange og få oversendt manifest, fraktbrev og lignende. Farlig gods må innrapporteres til Lyngen kommune minimum 48 timer før anløpet.

7. ISPS-GEBYR

7.1. Generelt

The International Ship and Port Facility Security Code – ISPS koden - er utarbeidet av FNs sjøfartsorganisasjon IMO, og ble vedtatt 12. desember 2002. Formålet med reglene er å beskytte fartøyer, herunder besetning og passasjerer, i internasjonal fart mot terrorhandlinger.

"Forskrift om særlige sikkerhets- og antiterrortiltak i norske havner" implementerer de deler av ISPS-koden som stiller krav til havneterminaler som betjener slike fartøyer. Forskriften ble midlertidig innført 1. juli 2004. Fiskeri- og kystdepartementet fastsatte den 29 mai 2013 ny Forskrift om sikring av havner og havneterminaler mot terrorhandlinger mv.

7.2. Sikkerhetsgebyr

(Jf. Forskrift 2013-05-29-538) om sikkerhet og terrorberedskap i norske havner)

Sikkerhetsgebyret er fartøyets eller kjøretøyets betaling for dekning av kostnader til investeringer og drift av sikkerhetstiltak og terrorberedskap i havna. Lyngen kommune kan fastsette måneds- eller årsvederlag samt rabattordninger for langtidsanløp.

7.3. Offentlige kaier

Alle skip og kjøretøyer som anløper en ISPS godkjent havneterminal skal betale sikkerhetsgebyr.

8. RENOVASJONSGEBYR - SKIPSRENOVASJON

8.1. Hjemmel

I henhold til Forskrift om begrensning av forurensning (FOR 2004-06-01 nr. 931), kapittel 20 har Lyngen kommune etablert mottaksordning for avfall og lasterester fra skip.

8.2. Beskrivelse av gebyrsystemet

Dersom det leveres avfall eller lasterester, behandles det på samme måte som beskrevet for cruise/passasjerskip eller orlogsfartøy.

Lyngen kommune vil formidle kontakt med firma som kan motta avfall.

Påløpte kostnader oppkreves av Lyngen kommune etter faktisk levert type og mengde, med påslag av et administrasjonsgebyr.

8.3. Oljeavfall, lasterester og kloakk

Lyngen kommune vil formidle kontakt med firma som kan motta oljeavfall, lasterester og kloakk fra skip. For at disse avfallsfragmenter skal kunne mottas må fartøyet ha overholdt meldeplikten beskrevet i forskriftens § 7. Gebyr for oljeavfall, lasterester og kloakk beregnes i hvert enkelt tilfelle på grunnlag av type og mengde som leveres, samt leveringstidspunkt. Gebyret oppkreves av Lyngen kommune etter faktisk levert type og mengde, med påslag av et administrasjonsgebyr.

8.4. Avfall

Avfall avleveres i avfallscontainere, som er plassert i havnen. Farlig avfall kan kun leveres ved spesielle mottaksstasjoner. Matavfall fra skip utenom EU/EØS-området skal behandles som spesialavfall. Gebyr beregnes etter de faktiske kostnader.

Gebyr for renovasjon skal betales av alle fartøyer som anløper offentlig kai, uavhengig om det leveres avfall fra skipet til avfallsordningen. Gebyr for renovasjon beregnes på grunnlag av skipets bruttotonnasje.

8.5. Fartøy som betaler gebyr for hvert anløp

Gebyr for sortert og usortert avfall fra skip uten leveringsavtale i annen havn beregnes etter skipets BT.

Unntatt cruise-, passasjerskip og orlogsfartøyer som betaler de faktiske utgifter for containerleie, frakt og deponering av avfallet. Det vil si at de skal betale renovasjonsgebyr etter faktisk levert type og mengde. I tillegg beregnes et administrasjonsgebyr.

For langtidsanløp vil det tilkomme et gebyr pr. bestilling/tømming av avfallscontainer.

8.6. Gebyr ved ureglementert avfallsdeponering

Fartøy som forlater Lyngen kommunes kaier og som ureglementert etterlater seg avfall, lasterester, og lignende kan bli ilagt:

a. et gebyr som skal dekke leie av Lyngen kommunes personell for opprydning iht. satser i kapitel 16. Gebyret vil minimum være 2 timer for en mann
b. kostnader i forbindelse med deponering eller lagring av etterlatenskaper.

8.7. Gebyrfritak

Det kan gis fritak eller bortfall av gebyr dersom det kan dokumenteres at avfallet leveres fast i en annen havn, og det kan dokumenteres at denne havnen har mottaksordning i samsvar med forskriftens kapittel 20, eller at andre særlige hensyn tilsier det.

Fartøy med størrelse inntil 50 BT er fritatt for renovasjonsgebyr.

Gebyr for renovasjon oppkreves av Lyngen kommune og faktureres sammen med øvrige avgifter og vederlag for anløpet.

9. VANNLEVERANSE TIL FARTØY ELLER KJØRETØY

Levering av vann er ikke tilgjengelig i alle havner, og avtales på forhånd. For oppkobling av vann i den ordinære arbeidstiden påløper vederlag per til- og frakobling med 1 times arbeid. Utenom ordinær arbeidstid betales de faktiske kostnadene i henhold til tariff for utleie av arbeidskraft.

Betaling for vannleveranser ilegges per m^3 med en minsteavgift.

10. LEVERING AV STRØM TIL FARTØY ELLER KJØRETØY

Levering av strøm er ikke tilgjengelig i alle havner, og avtales på forhånd. For oppkobling av strøm i den ordinære arbeidstiden påløper vederlag per til/frakobling med 1 times arbeid. Utenom ordinær arbeidstid betales de faktiske kostnadene i henhold til tariff for utleie av arbeidskraft.

Betaling for strømleveranser ilegges per kWh.

1. VEDERLAG FOR LANDVERTS TRANSPORT

11.1. Terminalvederlag

Varer som transporteres landverts, og hvor havnens arealer eller varelager benyttes til på-, avlasting eller omlasting, skal betale vederlag etter samme satser og regler som bestemt for varevederlaget. Dette gjelder også for varer som pålastes, avlastes eller omlastes på festede arealer.

Fritatt for dette vederlag er varer som belastes med ordinær varevederlag.

11.2. Vognvederlag

c. Alle godstransporterende kjøretøy som bruker Lyngen kommunes veier, arealer eller parker i havneområdet skal betale vognvederlag. Dette gjelder også for tilhengere m.v. Unntatt er de som etter nærmere avtale med Lyngen kommune er gitt fritak for dette.

d. Kjøretøy under 3,5 tonn er fritatt for vognvederlag.

e. Kjøretøy som parkerer på utleide arealer betaler kun ett vederlag per innkjøring, selv om oppholdet strekker seg over flere døgn.

12. LEIE AV ARBEIDSKRAFT

f. Timesatsene som angitt i prislisten gjelder for utleie av personale fra Lyngen kommune ved arbeidsoppdrag blant annet fortøyning, vannfylling, lasting og lossing.

g. Det faktureres minimum 1 time per person. Ved utkalling utenfor ordinær arbeidstid minimum 2 timer per person. Medgått tid avrundes opp til nærmeste halvtime. Prisene for utleie av arbeidskraft er eksklusive kjøre- og reisegodtgjørelse.

13. FORTØYNINGSVEDERLAG.

h. Bistand til fortøyning m.m. betales etter fastsatte timesatser i henhold til tariff for "utleie av arbeidskraft", minimum en time pr. utkalling.

i. Utenom ordinær arbeidstid avregnes minimum to timer pr. utkalling, i tillegg kommer relevant kjøregodtgjørelse.

14. SAKSBEHANDLINGSGEBYR

14.1. Hjemmel

Saksbehandlingsgebyr innkreves i medhold av lov av 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann §§ 6 og 54, med tilhørende forskrifter.

Lyngen kommune behandler søknad om tillatelse etter § 27. 1, ledd. Søknadsplikten er knyttet til enhver aktivitet eller innretning som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i kommunens sjøområde.

Farledsforskriften med sitt kartgrunnlag legger klare føringer om hvem som skal behandle en søknad etter § 27, 1. ledd, det vil si Lyngen kommune, og hvem som skal behandle en søknad etter § 27, 2. ledd, det vil si Kystverket.

14.2. Vilkår

Til dekning av Lyngen kommunes nødvendige kostnader knyttet til behandling av søknad om tillatelse etter lov av 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann § 27 og forskrifter gitt i medhold av loven, skal tiltakshaver betale gebyr.

For søknader som omfatter flere tiltak beregnes det et tillegg i gebyret på 20 %.

Gebyrene kreves innbetalt etter at saksbehandlingen er foretatt.

Lyngen kommune utsteder faktura etter at vedtak er fattet.

Når en tiltakshaver eller rekvirent er årsak til at en behandling av søknad blir avbrutt, skal det betales i forhold til det arbeid som er lagt ned.

Dersom en søknad om tiltak fører til avslag betales fullt gebyr i henhold til regulativet.

14.3. Saksbehandlingens omfang

Med begrepet *enkle tiltak* menes tiltak slik som flytebrygger, mindre fortøyninger, kabler, rør, lyskilder med videre.

Med begrepet *kompliserte tiltak* menes tiltak slik som fortøyningsinstallasjoner, kaier, brygger, broer, luftspenn, moloer, utfylling, utdyping, opplag av fartøy, større ledninger, kabler, rør, lyskilder med videre.

Lyngen kommune
Kommunale havner
og sjøarealer

Regulativ for anløpsavgift for Lyngen Kommunes havner og sjøarealer 2017

DEL 2

Regulativ for anløpsavgift for Bergneset Havn og Balsfjord kommunes sjøområde

Vedtatt i Lyngen kommunestyre xxxxxxxxxx

Del 2

Alle satser konsumprisindeksjusteres per 1.1.2018.

Innhold

1. GENERELLE BESTEMMELSER 18
1.1. Hjemmel 18
1.2. Avgiftsområde 18
1.3. Merverdiavgift 18
1.4. Opplysningsplikt – havnebrukere / kaieiere 18
1.5. Ankomst- og avgangsmelding - fartøyer 19
1.6. Ansvarsforhold , straffeansvar og panterett 19
2. ANLØPSAVGIFT 21
2.1. Avgiftsplikt og unntak 21
2.2. Grunnlag for beregning av anløpsavgift 21
2.3. Satser for anløpsavgift 22

1. GENERELLE BESTEMMELSER

1.0. Hjemmel

Anløpsavgift for Lyngen kommunes sjøområde er fastsatt med hjemmel i Lov om Havner og Farvann - 2009-04-17 nr. 19 - § 9 og § 25 med dertil tilhørende forskrifter.

Anløpsavgiften skal dekke kommunens kostnader ved utøvelse av offentlig myndighet med hjemmel i oven nevnte lov, samt kostnader for å legge til rette for sikkerhet og fremkommelighet i kommunenes sjøområde.

1.1. Avgiftsområde

Avgiftsområdet er innenfor Lyngen kommunes sjøområde.

1.2. Merverdiavgift

Merverdiavgiften reguleres til en hver tid etter lov om merverdiavgift med forskrifter.

Alle priser, avgifter og vederlag er å anse som eksklusiv merverdiavgift dersom ikke annet fremgår i regulativet. Merverdiavgift belastes etter merverdiavgiftsloven av 19. juni 1969 nr. 66 og med senere endringer, jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Som en hovedregel kan sies at utenlandske fartøyer og fartøyer som skal til eller kommer fra utenlandske havner, samt orlogsfartøy og statsfartøy med en bestemt virksomhet, er fritatt for merverdiavgift på avgifter ogtjenester.

1.3. Opplysningsplikt –havnebrukere

I henhold til Fisker- og Kystdepartementets forskrift 1989-08-17 nr. 819 - forskrift om opplysninger som skal gis av havnebrukere og private kaieiere og om kommunens plikt til å føre statistikk - heter det:

§2 *«Havnebrukere og private kaieiere plikter å gi kommunale havnemyndigheter de opplysninger som er nødvendige for å beregne og innkreve avgiftene. Kommunale havnemyndigheter kan gi pålegg til havnebrukere og private kaieiere om å gi slike opplysninger som nevnt i denne bestemmelse.»*

§ 5 *«Unnlatelse av å etterkomme pålegg som gis av kommunale havnemyndigheter etter denne forskriften straffes etter bestemmelsen i lov om havner og farvann av 8. juni 1984 nr. 51 § 28 siste ledd, jmfr. samme lovs § 20. »*

Som følge av dette har alle brukere av Lyngen kommunes havner og sjøarealer plikt til å rapporter månedlig til Lyngen kommune om bruk av disse. Rapporteringen skal skje på skjema utarbeidet av Lyngen kommune og oversendes til kommunen månedlig senest 7 dager etter utgangen av hver kalendermåned. Forsømmelse av denne rapporteringsplikt vil kunne medføre tap av rett til å bruke havneterminalen.

1.4. Ankomst- og avgangsmelding - fartøyer

I henhold til Fiskeri- og kystdepartementets forskrift 2009-12-15 nr 1545 - forskrift om ankomst- og avgangsmeldinger og om adgang til fartøy, anlegg og innretninger - heter det:

§ 1 *«Fører av fartøy som skal anløpe havn i kommunens sjøområde skal om mulig minst 24 timer før ankomst rapportere til havneadministrasjonen i overensstemmelse med «IMO General Declaration», med unntak for de opplysninger som kreves i punktene 11 og 18-23 i vedlegget. I lasteerklæringen skal det oppgis lastens art og totale mengde samt art, vekt og antall av lasteenheter som skal losses eller lastes i havnen.*

Dersom sjøreisen er kortere enn 24 timer, skal ankomstmelding gis senest ved avgang fra siste havn.

Fører av norsk fiske- eller fangstfartøy med største lengde over 20 meter kan gi ankomstmelding senere enn 24 timer før ankomst, dersom ankomststed og ankomsttid ikke er klarlagt.

Føreren skal også melde fra om endringer i beregnet ankomsttid.

Fører av fartøy som er pliktig til å gi ankomstmelding skal også gi avgangsmelding i overensstemmelse med «IMO General Declaration».

Bestemmelsene i første til femte ledd gjelder ikke for orlogsfartøyer, fritidsbåter og norske fiske- og fangstfartøyer med største lengde under 20 meter, fartøyer som går i regelmessig rute, og fartøyer som kun trafikkerer innenfor kommunens sjøområde. Fører av slike fartøyer som skal anløpe havn i kommunens sjøområde skal likevel om mulig minst 24 timer før ankomst gi melding til havneadministrasjonen om beregnet ankomsttid (ETA) og skal også melde avgang. For orlogsfartøyer skal i tillegg oppgis navn og kjennetegn. Førere av øvrige slike fartøyer har likevel plikt til å gi melding og opplysninger dersom havneadministrasjonen bestemmer det.

Havneadministrasjonen kan samtykke i at også andre enn de fartøyer som er nevnt i foregående ledd, kan unnlate å gi ankomstmelding eller opplysninger, eller at opplysningene kan gis på et senere tidspunkt.

Havneadministrasjonen skal holdes underrettet om ruteplanene til rutegående fartøy».

1.5. Ansvarsforhold, straffeansvar og panterett

Reder er ansvarlig for betaling av anløpsavgiften. Skyldig anløpsavgift er tvangsgrunnlag for utlegg. Ved forsinket betaling av anløpsavgift svares forsinkelsesrente etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

For straffeansvar ved unndragelse av betaling m.m. vises det til lov om havn og farvann § 62.

Panterett, inndrivelse av krav etter "Havne- og farvannsloven 2009"(Lov-2009-04-17-19).

§ 55. Inndrivelse av gebyr og avgift

Skyldig gebyr og avgift fastsatt i medhold av §§ 6, 23, 24, 25, 42 sjette ledd og 54 er tvangsgrunnlag for utlegg.

Krav som staten eller en kommune har mot rederen etter henholdsvis §§ 23 og 24 eller §§ 25 og 42 sjette ledd i denne loven, har panterett i skipet etter reglene om sjøpanterett i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven).

§ 56. Panterett for krav ved direkte gjennomføring og tiltak overfor fartøy i fare. Krav som myndigheten etter loven har mot rederen i anledning utgifter, skade og tap som pådras ved iverksetting av tiltak som nevnt i § 36 og § 38, har panterett i skip og last etter bestemmelser om sjøpanterett i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven).

2. ANLØPSAVGIFT

2.0. Avgiftsplikt og unntak

Lyngen kommune har bestemt at fartøy som anløper havn i kommunen skal betale anløpsavgift til kommunen, jfr. havne- og farvannsloven § 25 og FKD forskrift 2010-12-20 nr. 1762 § 2:

> *Anløpsavgiften skal ilegges per anløp. Med et anløp menes en inn- og utseiling. Ved flere anløp til havn i kommunen i løpet av samme døgn, ilegges avgift kun en gang.*
>
> *Unntatt fra plikt til å betale anløpsavgift er:*
>
> *a) Fartøy med største lengde under 15 meter*
> *b) Bergings- og isbryterfartøyer i forbindelse med berging og isbryting*
> *c) Orlogsfartøy, norske og utenlandske*
> *d) Kystverkets fartøy i forbindelse med arbeid i farvannet*
> *e) Sysselmannen på Svalbards tjenestefartøy og Norsk Polarinstitutts fartøy i forbindelse med arbeid i farvannet på Svalbard*
> *f) Fartøy som anløper havn på grunn av skade ellernødstilstand og fartøyet ikke laster, losser eller tar om bord passasjerer.*

2.1. Grunnlag for beregning av anløpsavgift

Jfr. FKD forskrift 2010-12-20 nr. 1762 § 4:

Anløpsavgiften skal beregnes på bakgrunn av fartøyets bruttotonnasje (BT) slik den er angitt i fartøyets internasjonale målebrev som er i henhold til Den internasjonale konversjon om måling av fartøy av 1969.

2.2. Satser for anløpsavgift

Følgende satser gjelder for anløpsavgift ved anløp i Lyngen kommunes sjøområde:

BT intervall		Beløp ekskl. mva		
Fra	Til	Sats pr. BT	Sum pr. intervall	Akkumulert sum
1	300	0,56	168	168
301	600	0,47	141	309
601	1 200	0,36	216	525
1 201	2 000	0,31	248	773
2 001	3 000	0,22	220	993
3 001	4 000	0,20	200	1193
4 001	over	0,20	200	--

Minstesats settes til kr 100 per anløp ekskl. mva.

Alle priser er i norske kroner og eksklusiv merverdiavgift. Informasjon om betingelser finnes i Lyngen kommunes forretningsbetingelser.

1. Kaivederlag				
BT intervall		Beløp ekskl. mva		
Fra	Til	Fra	I intervall	akkumulert
1	300	0,72	216	216
301	600	0,69	207	423
601	1 200	0,59	354	777
1 201	2 000	0,54	432	1 209
2 001	3 000	0,42	420	1 629
3 001	4 000	0,25	250	1 879
4 001	over	0,22		
Minstesats kaivederlag				Kr. 100;- pr. døgn

2. Varevederlag	
2.0. Stykkgods:	Pr. tonn
Vei-/salt i storsekk	Kr. 13;-
Jern/stål/aluminium	Kr. 13;-
Trelast (1 m^3 = 0,5 tonn)	Kr. 13;-

2.2. Kvantumsrabatt for eksport av bulk, årlig eksportert kvantum	Pr. tonn
0 – 10 000 tonn	0 %
10 000 – 20000 tonn	15 %
20 001 – 30000 tonn	25 %
30 000 tonn og over	35 %

3. Vederlag overliggende varer	
Grunnsats	Kr. 8;- m^2 pr. døgn

1. Sikkerhets gebyr (ISPS)	
Alle fartøy	Kr. 260;- pr. anløp
2. Renovasjonsgebyr	
Fartøy under 1000 BT	Kr. 100;-
Fartøy over 1000 BT	Kr. 130;-

1. Vann og strømleveranser til fartøy og kjøretøyer	
Fylling av vann	Kr. 15,- pr. m^3
Minstesats vann	Kr. 250;-
Leie av slanger for fylling av vann	Kr. 50;-
Strømleveranser	Kr. 1,50;- pr kWh.
Minstesats strøm	Kr. 250;- pr. døgn
Leie av kabler	Kr. 50;- pr. døgn
Oppkobling (strøm/vann)	Som for utleie av arbeidskraft, min. 1 time

2. Vognvederlag	
Vogntog	Kr. 85;- pr. enhet
Tank/lastebil	Kr. 42;- pr. enhet
Busser/kombibusser	Kr. 31;- pr. enhet

3. Leie av arbeidskraft	
Ordinær timesats	Kr. 550;-
50 % overtid	Kr. 825;-
100 % overtid	Kr. 1100;-
133 % overtid	Kr. 1282;-
bilgodtgjørelse	Kr. 4,50 pr. km

4. Saksbehandlings gebyr	
Saksbehandling etter havne- og farvannsloven – enkle tiltak	Kr. 1 600;-
Saksbehandling etter havne- og farvannsloven – kompliserte tiltak	Kr. 6 300;-
Befaring tilknyttet saksbehandling	Som for utleie av arbeidskraft + bil

K-Sekretariatet

Lyngen kommune
v/rådmannen

Deres ref.:		**Saksbeh.:**	Martin S. Krane	**Telefon:**	**Dato:**
Vår ref.:	32/17/414.5.5/MSK	**E-postadr.:**	martin@k-sek.no	90 56 77 44 77 78 83 43	3.10.2017

KONTROLLUTVALGSAK 24/17 – *BUDSJETTRAMME 2018 – KONTROLL OG TILSYN – LYNGEN KOMMUNE*

Kontrollutvalget har i møtet den 28.9.2017 i ovennevnte sak protokollert følgende:

Innstilling til v e d t a k:

1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2018 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kr 916.000,- før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.

2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapets samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.

3. Kontrollutvalget viser til kontrollutvalgsforskriftens § 18 samt kommentarer i Kontrollutvalgsboken fra Kommunal- og regionaldepartementet, 2015, for behandling av kontrollutvalgets budsjettforslag. Utvalget forutsetter at behandlingen skjer som beskrevet her.

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2018 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kr 916.000,- før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.

2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapets samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.

3. Kontrollutvalget viser til kontrollutvalgsforskriftens § 18 samt kommentarer i Kontrollutvalgsboken fra Kommunal- og regionaldepartementet, 2015, for behandling av kontrollutvalgets budsjettforslag. Utvalget forutsetter at behandlingen skjer som beskrevet her.

Med vennlig hilsen

Martin S. Krane (s.)
seniorrådgiver

Vedlegg: Kontrollutvalgsak 24/2017

From: Martin S Krane [mailto:martin@k-sek.no]
Sent: Tuesday, October 3, 2017 11:08 AM
To: Leif Lintho <Leif.Lintho@lyngen.kommune.no>
Cc: Post Lyngen <Post@lyngen.kommune.no>
Subject: Kontrollutvalget - særutskrift sak 24/17 - Budsjettramme 2018 - kontroll og tilsyn

Hei!

Vedlagt følger særutskrift fra møtet i kontrollutvalget 28.9.2017. Utskriften gjelder sak 24/17 – *Budsjettramme 2018 – Kontroll og tilsyn – Lyngen kommune.*

Denne utskriften sendes kun per e-post.

Vennlig hilsen

Martin S. Krane
Seniorrådgiver

K-Sekretariatet IKS
Postadresse: Postboks 6600, 9296 Tromsø
Besøksadresse: Fylkeshuset, Strandvegen 13, Tromsø

Tlf.: 77 78 83 43
Mobil: 90 56 77 44
E-post: martin@k-sek.no
Web: www.k-sek.no

K-Sekretariatet

K-Sekretariatet

Utvalg:	Saksnummer:	Møtedato:	Saksbehandler:
Kontrollutvalget i Lyngen kommune	24/2017	28.9.2017	Martin S. Krane

BUDSJETTRAMME 2018 – KONTROLL OG TILSYN – LYNGEN KOMMUNE

Innstilling til v e d t a k:

1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2018 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kr 916.000,- før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.

2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapets samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.

3. Kontrollutvalget viser til kontrollutvalgsforskriftens § 18 samt kommentarer i Kontrollutvalgsboken fra Kommunal- og regionaldepartementet, 2015, for behandling av kontrollutvalgets budsjettforslag. Utvalget forutsetter at behandlingen skjer som beskrevet her.

Saken gjelder:

Budsjettramme for kontrollutvalgets virksomhet for 2018 – Lyngen kommune.

Vedlegg til saken:
A: Trykte vedlegg:
B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 18 fastsetter framgangsmåten ved behandling av budsjett for kontrollutvalgets og revisjonens samlede virksomhet. Paragrafens første ledd lyder slik:

> *Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll- revisjonsarbeidet skal følge formannskapets/kommunerådets eller fylkesutvalgets/fylkesrådets innstilling til kommunestyret eller fylkestinget.*

Det vises videre til Kontrollutvalgsboken, Kommunal- og regionaldepartementet, 2015, side 16:

> *Budsjettforslag fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret. Grunnen til at kontrollutvalgets budsjett er i en særstilling, er at utvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere. Det er uheldig om administrasjonen eller et organ som kontrollutvalget skal kontrollere og ha tilsyn med, for eksempel formannskapet eller administrasjonsutvalget, får innvirkning på tilsynsorganets budsjettramme.*
>
> *Formannskapet kan likevel, i sitt samlede budsjett, foreslå et lavere beløp enn det kontrollutvalget foreslår. Kontrollutvalgets budsjettforslag skal imidlertid uendret følge det samlede budsjettfremlegget til kommunestyret, slik at kommunestyret ved budsjettbehandlingen har informasjon om både kontrollutvalgets forslag og formannskapets innstilling til budsjett.*

Budsjettforslaget skal dekke både kontrollutvalgets egen virksomhet inkl. sekretariatsfunksjonen og kjøp av revisjonstjenester.

Post	Budsjett 2018	Budsjett 2017
Ledergodtgjørelse	15 000	15 000
Møtegodtgjørelse	25 000	25 000
Tapt arbeidsfortjeneste	20 000	20 000
Kontorutgifter	3 000	3 000
Hotell/overnatting	12 000	12 000
Kurs, konferanser, opplæring mv.	30 000	30 000
Reiseutgifter	25 000	25 000
Møteutgifter	4 000	4 000
Kjøp av ekstern bistand	10 000	10 000
Kjøp av tjenester til revisjon	651 000	636 000
Kjøp av sekretariatstjenester	136 000	133 000
Sum utgifter	916 000	898 000

* Budsjettallene for 2016 er brukt slik de fremstår i kontrollutvalgssak 29/16.

Kommentarer:

Faste godtgjørelser er satt opp i henhold til Lyngen kommunes eget godtgjørelsesreglement. Det er tatt høyde for 6 møter i 2018.

Utover dette gjelder posten kurs/ konferanser/opplæring mv. vanligvis også utgifter til kursing for å holde medlemmene oppdatert på området tilknyttet kontrollutvalgets arbeid. Reisekostnader generelt er basert på en viss aktivitet til kurs/konferanser og reisevirksomhet i forbindelse med utvalgets møteaktiviteter. Det er det også i 2018 tatt høyde for deltakelse av flere medlemmer for deltakelse på den årlige kontrollutvalgskonferansen i regi av Norges Kommunerevisorforbund, enn det som har vært gjennomført tidligere år, med bakgrunn i behov for opplæring og kursing av nye medlemmer i utvalget.

I posten for kjøp av ekstern bistand er det tatt høyde for kjøp av tjenester i forbindelse med selskapskontroll (eierskapskontroll).

Når det gjelder kjøp av revisjonstjenester fra KomRev NORD er denne prisjustert med anslått deflator (Kommuneproposisjonen 2018, - side 19) på 2,3 %. KomRev NORD foretar regulering etter faktisk deflator ved fakturering 2. halvår (fakturering for 1. halvår 2018 skjer etter budsjettert deflator, dvs. 2,3 %. Denne fakturering blir dermed som en a-konto fakturering som etterberegnes etter reell deflator i august).

Honoraret til K-Sekretariatet er prisjustert med sist anslått deflator for 2018 som er 2,3 % (kilde: Kommuneproposisjonen 2018 - side 19).

Kjøp av sekretariatstjenester for kontrollutvalget og revisjonstjenester er i henhold til prospektene om opprettelse av selskapene K-Sekretariatet IKS og KomRev NORD IKS, og har tidligere vært behandlet i kontrollutvalget og kommunestyret.

Tromsø den 20. september 2017

Martin S. Krane
seniorrådgiver

DEN NORSKE KIRKE
Lyngen kirkelige fellesråd

Lyngen kommune
9060 Lyngseidet

Budsjett 2018 Lyngen kirkelige fellesråd

Lyngen kirkelig fellesråd behandlet driftsbudsjettet den 14.09.17 under sak 26/17 og vedtok enstemmig det foreslåtte driftsbudsjettet for 2018

Vedtaket

1. **Budsjettforslaget for 2018 vedtas med et rammetilskudd fra Lyngen kommune på kr 3.566.000.- som også inkluderer kapitalkostnadene**
2. **Møtegodtgjørelsen til rådsmedlemmer følger Lyngen kommunes satser**

Økonomi
Det foreslåtte budsjettet for 2018 må ha et rammetilskudd på kr 3.566.000 fra Lyngen kommune for å balansere. Økningen fra budsjett 2017 til budsjett 2018 blir **på kr 244.000.-**

Møtegodtgjørelser skal følge Lyngen kommunes satser som vedtas ved budsjettbehandlingen i desember. Dette for å få en lik sats på kommunens leder/representanter og menighetsrådets leder/ medlemmer.

Etter kirkeloven (KL)§ 15 skal fellesrådene legge fram et budsjettforslag for kommunene, som igjen skal godkjenne budsjettet slik at kirka kan holde en forsvarlig drift.
Etter kirkeloven §15 skal kommunen dekke følgende utgifter:

a) Utgifter til bygging, drift og vedlikehold av kirker
b) Utgifter til anlegg og drift av gravplasser
c) Utgifter til stillinger for kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og til daglig leder av kirkelige fellesråd
d) Driftsutgifter for fellesråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold
e) Utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring
f) Utgifter til kontorhold prester

Lyngseidet 14. sep 2017

Med hilsen

Harry Hansen
Kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE
Lyngen kirkelige fellesråd
Parkvegen 1
9060 Lyngseidet

Vedlegg: hovedoversikt budsjett 2018

Parkveien 1 | Tlf: 77 71 27 20 | kirkevergen@lyngensokn.no
9060 LYNGSEIDET | Faks: 77 71 21 90 | Org. Nr. 977 001 471

BUDSJETT 2018

LYNGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

	Avd 41: Administrasjon	Avd 42: Kirker	Avd 43: Kirkegårder	Avd 44: Kirkelige virks.	Avd 89: Finanstrans.	Sum
Utgifter	1 484 000	1 744 000	1 164 000	579 000	276 000	5 247 000
Inntekter	-3 637 000	-858 000	-255 000	-492 000	-5 000	-5 247 000
Resultat	**-2 153 000**	**886 000**	**909 000**	**87 000**	**271 000**	**0**

07.09.2018

From: Harry Hansen [mailto:kirkevergen@lyngensokn.no]
Sent: Thursday, September 14, 2017 5:42 PM
To: Post Lyngen <Post@lyngen.kommune.no>
Cc: Hilde Grønaas <Hilde.Gronaas@lyngen.kommune.no>; Tom Jarle Isaksen <Tom.Jarle.Isaksen@lyngen.kommune.no>; Leif Lintho <Leif.Lintho@lyngen.kommune.no>
Subject: Budsjett 2018 fellesrådet

Heisann

Her er budsjettbrevet fra fellesrådet etter rådsmøtet 14. sep 2017

Harry Hansen
kirkeverge

-----Opprinnelig melding-----
Fra: kirkevergen@lyngensokn.no [mailto:kirkevergen@lyngensokn.no]
Sendt: 14. september 2017 17:39
Til: Harry Hansen <kirkevergen@lyngensokn.no>
Emne: Message from "RNP002673D39A6E"

Denne e-posten ble sent fra "RNP002673D39A6E" (MP C2004).

Skanningsdato: 14.09.2017 17:39:22 (+0200) Spørsmål til: kirkevergen@lyngensokn.no

DEN NORSKE KIRKE
Lyngen kirkelige fellesråd
9060 Lyngseidet

Lyngen kommune
9060 Lyngseidet

Investeringsbudsjett 2018 – 2021

Lyngen kirkelige fellesråd behandlet den 14. sep.2017 under sak 27/17 investeringsbudsjettet for perioden 2018-2021 og vedtok enstemmig:

1. **Lyngen kirkelige fellesråd vedtar investeringsplanen for 2018 til 2021**
2. **Finansiering dekkes gjennom100% kommunal bevilgning**

INVESTERINGSPLAN FOR 2018 TIL 2021

Tekst	2018	2019	2020	2021
Utvidelse av menighetshuset – lager	200	- finansieres ved bruk av fondsmidler		
Rep Lyngen kirke iflg rapport	500	500	500	500
Nytt orgel Lyngen kirke			3000	
			Alle tall i tusen	

Menighetshuset
Fellesrådet har fått utarbeidet plantegninger til utvidelse av menighetshuset med 12 kvm. Arealet skal brukes til lager: Finansieres ved bruk av disposisjonsfondet

Lyngen kirke
Restaurering av Lyngen kirke har pågått i 2016 og 2017, etter rapport utarbeidet av en konsulent fra Kirkelig arbeidsgiver – og interesseorganisasjon (KA). Arbeidet vil mest sannsynlig fortsette inntil tiltakene i rapporten er gjennomført, alt avhenger av kommunal bevilgning I følge rapporten kreves det:

- Strakstiltak kr 49,500.- eks mva –UTFØRT 2015
- Tiltak som må gjøres fra 1-5 år kr 2.055.240.- eks mva
- Tiltak « 6-15 år kr 3.028.740.- eks mva

Lyngen kommune bevilget kr 500.000.- i 2016 og nye 500 tusen 2017, og forhåpentligvis vil Lyngen kommune bevilge årlig samme beløp inntil tiltakene i rapporten er gjennomført.

Orglet:
Fellesrådet har de siste årene engasjert orgelstemmere fra Tyskland og Russland, men orglet er så dårlig at de klarte ikke å få orglet fullgodt. Fellesrådet henvendte seg i 2013 til bispedømmerådet v/rådgiver Ivar Jarle Eliassen og han utarbeidet en tilstandsrapport på orglet. Konklusjonen på rapporten er enten:

A - å gjøre et prinsippvedtak om å arbeide for et nytt orgel til Lyngen kirke, eller
B - å bestemme seg for å beholde det orgelet som står.

Parkveien 1 Tlf: 77 71 27 20 kirkevergen@lyngensokn.no
9060 LYNGSEIDET Faks: 77 71 21 90 Org. Nr. 977 001 471

Alternativ A innebærer et grundig utrednings- og planleggingsarbeid for å utvikle orgelprofil og størrelse, økonomi – og tidsplan.
Alternativ B innebærer å bruke midler på å utbedre de feil og mangler som kan rettes på og ellers leve med det som ikke lar seg gjøre noe med

Summen på 3 millioner er erfaringstall på nytt orgel i Nordreisa kirke for ca 5- 7 år siden, så tallet kan bli både større og mindre

Finansiering
Det forutsetter 100 % kommunal finansiering til de forskjellige prosjekter med unntak utvidelse menighetshuset

Innstilling til vedtak

- Lyngen kirkelige fellesråd vedtar investeringsplanen for 2018 til 2021
- Menighetshuset utvides med 12 kvm ved bruk av disposisjonsfondet

Vedtak: Enst vedtatt

Lyngseidet 14. sep 2017

Med hilsen

Harry Hansen
kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE
Lyngen kirkelige fellesråd
Parkvegen 1
9060 Lyngseidet

Parkveien Tef: 77 71 27 20 l-felle@online.no
9060 LYNGSEIDET Faks: 77 71 21 90 Org Nr. 977 001 471

From: Harry Hansen [mailto:kirkevergen@lyngensokn.no]
Sent: Thursday, September 14, 2017 6:24 PM
To: Post Lyngen <Post@lyngen.kommune.no>
Cc: Hilde Grønaas <Hilde.Gronaas@lyngen.kommune.no>; Tom Jarle Isaksen <Tom.Jarle.Isaksen@lyngen.kommune.no>; Leif Lintho <Leif.Lintho@lyngen.kommune.no>
Subject: Invest budsjettet

-----Opprinnelig melding-----
Fra: kirkevergen@lyngensokn.no [mailto:kirkevergen@lyngensokn.no]
Sendt: 14. september 2017 18:21
Til: Harry Hansen <kirkevergen@lyngensokn.no>
Emne: Message from "RNP002673D39A6E"

Denne e-posten ble sent fra "RNP002673D39A6E" (MP C2004).

Skanningsdato: 14.09.2017 18:21:02 (+0200) Spørsmål til: kirkevergen@lyngensokn.no

Avfallsservice AS

Deres ref:	Vår ref.:	Deres dato:	Vår dato:
			19.10.2017

Til eierkommunene
v/rådmann

RENOVASJONS-/SLAMGEBYRER 2018

Styret har i styremøte den 26.09.17 vedtatt satser for kommunal renovasjon og slam for 2018. Disse følger vedlagt.

Gebyrene er i hovedsak endret som følger:
Renovasjonsgebyrene er økt med 1,0 % og slamgebyrene er økt med 2,0 %.

Med vennlig hilsen
Avfallsservice AS

Sigleif Pedersen
Daglig leder

Adresse	Telefon	Faks	Galsomelen Fyllplass
Hovedvn. 62	77 77 00 00	77 77 00 01	77 76 73 77
9152 Sørkjosen	E-post: firmapost@avfallsservice.no		Hjemmeside: www.avfallsservice.no

AVFALLSSERVICE AS

RENOVASJONSGEBYR TIL FORBRUKER 2018

Tekst | År	2017		2018	
Type abonnement	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.
RENOVASJON				
Standardabonnement	3 238	4 048	3 270	4 088
Miniabonnement	2 634	3 293	2 660	3 325
Miniabonnement kompost	2 634	3 293	2 660	3 325
Storabonnement	4 707	5 884	4 754	5 943
Fritidsabonnement	824	1 030	832	1 040
Fritidsabonnement m/dunk	1 795	2 244	1 813	2 266
Byttegebyr dunk	254	318	257	321
Kjøp av dunk	575	719	604	755
Hentegebyr dunk inntil 6 mtr.	960	1 200	960	1 200
SLAM				
Slam inntil 4 m3				
- tømming hvert år	1 628	2 035	1 661	2 076
- tømming hvert 2. år	820	1 025	831	1 039
Slam fritidsboliger				
- tømming hvert 3. år	567	709	567	709
- tømming hvert 4. år	426	533	426	533
Slam pr. m3 (> 4 m3)	448	560	457	571
Ekstra tømming septik	2 146	2 683	2 189	2 736
Ekstra tømming i per. 1.11-30.04	3 220	4 025	3 284	4 106
Gebyr manglende merking/rydding	500	625	510	638

Gjelder fra 01.01.2018

Kommunal renovasjon elerkommunene

Lyngen kommune

Arkivsaknr: 2017/39 -5
Arkiv: 033
Saksbehandler: Hilde Grønaas
Dato: 12.01.2017

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
2/17	Lyngen klima- og miljøutvalg	29.11.2017
	Lyngen kommunestyre	

Ang. innspillskanal for befolkningen

Henvisning til lovverk:

Kommuneloven § 39 a

Rådmannens innstilling

Saken tas til orientering.

Saksopplysninger

Klima og miljøutvalget har bedt rådmannen utrede hvordan en kan organisere en innspillskanal for befolkningen innenfor området klima og miljø.

Innbyggerinititativ ble vedtatt ved lovendring i 2003:

Kapittel 6A. Innbyggerinitiativ og rådgivende lokale folkeavstemninger

§ 39 a. ***Innbyggerforslag***

1. Innbyggerne i kommunen eller fylket kan fremme forslag som gjelder kommunens eller fylkeskommunens virksomhet. Kommunestyret[1] eller fylkestinget[1] plikter selv å ta stilling til forslaget dersom minst 2 prosent av innbyggerne står bak forslaget. Likevel er 300 underskrifter i kommunen eller 500 i fylket alltid tilstrekkelig. Kommunestyret eller fylkestinget tar selv stilling til om forslaget gjelder kommunens eller fylkeskommunens virksomhet.

2. Kommunestyret eller fylkestinget skal ta stilling til forslaget senest 6 måneder etter at det er fremmet. Tidsfristen gjelder ikke dersom forslaget henvises til behandling i forbindelse med pågående plansak etter plan- og bygningsloven.[2] Forslagsstillerne skal informeres om de avgjørelser som treffes, og de tiltak som gjennomføres som følge av forslaget.

3. I samme valgperiode kan det ikke fremmes forslag dersom dette har
   a) samme innhold som et tidligere forslag fremmet etter denne bestemmelse, eller
   b) samme innhold som en sak som er behandlet av kommunestyret eller fylkestinget i løpet av valgperioden.

   Kommunestyret eller fylkestinget tar selv stilling til om forslaget omfattes av bokstav a eller b.

4. Et forslag som er fremmet etter reglene i denne paragraf, og som blir nedstemt i kommunestyret eller fylkestinget, kan ikke påklages med mindre dette følger av andre regler.

På bakgrunn av denne endringen opprettet regjeringen www.minsak.no som er en portal innbyggere kan benytte til å få sitt forslag behandlet av kommunestyret. Det stilles krav til forslagets innhold for at kommunestyret skal ta stilling til dette, og det er derfor utarbeidet en veileder til innbyggerforslag[1].

Lovendringen åpner altså for at forslag skal kunne rettes til kommunestyret, og kommunestyret plikter selv å ta stilling til om forslaget skal behandles. Dette betyr imidlertid at behandling av slike forslag ikke kan delegeres til andre organer.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Ettersom www.minsak.no allerede finnes, mener rådmannen at dette er tilstrekkelig til at befolkningen i Lyngen kan komme med forslag til kommunestyret. Denne siden kan imidlertid gjøres bedre kjent for våre innbyggere, og rådmannen vil derfor sørge for at det opplyses om dette på hjemmesiden vår og sosiale medier Lyngen kommune benytter.

Slik loven er utformet, kan man altså ikke lage en egen kanal for klima- og miljøutvalget. Innbyggere kan likevel foreslå klima- og miljøsaker til kommunestyret, og på den måten sette slik saker på dagsorden.

[1] https://www.regjeringen.no/contentassets/7596a2d77524488d88a32f58a5aeac36/innbyggerforslag.pdf